U. G. KRISHNAMURTI
Mintea e un mit

Traducere din limba engleză: BADEA CORNEL CLAUDIU

În loc de cuvânt înainte

Învăţătura mea, dacă acesta este cuvântul pe care vreţi să-l folosiţi, nu e îngrădită de nici un drept de proprietate. Sunteţi liberi să reproduceţi să distribuiţi să interpretaţi să interpretaţi greşit, să distorsionaţi să trunchiaţi să faceţi ce vreţi, chiar să pretindeţi că sunteţi autorul fără consimţământul meu sau permisiunea nimănui.

Oamenii mă numesc „un om iluminat" - eu detest acest termen - ei nu găsesc un alt cuvânt pentru a descrie felul în care funcţionez eu. Totodată, eu subliniez că nu există deloc iluminare. Spun asta pentru că toată viaţa mea am căutat şi am vrut să fiu un om iluminat, şi am descoperit că nu există iluminare...

*

Mahesh Bhatt: — Eşti pe moarte!!!

U. G. Krishnamurti: — Pricepe-o pe asta şi pricepe-o bine!!! corpul nu ştie că este viu! Toată această porcărie pe care ţi-au băgat-o în cap!!!... foloseşti cunoaşterea şi îţi spui singur că eşti viu! Când vei fi mort nu vei fi prezent ca să-ţi spui că eşti mort! Pentru organismul viu nu există nici naştere nici moarte! Tu eşti cel care le separă!”

Uppaluri Gopala Krishnamurti a murit la 22 martie 2007 în Italia, în Vallecrosia, departe de oraşul său natal din India. În ceasul morţii a cerut să fie lăsat singur. Câţiva prieteni vechi erau in preajmă pentru a se ocupa de cele necesare după moarte. Conform propriei dorinţe, cadavrul său a fost incinerat a doua zi fără nici un ritual.

„Din partea mea puteţi să-l puneţi într-un sac de plastic şi să-l aruncaţi în tomberon" - aceasta era vorba favorită a lui U. G. Krishnamurti în zilele de dinaintea morţii sale.

U. G. Krishnamurti este în prezent *cel mai discutat şi dezbătut filozof din India*.

Viata lui U. G. Krishnamurti

Uppaluri Gopala Krishnamurti s-a născut în ziua de 9 iulie 1918 în Machilipatnam din India şi a crescut în oraşul Gudivada. Numele său de familie este ***Gopala***, iar ***Krishnamurti*** este un prenume comun în India; *U. G. Krishnamurti* nu este rudă în nici un fel cu faimosul gânditor *Jiddu Krishnamurti*, dar cei doi au fost legaţi prin prietenie şi destin.

Mama sa a murit la şapte zile după ce i-a dat naştere, iar tatăl său s-a recăsătorit în scurt timp, prin urmare sarcina de a creşte copilul a revenit bunicilor materni. Bunicul, Tummalapalli Gopala Krishnamurti, a fost un avocat bogat care s-a ocupat în mod deosebit ca băiatul U. G. Krishnamurti să aibă toată educaţia necesară şi în general tot ce era nevoie pentru a merge pe calea iluminării. Se credea, în conformitate cu profeţia mamei sale făcută înainte de a muri, că acest copil s-a născut pentru un destin neobişnuit. Bunicii erau convinşi că micul U.G. era un yogabhrashta - o persoană care a fost foarte aproape de iluminare în viaţa precedentă.

Copilăria şi-a petrecut-o învăţând despre întreaga cultură indiană a iluminării, bunicul său angajase profesori specialişti care să-l înveţe, iar până la vârsta de şapte ani băiatul putea reproduce din memorie toate Upanişadele şi multe alte texte sfinte ale Indiei. Aşa cum ne spune U.G., uşa casei lor era deschisă pentru oricare sfânt aflat în trecere, pentru orice practicant al oricărei căi spirituale. Bunicul a fost totodată un membru important al Societăţii Teozofice, bun prieten cu fondatoarea acestei societăţi, Helena Petrovna Blavatsky, iar Societatea Teozofică a adus, dacă mai era nevoie, un plus de spiritualitate în casa familiei Gopala. Pe pereţii casei atârnau tablouri cu sfinţi morţi sau vii, iar cel mai mare tablou dintre toate era cel al lui Jiddu Krishnamurti, omul predestinat să fie învăţătorul lumii, aşa cum credeau liderii Societăţii Teozofice. Toate acestea au fost bineînţeles întrepătrunse cu momente de copilărie normală.

Ce este iluminarea şi cum pot să o dobândesc? Această întrebare, prin prisma creşterii pe care a avut-o, a devenit întrebarea lui U.G.. Afirmaţia că U. G. Krishnamurti ar fi căutat răspunsul la această întrebare, chiar daca nu ar fi fost îndrumat de către familie, este lipsită de primejdia de a greşi. Cu toate că a văzut duplicitatea oamenilor care se pretindeau sfinţi şi a remarcat superficialitatea practicanţilor cailor spirituale, copilul a continuat să-şi dorească să afle ce este iluminarea. Ca exemplu al firii sale neastâmpărate, există următoarea întâmplare: un mare sfânt al Indiei a fost primit cu mare fast în casa bunicului său; sfântul putea să creeze monezi de aur, iar când lui U. G. (care pe atunci avea şapte ani) i s-a cerut să se plece şi sa sărute picioarele sfântului, băiatul a spus că va face asta doar dacă acela va crea o monedă de aur din anul curent; şocaţi cu toţii, au scuzat copilul şi l-au trimis în camera lui.

Şcoala a fost neglijată destul de mult pentru că practicile spirituale nu au lăsat timp băiatului pentru a învăţa. De la vârsta de paisprezece ani U. G. a mers în fiecare vară în Himalaya ca să practice yoga cu Swami Sivananda. Practica yoga foarte serioasă l-a condus către toate experienţele spirituale descrise în cărţi, inclusiv samadhi, dar a realizat imediat că acestea erau produsul propriei minţi, deci fără nici o valoare. Dezamăgit de întreaga cultură orientală, care nu era cu nimic mai bună decât cea occidentală, U. G. a fost cuprins de un scepticism acerb şi brutal. Maestrul său de yoga l-a dezamăgit de-asemenea: în mijlocul postului, U. G. a intrat în coliba maestrului să-i spună ceva, fără să bată la uşă, şi l-a văzut pe Swami Sivananda mâncând, sau mai bine zis devorând murături de mango pe ascuns. Reacţia maestrului a fost aceea a unui copil prins cu ocaua mică. U. G. a închis uşa fără să spună nimic, a dormit în noaptea aceea la ashram, iar a doua zi dimineaţa a plecat fără să spună nimănui nimic. „Cum se poate ca acest om să se mintă pe sine însuşi şi pe alţii, pretinzând una şi făcând alta ? Şi-a negat sieşi totul în speranţa de a obţine ceva dar nu se poate înfrâna. Este un ipocrit. Nu genul acesta de viaţă vreau să am eu."

La vârsta de 21 de ani a renunţat la practica yoga, care, după cum văzuse pe propria piele, nu-l ducea nicăieri. S-a înscris la universitatea din Madras şi a studiat psihologia, mergând în acelaşi timp la cursuri de ştiinţe şi de

filozofie. În această perioadă U. G. gândea că toţi învăţătorii lumii, Buddha, Iisus, Sri Ramakrishna, etc. s-au amăgit pe ei înşişi şi au amăgit pe toată lumea; simţea o repulsie faţă de toate lucrurile considerate sacre sau sfinte. Totuşi s-a lăsat convins la insistenţele unui prieten să meargă la Tiruvanrtnamalai şi să vorbească cu un înţelept despre care nu auzise nimic până atunci, Ramana Maharsi. Iată dialogul dintre U. G. Krishnamurti şi Ramana Maharshi:

U. G. : ,,Există aşa ceva precum iluminarea?"

Maharshi: „Da, există."

U. G.: „Există grade ale iluminării?"

Maharshi: „Nu, nici un grad nu este posibil. Este un singur lucru - fie eşti acolo, fie nu eşti acolo deloc."

U. G.: „Lucrul acesta numit iluminare; mi-l poţi da şi mie? (Maharshi a rămas tăcut)

U. G. „ întrebarea mea este: poţi să-mi dai ceea ce ai?"

Maharshi: „Eu ti-l pot da, dar tu îl poţi lua?"

Această întâlnire cu Ramana Maharshi i-a readus lui U. G. setea de a căuta.

„Adevărata mea căutare abia acum începe!" şi-a spus sieşi. Pentru prima dată nu era amânat, nu era trimis să practice mai mult şi tot mai mult, nu i se dădeau tehnici noi, ci i se spunea că acum putea avea moksha numai că el nu era în stare să o ia. Ceea ce el nu putea lua, a devenit întrebarea lui U.G.: *ce este acea stare?* Avea să caute un răspuns la această întrebare până la vârsta de 49 de ani. A respins rolul de guru spre care l-au îndrumat bunicii şi a dus o viaţă aparent obişnuită.

La 25 de ani s-a căsătorit şi a fost tatăl a patru copii, două fete şi doi băieţi. Timp de mai mulţi ani a ocupat funcţia de Secretar General al Societăţii Teozofice (filiala din India), pentru care a fost şi lector internaţional. Deşi a vorbit ca lector prin toată lumea - în India ziarele au titrat chiar că U. G. Krishnamurti este unul dintre cei mai sclipitori vorbitori pe care i-a dat vreodată India - inima lui nu era la ceea ce făcea în cadrul societăţii. Moştenise de la bunicul său o sumă mare de bani şi ar fi putut să nu muncească şi se întreba atunci de ce vorbeşte oamenilor din cărţi?, dacă lecturile nu sunt pentru el un mijloc de a-şi câştiga pâinea, asta ar putea face oricine are o oarecare inteligenţă.

Timp de şapte ani, între 1947 şi 1953, U. G. l-a ascultat pe *Jiddu Krishnamurti* ori de câte ori acesta venea în India la Adyar, dar în tot acest timp U. G. nu l-a cunoscut personal pe J. Krishnamurti. Într-una din cuvântările din decembrie 1953, ca să depăşească un impas de moment Krishnamurti i s-a adresat direct lui U. G. cerându-i părerea în subiectul morţii; atât a lipsit ca să se işte o discuţie dintre cele mai aprinse între cei doi, J. K. oprind pe oricare a treia persoană care a încercat să intervină în discuţie „Nu domnule, asta trebuie rezolvată între noi doi." La câteva zile după aceea, un prieten comun, L.V. Bhave, le-a făcut cunoştinţă celor doi Krishnamurti, care în scurt timp au devenit foarte buni prieteni. In fiecare duminică U. G. Krishnamurti venea în vizită cu întreaga familie la J.

Krishnamurti. Timp de şapte ani relaţia de prietenie dintre cei doi a fost cât se poate de strânsă, existând şi perioade în care se vedeau zilnic. U. G. ne spune că de câte ori discutau, avea loc o confruntare între cerbi, se ciocneau cap în cap. Următorul schimb de cuvinte dintre el şi J. Krishnamurti, arată într-un fel cum se deosebesc cei doi maeştri: U. G.: „*Pe mine nu rn-a pus nimeni să salvez omenireal*" J. K.: „*Casa arde ~ tu ce faci?*" U.G.: „*Torn mai multă benzină pe ea şi poate ceva va renaşte din cenuşă*". In vreme ce J. K. ar aduce cât mai multă apă şi ar vărsa-o pe foc, U. G. ar turna benzină şi ar aştepta să vadă cum va fi cenuşa - iar mai târziu aşa a şi făcut.

În urma unei hotărâri interioare şi a unui schimb aprins de cuvinte, U. G. a pus capăt relaţiei apropiate cu J. Krishnamurti, lăsând apoi să se stingă prietenia lor. După cinci ani petrecuţi în America, încercând un tratament pentru afecţiunea unuia dintre fiii săi, U. G. şi familia sa au rămas fără bani. Distanţarea de familie începuse mai demult, astfel încât nu a fost o surpriză pentru ei atunci când U. G. a luat decizia de a-şi trimite soţia şi copiii înapoi în India, lăsându-le ce mai rămăsese din bani, iar el şi-a luat un bilet către Londra, unde a ajuns aproape fără nici un ban în anul 1961.

Timp de şase ani a trăit în Londra, nu se ştie cum şi unde, dar se ştie că în mare parte a trăit pe străzi, în biblioteca oraşului, pe băncile din parc şi chiar în canalizare pentru a scăpa de frigul de afara, mâncând din mila oamenilor. Se pare ca în această perioadă de şase ani nimic nu a contat pentru el şi că tot ceea ce a făcut i s-a părut perfect normal. Până într-o zi când şi-a zis: „Genul acesta de viaţă nu este bun. Practic am ajuns un vagabond care trăieşte din mila oamenilor. Aceasta este o viaţă de proastă calitate. Am înnebunit. În altă zi, un gardian I-a avertizat că-l închide dacă mai stă în parcul Hyde, iar acesta a fost momentul în care şi-a zis „Du-te la Misiunea Ramakrishna". Norocul a făcut ca Swami Gharianandа, preşedintele organizaţiei, să iasă în acea seară, iar U. G. a putut să-i ceară ajutorul, Swami I-a ajutat şi i-a dat de lucru în cadrul organizaţiei sale, unde U. G. a locuit câteva luni, iar când a strâns ceva bani a plecat către Paris. Înainte de plecare i-a scris o scrisoare maestrului, care era bolnav în spital, din care un fragment este relevant: ,,*Agonia ascunsă a vieţii mele, pe care nici o fiinţă umană nu ar putea-o înţelege, s-a dizolvat de la sine, pur şi simplu, iar asta m-a trezit din ceea ar putea fi numit un somnambulism spiritual. M-am întors de pe marginea a ceea ce părea a fi un abis, am fost binecuvântat peste măsură cu claritatea percepţiei.*"

In Paris a stat câteva luni, dar simţind că va intra iarăşi în modul de viaţă pe care l-a dus în Londra, U. G. a schimbat oraşul mergând în Geneva. Dar în câteva luni inevitabilul se produce, rămâne fără bani şi un lucru neplăcut părea şi el de neevitat - să se întoarcă în India şi să-şi revadă familia (acestea se petreceau în 1966). Soţia sa murise în urma unui accident în anul 1963, iar el a aflat cu şase luni întârziere de la un prieten care l-a întâlnit în Londra. Rămânând fără bani în Geneva, U. G. a mers la Consulatul Indian unde a cerut sa fie trimis acasă, însă Consulatul l-a amânat. La consulat a cunoscut-o pe doamna Valentine de Kerven, iar cei doi au devenit buni

prieteni. Valentine i-a propus să rămână la ea dacă nu vrea să se ducă în India. Prietenia lor a durat până la sfârşitul vieţii lor.

Valentine şi U. G. s-au mutat apoi în Saanen, Elveţia. Perioada de când s-a mutat în Saanen şi până în ziua în care a împlinit 49 de ani, în 1967, U. G. o numeşte perioada de incubaţie. De când plecase în Londra problemele spirituale nu-i mai ocupau mintea, iar acum, aşezat într-o casă, lucruri ciudate au început să i se întâmple: dureri de cap insuportabile şi fără nici o cauză şi o crescândă electrizare statică a corpului. U. G. ne spune că până la acea dată aruncase din mintea sa întreaga chestiune spirituală, iar aceste fenomene inexplicabile pentru el nu au însemnat nimic şi nici nu le-a dat vreo atenţie; U. G. ne spune că pe atunci era un eretic sceptic, nu credea în nimic chiar dacă se întâmpla sub nasul lui. Totuşi o întrebare a rămas arzând sub cenuşă: „Ce este acea stare?". Intensitatea acestei întrebări a crescut şi a continuat să crească.

În iulie 1967 J. Krishnamurti a venit în Saanen ca aproape în fiecare an şi a ţinut obişnuitele sale cuvântări publice. Câţiva prieteni l-au tras după ei pe U. G. la una dintre aceste cuvântări. În timp ce J. Krishnamurti a vorbit atunci despre starea în care se află un om liber, U. G. a ieşit din cort simţind cu toată fiinţa că J. K. a început să descrie nu starea proprie ci starea iui, că el se afla în acea stare în prezent. Fără să ştie, U. G. Krishnamurti era în acea stare. A doua zi U. G. a mers pe o bancă de unde putea privi unul dintre cele mai frumoase peisaje din lume. Acolo, o a avut o altă întrebare: „*Cum de ştiu că sunt în acea stare?*". Iată dialogul său interior pe care l-a avut pe acea bancă:

,,*Stăteam acolo. Nu că întrebarea era prezentă, ci întreaga mea fiinţă era acea întrebare: „ Cum de ştiu că sunt în acea stare?*" *m-am întrebat. „Există o diviziune ciudata în mine: există cineva care ştie că se află în acea stare. Cunoaşterea acelei stări - ceea ce am citit*$_t$ *ceea ce am experimentat; ceea ce au vorbit alţii ~ cunoaşterea este cea care se uită la acea stare, deci această cunoaştere a proiectat această stare*"

Mi-am zis mie însumi: „*Uite ce, bătrâne, după patruzeci de ani nu ai progresat nici un pas; eşti încă în pătrăţelul numărul unu. Cunoaşterea este cea care a proiectat această stare atunci când ţi-ai pus întrebarea. Eşti în aceeaşi situaţie, pui aceeaşi întrebare: „Cum de ştiu?*" *~ asta pentru că cunoaşterea pe care o ai, descrierile acestei stări pe care le-au făcut acei oameni*$_f$ *toate au creat această stare pentru tine. Te prosteşti singur. Eşti un prost blestemat. Dar totuşi exista un sentiment special cum că aceasta era acea stare.*"

Apoi stând pe bancă s-a întâmplat ceva: „*Dintr-o dată a avut loc o „explozie*" *în interior, dinamitând fiecare celulă, fiecare nerv şi fiecare glandă din corpul meu*".

Atunci continuitatea gândului a fost distrusă, au avut loc schimbări chimice şi mai ales schimbări neurologice, simţurile sale au început să funcţioneze la capacitate maximă, iar glandele care controlează organismul au început să aibă un rol mult mai important. La câteva zile după declanşarea acestor schimbări U. G. a murit şi s-a întors la viaţă - cel puţin

aşa povesteşte, că a murit printr-un fel de accident însă corpul a găsit puterea de a reveni la viaţă. Gândul a căzut într-un făgaş natural şi odată cu acesta U. G. spune că a căzut în starea naturală a omului. Din ziua când a stat pe acea bancă, un lung şir de schimbări au început să se petreacă cu organismul său, cea mai ciudata fiind un fel de schimbare în metabolism care se exprimă printr-o aparentă moarte clinică în care U. G. intră fără voia sa aproape zilnic. Toate aceste fenomene noi s-au stabilizat după o perioadă de aproximativ un an. De atunci U. G. a dus o viaţă de nomad, mergând împreună cu Valentine prin toată lumea şi întâlnind tot felul de oameni care veneau la el ca să discute. Se pare că după moartea iniţială prin care a trecut a fost nevoit să reînveţe să vorbească, în orice caz o perioadă nu a vorbit aproape deloc, mai târziu zicând: „*Ce poţi spune după un asemenea lucru?*” Când s-a întâmplat anti-iluminarea, aşa cum o numesc prietenii săi, U. G. avea 49 de ani, iar când a murit, în anul 2007 avea 89 de ani, înseamnă că timp de patruzeci de ani a trăit anti-predicând în Europa, America şi India.

„*Asta-i tot. Biografia mea s-a terminat... Nu mai există nimic de scris şi nu va mai fi nimic de scris. Daca oamenii vin şi-mi pun întrebări, eu răspund. Dacă nu vin, nu-i nici o diferenţă pentru mine... Eu nu am nici un mesaj anume pentru omenire, decât să spun că toate sistemele sfinte de a obţine iluminarea simt nonsensuri şi că toată vorbăria despre a ajunge la o mutaţie psihologică prin conştientă este un gunoi. Mutaţia psihologică este imposibilă. Starea naturală poate avea loc doar prin mutaţie biologică*."

„*Nu ştiu ce mi s-a întâmplat Nu am cum să-mi dau seama. Cumva am murit şi m-am întors la viaţă, liber de trecutul meu. Acest lucru s-a întâmplat fără voia mea şi în ciuda fundalului meu religios. Iar acesta este un miracol. Nu poate fi folosit ca model şi repetat de către alţii*."

Invățătura lui U. G. Krishnamurti

Oamenii mă numesc „un om iluminat" - eu detest acest termen - ei nu găsesc un alt cuvânt pentru a descrie felul în care funcţionez eu. Totodată, eu subliniez că nu există deloc iluminare. Eu spun asta pentru că toată viaţa mea am căutat şi am vrut să fiu un om iluminat şi am descoperit că nu există iluminare...

*

Toţi aceşti împuţiţi oameni religioşi se prostesc pe ei înşişi şi prostesc pe toată lumea, trăind pe seama naivităţii şi a credulităţii oamenilor, ducând o viaţă uşoară vânzând bunuri falsificate şi promiţând bunătăţi pe care nu le aduc niciodată. Dar tu vrei să crezi toate aceste nonsensuri. Faptul că tu cazi în plasa acestor porcării este o reflexie a inteligenţei tale.

*

Ceea ce am descoperit eu pentru mine însumi şi prin mine însumi este contrar a tot ceea ce au spus ei toţi. S-au înşelat pe ei înşişi şi au îndrumat greşit pe toată lumea. Voi muşcaţi încă din toate acestea din cauză că, dacă spre exemplu aţi fi nevoiţi să vă schimbaţi dieta, aţi muri de foame.

*

Eu am şters pe jos cu toate cele născute din gândirea omului. Tot ceea ce mi-au spus ei m-au falsificat. Iar ceea ce încerci tu să obţii nu vei obţine niciodată pentru că nu există nimic care să fie obţinut.

*

Nu există o „învăţătură" a mea şi niciodată nu va exista una. „Învăţătură" nu este cuvântul potrivit. O „învăţătură" implică o metodă sau un sistem, o tehnică sau un nou mod de a gândi care să fie aplicat cu scopul de a produce o transformare a modului tău de viaţă. Ceea ce spun eu este în afara ariei de „învăţabilitate" este pur şi simplu o descriere afetului în care funcţionez eu. Este doar o descriere a stării naturale a omului
- acesta este felul în care funcţionezi şi tu, dincolo de maşinaţiile gândului.

*

„Guru" joacă un rol social la fel şi prostituatele. Din păcate ceea ce oferă „guru" nu este doar acceptat de către societate, ci ei sunt văzuţi a fi esenţiali. Prostituatele nu au acest privilegiu. Tu alege ce-ţi place...

*

Este drăguţ din partea voastră că aţi venit aici, dar nu aţi venit unde trebuie - pentru că voi vreţi un răspuns şi credeţi ca răspunsul meu va fi şi răspunsul vostru. Dar asta nu-i aşa. Eu poate că mi-am găsit răspunsul dar el nu este şi răspunsul vostru. Voi va trebui să descoperiţi pentru voi înşivă şi prin voi înşivă modul în care funcţionaţi în această lume, iar acela va fi răspunsul vostru.

*

Eu îţi spun să stai pe propriile picioare, tu poţi să înoţi, nu te vei scufunda. Asta este tot ce pot spune. Atâta vreme cât va exista teama, pericolul ca tu să te îneci va fi mare. Altminteri există o vâltoare acolo în apă care te va ţine plutind deasupra. Teama de a te scufunda este însuşi lucrul care face să-ţi fie imposibil să laşi acea mişcare sa aibă loc în felul ei

*

Tu vrei mereu să fii altcineva; vrei să imiţi viaţa altcuiva - vrei să imiţi viaţa lui Isus, vrei să imiţi viaţa lui Buddha, vrei să imiţi viaţa lui Shankara. Nu o poţi face, pentru că nu ştii ce este în spatele acelei vieţi. Vei ajunge să-ţi schimbi mantiile, din roz în şofran, din şofran în galben, sau din galben în roz, depinde de gustul tău particular. Cum poţi cere un lucru pe care nu-l cunoşti? Aceasta este întrebarea mea. Deci, căutarea nu are nici un sens. Numai când căutarea se sfârşeşte, ceea ce este acolo înăuntru se va exprima pe sine în felul său.

*

U.G.: De ce vrei să imiţi pe vreun alt ticălos?

M.: Asta este tot ce putem face.

U.G.: Este tot ceea ce sunteţi făcuţi sa credeţi că puteţi face! Este tot ceea ce vi se cere să faceţi. Tot acel rahat pe care vi l-au băgat în cap. Voi sunteţi acela. Tot acel rahat care a fost pus acolo de acei ticăloşi nemernici! Şi nu poate fi dat afară din sistemul tău prin nici un efort, prin nici o sforţare.

M.: Deci tot ce ţi se spune este să fii o imitaţie perfectă?

U.G.: Da. Şi au reuşit?
M.: Se tinde către asta.
U.G.: Au reuşit? Fii sincer!
M.: Nu.
U.G.: Nu-mi spune mie gunoaie din astea! Tu poţi să crezi tot acel rahat!
*

Să fii tu însuţi este cel mai uşor. Dar voi nu vreţi să fiţi în starea voastră. Mai degrabă aţi fi altcineva, ati imita pe altcineva. Asta-i problema voastră. Să fii tu însuţi nu necesită timp deloc. Dar voi vorbiţi despre atemporal, care este o bătaie de joc. Ca să fii tu însuţi, ai nevoie de timp? Să fii un om bun, să fii un minunat om religios, să fii într-o stare de pace, să fii într-o stare de beatitudine, bineînţeles că ai nevoie de timp. Asta se va întâmpla mereu în ziua de mâine. Când mâine vine, spui „Bine, poimâine." Asta este timp eu nu vorbesc despre chestia metafizică sau filozofică. Eu nu vorbesc despre timpul metafizic sau atemporalitate. Nu există atemporalitate.
*

Tu niciodată nu îţi pui la îndoială soluţiile pe care le ai. Dacă pui cu adevărat la îndoială soluţiile, va trebui să te îndoieşti de ceî care ţi-au oferit soluţiile. Dar sentimentalismul te împiedică să respingi nu numai soluţiile, dar şi pe cei care le-au oferit. A te îndoi necesită un curaj imens din partea ta. Tu poate că ai curajul sa te caţeri pe munte, să treci înot lacuri sau să treci Atlanticul sau Pacificul pe o plută. Asta o poate face orice prost, dar curajul de a fi de unul singur, de a sta pe propriile tale picioare, este ceva ce nu-ţî poate fi dat de altcineva. Nu te poţi elibera pe tine însuţi încercând să dezvolţi acest curaj. Dacă ai fi liber de povara întregului trecut al omenirii atunci ceea ce ar rămâne ar fi curajul,
*

Naşterea ta nu este în mâinile tale. Eşti aici din cauză că părinţii tăi au făcut sex. Dar acum eu pot spune că moartea ta este în mâinile tale.
*

Nu trebuie să mă crezi pe cuvânt! Suferă şi mori în suferinţa tal
Suferinţa nu are nici un înţeles şi nici un scop.

Oamenii l-au numit anti-guru-ul, profetul anti-înţelepciunii, înţeleptul înfuriat, anti-Krishnamurti-ul (referitor la Jiddu Krishnamurti), anti-iluminat-ul, ne-guru-ul, cel mai mare învăţător anti-învăţător. Nimeni până în prezent nu s-a făcut atât de ascultat în lume spunând totodată că el nu are nimic spus, nimic de transmis, nici un mesaj de dat omenirii, negând că vorbele sale au vreo valoare, negând că el însuşi poate ajuta pe cineva. El nu ţinea cuvântări, conferinţe, discursuri, dar oamenii insistau si veneau să discute cu acest om extraordinar; nu ave a o locuinţă permanentă, dar totuşi oamenii îl găseau.

Cei care îl urmăresc cu atenţie pe acest om neobişnuit îşi pot da seama că el aşa a fost dintotdeauna, îşi pot da seama că ceea ce se numeşte caracterul unui om nu s-a schimbat după ce U. G. a intrat în ceea ce el numeşte „starea naturală'', că U. G. a fost dintotdeauna un om cu o minte

foarte ascuţită, un om cu un curaj imens, un curaj nebun, un om perfect sincer cu el însuşi şi cu ceilalţi, un om brutal de sincer, nemilos cu sine sau cu ceilalţi. Doua trăsături simt aşadar definitorii pentru U. G., mintea extrem de ascuţită şi curajul imens.

A lua contact cu U. G. Krishnamurti înseamnă a lua contact cu un terorist al spiritului, un terorist hotărât să lovească iar şi iar, un terorist nemilos. Chiar dacă îţi vorbeşte calm, dintr-o dată poate arunca o grenadă. Tehnica lui de bază este să sfâşie totul şi să te lase gol, apoi eşti pe cont propriu, ai rămas cu tine însuţi. O mitralieră abia ieşită din fabrică nu este interesată de a ucide, dar este proiectată să ucidă - la fel U. G. nu este interesat să tragă, dar este lucrul pentru care pare să fie făcut. Cu atât mai greu le este acelor căutători care au locuit sub acelaşi acoperiş cu U. G., aceia o ştiu foarte bine, U. G. se lipeşte de subiectul cel mai puţin plăcut şi insistă pe chestiunea cea mai incomodă celor din cameră; chiar şi în cazul oamenilor noi pe care-i cunoaşte, este rapid în a descoperi rana lor cea mai mare şi în a apăsa pe ea până când victima este gata să renunţe la acea rană a sa, sau până când fuge cât o ţin picioarele. De aceea i s-a zis că se comportă ca un maestru zen. Dar comparaţia este încă nedreaptă cu el, practic are propriul stil de zen. Este amuzantă o întâmplare cu un psiholog cunoscut în Europa. Aceasta a vrut să locuiască cu U. G. câteva săptămâni pentru a discuta cu el mai pe larg şi pentru a-l cunoaşte. După o lună psihologul „a cerut voie" să plece, spunând că dacă mai stă cu U. G. va înnebuni sigur, că toată munca lui în psihologie a fost o pierdere de vreme şi că se va apuca să practice cealaltă specializare a sa, pediatria.

I. : „*Exista pantofi cu care să poţi merge pe spini?*"

U.G.: „*Nu mai umbla după trandafiri şi nu vor mai fi spini*."

U.G. nu are cizme de vânzare, nu este un alt vânzător de cizme, nu este un vânzător de cochilii, nu este un vânzător de practici spirituale protective, nici nu vinde
cârje pentru şchiopi. El ne repetă că organismul uman funcţionează independent de iluziile noastre, că putem foarte bine să aruncăm toate iluziile. Iar celor care vin sa discute, le repetă cu cea mai mare emfază să nu mai cumpere cârje, să nu-i mai creadă pe vânzătorii de cârje spirituale, pentru că ei ne fac să credem că suntem handicapaţi, când noi de fapt putem merge; iar cu şi mai multă disperare în ton ne îndeamnă să ne ridicăm şi să stăm pe propriile noastre picioare, indiferent cât de tremurânde ar fi ele - dacă vom cădea, iarăşi ne vom ridica.

El însuşi este o enigmă. Este aproape imposibil de vorbit despre el, pentru că U. G. a făcut din sine însuşi o ghicitoare. Ce va găsi cel care va afla răspunsul la această ghicitoare? Asta numai el însuşi ştie. Deci fără să dezlegi ghicitoarea cum poţi să vorbeşti despre ghicitoare?

Această introducere conţine gândurile unui om, gânduri care au apărut după ce l-a ascultat şi citit pe U.G.. Ele nu au pretenţia de a fi corecte sau aproape de adevăr. Ele se schimbă mereu, pe măsură ce constaţi la sfârşitul rândurilor scrise că nu l-ai prins, că a scăpat prezentării şi descrierii. Sunt oameni care de zeci de ani încearcă să-l prindă, să-l descrie şi să-l explice.

Când cel care ar vrea să-l explice ajunge la capătul paterilor, U.G. pare să fie încă neobosit în a aluneca şi scăpa. In cuvintele unui filozof care s-a străduit zile în şir să-l cunoască şi să-l explice, dar nu a reuşit şi s-a dat bătut: *„Această pasăre este cu adevărat una rară. Să lăsăm această pasăre rară să zboare!”*

Însă doar ceea ce spune U. G. este paradoxal, faptele sale nu sunt. Vorbele sale sunt paradoxale creând o tensiune care în cele din urmă lărgeşte înţelegerea celui care le ascultă, sau mai bine ar fi să spunem că vorbele sale extind ceea ce înţelegem prin a înţelege. Faptele sale în schimb sunt simple, neparadoxale, chiar dacă nu se potrivesc cu ceea ce spun scripturile despre un om iluminat.

Tradiţional, un om iluminat este întruparea tuturor învăţăturilor sfinte, U. G, este „dezîntruparea" tuturor învăţăturilor,

Badea Cornel Claudiu

U. G. KRISHNAMURTI
Mintea e un mit

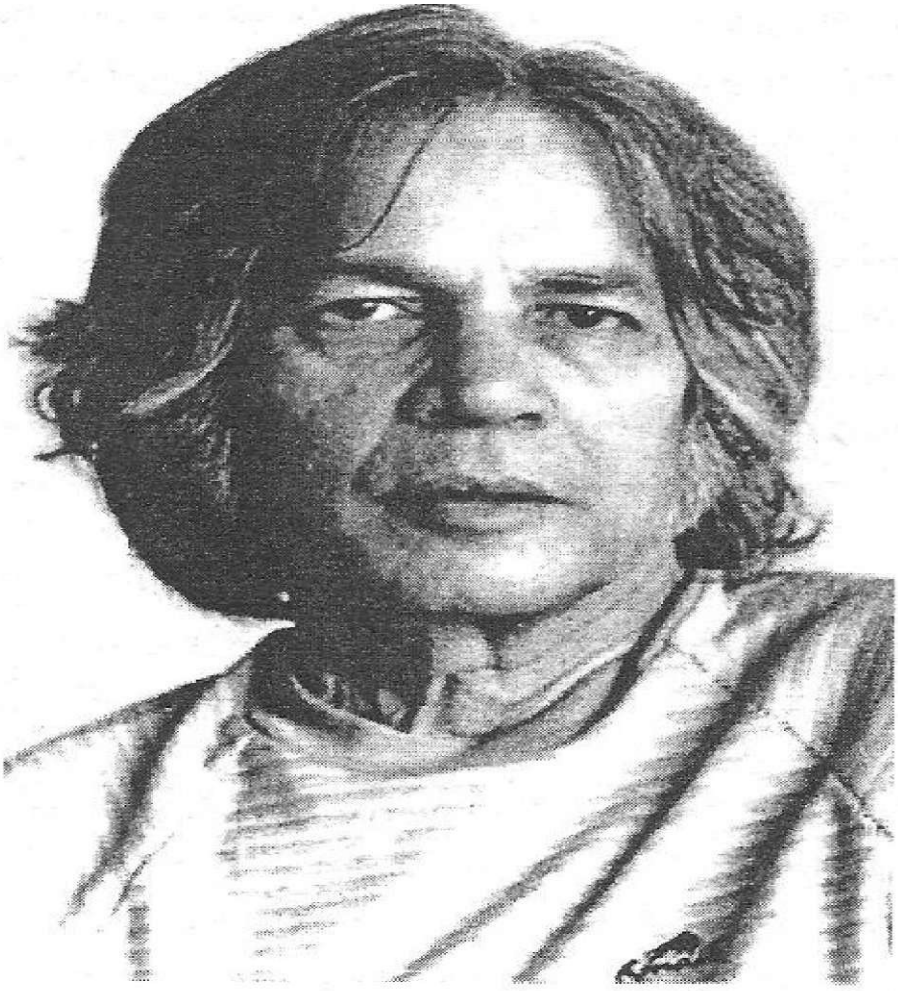

CAPITOLUL I
Certitudinea care spulberă totul

U.G. Krishnamurti: Eu nu pot niciodată să stau pe o platformă şi să vorbesc. Este prea artificial. E o pierdere de timp să stai şi să discuţi în termeni ipotetici sau abstracţi. Un om mânios nu stă să vorbească şi să converseze plăcut despre mânie; este prea mânios. Aşa că nu-mi spune că eşti în criză, că eşti mânios. De ce să vorbeşti despre mânie? Tu trăieşti şi mori cu speranţa că într-o bună zi, în vreun fel, nu vei mai fi mânios. Eşti împovărat cu speranţă şi dacă viaţa asta pare fără speranţă, inventezi viata viitoare. Nu există vieţi viitoare !

Interlocutor: Ei bine, cu siguranţă nu se poate spune că vorbele tale dau speranţă cuiva. De ce vorbeşti, dacă nu să consolezi sau să îndrumi?

U.G.: Eu ce să fac? Tu vii, eu vorbesc. Vrei să te critic, să arunc cu pietre? E fără folos, căci tu nu eşti atins de nimic; ai ridicat o armură impenetrabilă în jurul tău. Nu simţi nimic. Nefiind în stare să-ţi înţelegi situaţia, tu reacţionezi prin gând, adică prin idei şi moduri de a gândi. Reacţia este gând. Durerea prin care treci este clar reflectată în mine fără a o experimenta. Aici nu există nici o experienţă. Atâta tot. În această stare naturală simţi durerea altora, fie că-i cunoşti personal, fie că nu. Nu de mult, fiul meu mai vârstnic era pe moarte, din cauza cancerului, într-un spital din apropiere. Mă aflam în zonă şi îi vizitam des. Prietenii spun că am suferit intens întreaga perioadă, până când el a murit. Eu nu pot să fac nimic. Durerea e o expresie a vieţii. Ei voiau să încerc în vreun fel să-i vindec cancerul. Dacă aş fi atins acea tu-moare, ea ar fi crescut, pentru că i-aş fi adăugat viaţa. Cancerul este o multiplicare a celulelor, o altă expresie a vieţii, şi orice aş fi făcut l-ar fi întărit.

I.: Deci poţi simţi suferinţa altora şi totuşi eşti liber de ea, aşa este?

U.G.: A suferi este o experienţă, iar aici nu există nici o experienţă. Tu nu eşti ceva şi viaţa altceva. Viaţa este o mişcare unitară şi orice aş spune despre ea nu face decât să producă eroare şi confuzie. Tu nu eşti o „per-soană", nu eşti un „lucru", nu eşti o entitate discontinuă înconjurată de alte „lucruri". Mişcarea unitară nu este ceva ce poţi experimenta.

I.: Dar a vorbi despre a trăi fără a experimenta sună lipsit de sens minţilor noastre.

U.G.: Ceea ce spun e în conflict cu cadrul tău logic. Tu foloseşti logica pentru a continua acea structură separativă, atâta tot. Întrebările tale sunt iarăşi gânduri şi
de aceea reactive. Tot gândul este reactiv. Îţi protejezi cu disperare armura, acest scut de gând, şi eşti înspăimântat că mişcarea vieţii ţi-ar putea sparge graniţele. Viaţa e ca un râu în revărsare, lovind în maluri, ameninţând limitele care i-au fost puse în jur. Structura gândirii şi cadrul tău psihologic sunt limitate, dar viaţa însăşi nu e. De aceea viata în libertate este dureroasă pentru corp; imensa explozie de energie care are ioc în mine este ceva dureros pentru corp, dinamitând fiecare celulă în calea sa, Nu-ţi poţi imagina

cum este nici în cele mai nebune vise. De aceea oricum aş vorbi despre ea induce în eroare.

I.: Maeştrii şi preoţii ne învaţă şi ei că nu există structură separativă şi că aceasta este sursa problemelor noastre. Cu ce te deosebeşti tu de ei?

U.G.: Pentru tine şi pentru ei sunt doar cuvinte. Credinţa ta într-o mişcare unitară a vieţii este doar o credinţă fără temei, lipsită de orice certitudine. Ai raţionalizat în mod iscusit ceea ce maeştrii şi cărţile sfinte te-au învăţat. Credinţele tale sunt rezultatul acceptării oarbe a autorităţii, sunt în întregime de mâna a doua. Tu nu eşti separat de credinţele tale. Când preţioasele tale credinţe şi iluzii se sfârşesc, tu te sfârşeşti. Vorbele mele nu sunt altceva decât răspunsul la durerea ta, pe care o exprimi prin întrebări, argumente logice şi alte moduri de gândire.

I.: Dar cu siguranţă, dacă stai aici şi vorbeşti ceas de ceas, arată că ai o filozofie, un mesaj de dat, chiar dacă e puţin înţeles de către ascultătorii tăi.

U.G.: Deloc. Aici nu există nimeni care vorbeşte, dă sfaturi, simte durere sau experimentează. Ca o minge aruncată spre perete, sare îndărăt, atâta tot. Vorbele mele sunt rezultatul direct al întrebărilor tale, eu nu am nimic al meu aici, nici o agendă evidentă sau ascunsă, nici un produs de vânzare, nici un topor de ascuţit, nimic de dovedit.

I.: Dar corpul este efemer şi noi toţi aspirăm la vreun fel de nemurire. Normal, ne îndreptăm către cea mai înaltă filozofie, religie, spiritualitate. Cu siguranţă, dacă noi...

U.G.: Ceea ce e nemuritor e corpul. El îşi schimbă doar forma după moartea clinică, rămânând în curgerea vieţii în noi forme. Corpul nu este preocupat de „viaţa după moarte" sau de orice fel de permanenţă. El se luptă să supravieţuiască şi să se multiplice acum. Fictivul „după", creat din cauza fricii de către gând, este de fapt cerinţa pentru mai mult din acelaşi lucru, în formă modificată. Această cerinţă pentru repetarea neîncetată a aceluiaşi lucru este cerinţa pentru permanenţă. O astfel de permanenţă este străină corpului. Cerinţa gândului pentru permanenţă sugrumă corpul şi distorsionează percepţia. Gândul se vede pe sine nu doar ca protector al propriei continuităţi, dar şi al continuităţii corpului. Ambele sunt complet false.

I.: Se pare că o schimbare radicală trebuie să aibă loc, dar fără intervenţia voinţei...

U.G.: Dacă are loc fără voia ta, atunci acela este sfârşitul. Nu vei avea cum să o opreşti, să schimbi situaţia. Nu poţi decât să treci prin ea. Nu foloseşte să te îndoieşti de realitate. Indoieşte-te mai degrabă de scopurile tale, de credinţele şi asumpţiile tale. De ele, nu de realitate, trebuie să fii eliberat. Aceste întrebări fără sens pe care le pui vor dispărea odată cu abandonul automat al scopurilor tale. Ele sunt interdependente, nu pot exista unele fără altele.

I.: O asemenea perspectivă e chiar prea mult. Noi ne temem de pieire$_r$ de distrugere totală.

U.G.: Dacă te îneci, te îneci. Nu te vei scufunda. Dar la ce bun asigurările mele? Inutile, mă tem. Vei continua să faci ceea ce faci; neînsemnătatea [a

ceea ce faci] nici măcar nu-ţi va trece prin cap. Îţi spun, când încetezi să faci lucruri din a spera şi din dorinţa de continuitate, tot ceea ce faci în paralel cu ele se opreşte. Vei sta plutind. Dar speranţa rămâne totuşi acolo: „Trebuie să existe o cale, poate că nu o fac eu în modul corect." Cu alte cuvinte, trebuie să acceptăm absurditatea depinderii de orice ar fi. Trebuie să ne înfruntăm neputinţa.

I.: Nu ne putem abţine să nu simţim că trebuie să existe o soluţie pentru problemele noastre.

U.G.: Problemele tale continuă din cauza soluţiilor false inventate de tine. Dacă răspunsurile nu sunt acolo, întrebările nu pot fi acolo. Ele sunt interdependente; problemele tale şi soluţiile tale merg împreună. Deoarece vrei să foloseşti anumite răspunsuri ca să pui capăt problemelor tale, acele probleme continuă. Numeroasele
soluţii oferite de toţi aceşti oameni sfinţi, de psihologi, de politicieni, nu sunt deloc soluţii. Asta este evident. Dacă ar fi răspunsuri legitime, nu ar mai exista probleme. Ei te pot îndemna să te străduieşti mai tare, să practici mai mult meditaţia, să cultivi umilinţa, să stai în cap, mai mult şi tot mai mult din acelaşi lucru. Asta e tot ce pot face ei. Învăţătorul, maestrul sau liderul care oferă soluţii este şi el fals, împreună cu aşa-zisele sale răspunsuri. El nu face ceva cinstit, doar vinde la tarabă o marfă ieftină şi proastă. Dacă ai înlătura toate speranţele tale, fricile, naivităţile, şi i-ai trata pe aceşti indivizi ca pe nişte afacerişti, ai vedea că ei nu livrează marfa, şi niciodată nu o vor livra. Dar tu continui să cumperi aceste mărfuri fictive oferite de către experţi.

I.: Dar întregul domeniu este aşa de complicat încât pare necesar pentru noi să ne bizuim pe cei care au studiat atent şi şi-au dedicat viaţa realizării-de-sine şi înţelepciunii.

U.G.: Toate filozofiile lor nu se pot compara cu înţelepciunea nativă a corpului însuşi. Ceea ce numesc ei activitate mentală, activitate spirituală, activitate emoţională şi sentimente sunt de fapt toate un singur proces unitar. Acest corp este extrem de inteligent şi nu are nevoie de acele învăţături ştiinţifice sau teologice pentru a supravieţui şi a procrea. Da la o parte toate închipuirile despre viaţă, moarte şi libertate, şi corpul rămâne nevătămat, funcţionând armonios. Nu are nevoie de ajutorul tău sau de al meu. Nu trebuie să faci nimic. Nu vei mai pune niciodată întrebări stupide, idioate, despre
nemurire, vieţi de după moarte, sau moarte. Corpul este nemuritor.

I.: Ai tăiat fară milă orice posibilitate de reabilitare, anulând chiar şi speranţa vagă de a scăpa de această nefericire. Pare să nu mai rămână nimic decât autodistrugerea. De ce sa nu te sinucizi?

U.G.: Dacă comiţi suicid, nu ajută situaţia în nici un fel. In clipa de după sinucidere corpul începe să se descompună, întorcându-se la alte forme de viaţă, diferit organizate, nesfârşind nimic. Viaţa nu are început şi nici sfârşit. Un corp mort şi în descompunere hrăneşte furnicile flămânde acolo în mormânt, iar cadavrele putrezite dau solului îngrăşământ chimic, care la rândul lui hrăneşte alte forme de viaţă. Nu poţi pune capăt vieţii, este imposibil. Corpul este nemuritor şi niciodată nu pune întrebări naive precum:

„Există nemurire?". El ştie că ajunge la un sfârşit în acea formă particulară doar ca să continue în altele. Întrebările despre viaţa de după moarte sunt întotdeauna puse din frică.

Acei lideri care sunt dispuşi să-ţi îndrume „viaţa spirituală" nu pot fi oneşti în legătură cu aceste lucruri pentru că ei îşi câştigă pâinea de pe urma fricii, a speculaţiilor despre viaţa viitoare şi din „misterul" morţii.

Cât despre voi, discipolii, nu sunteţi în realitate interesaţi de viitorul omenirii, ci doar de propriile voastre destine mărunte. E doar un ritual prin care treceţi, vorbind ore întregi despre omenire, compasiune, şi tot restul. De tine eşti interesat, altfel nu ar exista acest interes copilăresc în vieţile tale viitoare şi iminentul tău deces.

I.: Dar pentru mulţi dintre noi viaţa este ceva sacru. Ne luptăm să ne protejăm copiii, mediul, să prevenim un alt război. . .

U.G.: Sunteţi cu toţii oameni nevrotici. Vorbiţi împotriva controlului naşterii, flecăriţi la nesfârşit despre preţuirea vieţii, apoi bombardaţi şi masacraţi. Este prea absurd. Sunteţi îngrijoraţi de o viaţă nenăscută, în vreme ce ucideţi mii şi mii de oameni prin bombardare, înfometare, sărăcie şi terorism. „Grija" voastră legată de viaţă este doar ca să faceţi din ea o controversă politică. Este doar o discuţie academică. Eu nu sunt interesat de aşa ceva,

I.: Da, dar mulţi dintre noi văd toate astea şi totodată suntem interesaţi să schimbam lucrurile. Nu-i doar egoism din partea noastră.

U.G.: Chiar eşti interesat? Te interesează viitorul omenirii? Modul în care tu îţi exprimi furia, justeţea şi grija nu are sens pentru mine. E doar un ritual. Tu stai şi vorbeşti, atâta tot. Nu eşti deloc furios. Dacă ai fi fost furios în momentul ăsta, nu ai mai pune această întrebare, nici măcar ţie însuţi. Veşnic stai şi vorbeşti despre furie. Furiosul nu ar fi vorbit despre asta. Corpul deja a acţionat cu privire la frică, absorbind-o. Furia este arsă, terminată, atunci şi acolo. Tu nu faci nimic; corpul o absoarbe. Atât. Dacă toate acestea srrnt prea mult pentru tine, dacă te deprimă, nu te duce niciodată la oameni sfinţi. Ia pastile, fă orice, dar nu te aştepta ca afacerea sfântă să te ajute. E o pierdere de timp.

I.: Mă faci să vreau să abandonez cu totul, să renunţ...

U.G.: Câtă vreme crezi că ai ceva la care să renunţi, eşti pierdut. A nu te gândi la bani şi la necesităţile vieţii este o boală. Este o perversiune să-ţi negi necesităţile de bază ale vieţii. Tu crezi că printr-un ascetism auto-impus îţi vei lărgi conştiinţa şi apoi vei putea să foloseşti acea conştiinţă ca să fii fericit. Nici o şansă. Vei fi în pace când toate ideile tale despre conştiinţă vor cădea şi tu vei începe să funcţionezi ca un computer. Trebuie să fii o maşină, să funcţionezi automat în lumea aceasta, nechestionându-ţi nicicând acţiunile înainte, în timpul, sau după ce au loc.

I.: Negi importanţa practicilor yoghine, a renunţării religioase, sau valoarea educaţiei morale? Omul este mai mult decât o maşină, cu siguranţă.

U.G.: Toate valorile morale, spirituale, etice sunt false. Psihologii, căutând o cale de ieşire pragmatică, se află acum la capătul resurselor lor

intelectuale, ba chiar se îndreaptă spre oamenii spirituali în căutare de răspunsuri. Ei sunt pierduţi şi totuşi răspunsurile trebuie să vină de la ei, nu de la rigidele şi nefolositoarele tradiţii ale sfintei afaceri.

I.: Asta ne lasă aşa de neajutoraţi. Nu-i de mirare că lumea s-a bizuit pe „mesia", „mahatma" şi profeţi,

U.G.: Aşa-zişii mesia nu au lăsat în urmă, în această lume, nimic altceva decât suferinţă. Dacă un mesia modern ar veni înaintea ta, el n-ar putea să te ajute. Şi dacă el nu poate, nimeni altcineva nu poate.

I.: Dacă un mesia, un salvator sau un înţelept spre exemplu, nu poate fi de ajutor, atunci poate ca, aşa cum zic scripturile fe irefrm'e să „cunoaştem adevărul şi adevărul ne va elibera".

U.G.: Adevărul este o mişcare. Nu-l poţi captura, conţine, nu-i poţi da expresie sau folosi pentru interesele tale. În clipa în care îl capturezi, el încetează să mai fie adevăr. Pentru mine, adevărul este ceva ce, în nici o circumstanţă, nu poate fi comunicat ţie. Certitudinea de aici mi poate fi transmisă altuia. Din acest motiv întreaga chestiune a gurului este un nonsens absolut. Aşa a fost întotdeauna, nu doar acum. A ta negare-de-sine este ca să îmbogăţeşti preoţii. Îţi negi nevoile de bază în timp ce omul acela călătoreşte într-o maşină Rolls Royce, mâncând ca un rege, fiind tratat ca un autocrat. El şi alţii din sfânta afacere prosperă pe seama stupidităţii şi credulităţii altora. Similar, politicienii prosperă pe seama naivităţii omului. Este la fel peste tot.

I.: Accentul tău este mereu pe latura negativa, clasica abordare « neti ne ti ». Nu cumva arăţi necesitatea abandonării oricărui exces de bagaj, incluzând scripturile, „maeştrii" si autorităţile, pentru ca cineva să poată găsi acea stare despre care spui că ne este prin naştere naturală?

U.G.: Nu. A termina cu „maeştrii", templele şi cărţile sfinte ca prescripţie pentru libertate este ridicol. Tu cauţi răspunsuri numai ca remedii pentru problemele tale, ca să eviţi durerea. Tot ce se naşte este dureros. Nu-i de folos să întrebi de ce-i aşa. Aşa e. Tu crezi că renunţând la maeştri (guru) şi la autorităţi vei căpăta o rezistenţă divină; rezistenţa la durere nu te va ajuta spiritual. Nu există cale.

I.: Dar te cunoaştem a fi mai mult decât un fatalist, un cinic. Tu indici un destin diferit pentru om, nu doar critici prezenta sa situaţie penibilă, nu-i aşa?

U.G.: Există o soluţie pentru problemele tale - moartea. Acea libertate de care eşti interesat poate veni doar în clipa morţii. Orice om atinge moksa până la urmă, căci moksa întotdeauna precede moartea, şi orice om moare.

I.: Dar presupun că nu vrei să spui moarte de vreun fel poetic sau imaginar. Nu o moarte psihologică, romantică sau abstractă este ceea ce descrii tu, ci o reală moarte fizică, nu-i aşa?

U.G.: Da, aşa e. Când mori, corpul este istovit, încetează să funcţioneze şi ăsta e finalul. Dar în cazul meu, corpul cumva s-a înnoit pe sine. Acum se întâmplă zilnic; întregului proces i-a luat ani ca să se stabilizeze. Pentru mine viaţa şi moartea constituie un singur lucru, nu două separate. Te avertizez că dacă ceea ce ţinteşti - moksha - chiar se întâmplă, vei muri. Va fi o moarte

fizică, pentru că trebuie să fie o moarte fizică pentru a intra în starea aceea. E ca atunci când te joci controlându-ţi respiraţia pentru că găseşti asta amuzant. Dar dacă îţi ţii respiraţia prea mult, te sufoci şi mori.

I.: Deci trebuie să devenim conştienţi de moarte; făcând-o obiect al meditaţiilor noastre, tratând-o într-un mod romantic, mistic. Asta e?

U.G.: A descrie acea stare ca o stare meditativă plină de conştienţă este o lătură romantică. Conştientă! Ce truc fantastic folosit de unii pentru a se păcăli pe ei înşişi şi pe alţii. Nu poţi fi conştient de fiecare pas; dacă faci asta, devii doar de-sine-conştient şi dizgraţios. Am cunoscut cândva un om care era pilot de nave în port. A tot citit despre „conştiinţa pasivă" şi a încercat să pună în practică. Atunci, pentru prima oară, aproape că a distrus nava pe care o pilota. Mersul este automat şi dacă încerci să fii conştient de fiecare pas, vei înnebuni. Aşa că nu inventa paşi meditativi. Lucrurile stau şi aşa destul de prost. Starea meditativă este ceva şi mai rău.

I.: Dar nu poţi azvârli departe... tot ce ţi-a fost sfânt?

U.G.: Ba sigur că pot; toate sunt doar chestii romantice. Orice remediu aş oferi eu, ar deveni parte din căutarea ta; asta însemnând şi mai multe chestii romantice. De aceea nu obosesc nicicând să spun ca eu nu am mărfuri la vânzare, cu atât mai puţin ofer metode noi şi mai bune ca tu să-ţi poţi continna căutarea. Resping complet validitatea acelei căutări. Nu vei obţine nimic aici. încearcă-ţi norocul în altă parte.

I.: Dar cu siguranţă eşti om şi vrei să fd de folos omenirii, chiar dacă doar din milă?

U.G.: Cine m-a pus pe mine mântuitor? Aveţi numeroşi sfinţi, profeţi şi salvatori care doresc să vă slujeasa. De ce sa adaugati inca unul? Iisus a spus: Bate si ti se va deschide. Veniti toti intru Mine.” Din nu stiu ce motiv eu nu o pot face.

Am vorbit despre multe azi. Poate ca-i mai bine sa continuam conversatia maine.

I.: Pe maine atunci.

U.G.: Iti multumesc.

I.: Din ceea ce ai spus ieri, pare evident că cineva trebuie să aibă o judecată perfect sănătoasă ca să facă ceea ce ai făcut tu - adică, să moară. Când ne-am oprit ieri, spuneai că cineva trebuie de fapt să moară dacă vrea să descopere libertatea sau moksha. Un pas radical ca acesta nu poate fi făcut de un romantic, de a persoană nevrotică. Este pasul unei persoane libere de auto-absorbţie, de episoade nevrotice, de autocompăUrnire. Există vreun mod de a învăţa asta? Pot fi oamenii educaţi să fie cu mintea sănătoasă?

U.G.: Eu nu cred în educaţie. Poţi învăţa o tehnică - matematică, mecanică auto, dar nu integritate. Cum îi poţi învăţa despre non-lăcomie şi non-ambiţie într-o societate extrem de lacomă şi de ambiţioasă? Vei reuşi doar să-i faci şi mai nevrotici.

Uite ce, eşti un trişor. Ambiţiile tale religioase sunt exact la fel ca ale afaceristului. Dacă nu poţi trişa, ceva nu e în regulă. Cum crezi că bogatul de acolo şi-a făcut averea? Prin lecturi despre non-lăcomie şi altruism? Nici-

decum. A făcut-o înşelând pe cineva. Societatea, care este imorală, spune clar că a înşela este imoral şi că a nu înşela este moral. Eu nu văd diferenţa. Dacă eşti prins, eşti băgat la închisoare. Deci hrana şi adăpostul îţi sunt date. De ce să-ţi faci griji? Vina ce o ai este cea care te face să vorbeşti despre non-lăcomie în timp ce îţi continui viaţa lacomă. Non-lăcomia este inventată de gând ca să te împiedice să vezi că lăcomia este tot ce există acolo. Dar tu nu eşti mulţumit cu ceea ce este. Dacă nu ar exista nimic mai mult decât ceea ce este, ce ai face? Asta-i tot ce este acolo. Trebuie doar să trăieşti cu asta. Nu poţi scăpa. Tot ce poate face gândul este să se repete pe sine, iar şi iar. Asta-i tot ce poate face. Şi orice este repetitiv este senil.

I.: Meditaţia pare mai puţin repetitivă, mai adânca decât gândul obişnuit. Totuşi este nesatisfăcătoare.

U.G.: Dacă meditaţia, sadhana, metodele şi tehnicile tale ar valora ceva, nu ai mai fi aici punând aceste întrebări. Pentru tine, toate acestea sunt mijloace pe care le ai la dispoziţie pentru a aduce o schimbare. Eu menţin afirmaţia că nu există nimic care să fie schimbat sau transformat. Tu accepţi că există ceva pe care să-l schimbi ca act de credinţă. Nu pui niciodată la îndoială existenţa celui care va fi schimbat. întreaga mistică a iluminării este bazată pe ideea transformării de sine. Eu nu pot să-mi exprim sau să-ţi transmit certitudinea mea că tu şi toate autorităţile în domeniu de-a lungul secolelor sunteţi în eroare. Ei sunt complet falşi ca şi bunurile spirituale pe care le vând la bucată. Pentru că eu nu-ţi pot transmite această certitudine, ar fi inutil şi artificial să urc pe o platformă şi să ţin un discurs. Prefer să vorbesc informai, eu doar vorbesc, „Mă bucur să te cunosc".

I.: Atunci de ce mai vorbeşti?

U.G.: Nu există un farmec anume în a fi antisocial. Eu nu dau oamenilor ceea ce vor. Când îşi dau seama că nu vor obţine ceea ce vor aici, invariabil ei pleacă. Atunci când pleacă pentru ultima oară, îmi place să adaug anexa; „Nu o veţi obţine de nicăieri".

Când oamenii vin să vorbească, se găsesc în situaţia de a se confrunta cu tăcerea însăşi. De aceea toată lumea care vine este automat tăcuta. Dacă cineva nu poate suporta tăcerea şi insistă să discute lucruri, va fi forţat să nu fie de acord şi să plece. Dar dacă stai mult, vei fi făcut tăcut, nu pentru că [tăcerea] este prea persuasivă, mai raţională decât tine, ci pentru că este tăcerea însăşi făcând tăcută acea mişcare acolo în tine.

Acea tăcere arde orice aici. Toate experienţele sunt arse. De aceea vorbitul cu oamenii nu mă epuizează. Pentru mine există energie. De aceea pot vorbi toată ziua fără sa dau semne de oboseală. Vorbitul cu aşa mulţi oameni de-a lungul anilor nu a avut nici un impact asupra mea. Tot ceea ce eu sau ei au spus este ars aici, nelăsând nici o urmă. Nu este ta fel în cazul tău, din nefericire.

I.: Care-i locul inteligenţei în toate acestea? Pare că indici existenţa unei inteligenţe native, care nu are nimic de-a face cu acumularea cunoştinţelor şi tehnicilor.

U.G.: Acceptarea limitaţiilor este inteligenţă. Tu încerci să te eliberezi de aceste limitaţii naturale şi asta este cauza durerii şi suferinţei tale. Acţiunile

tale sunt în aşa fel încât o acţiune o limitează pe următoarea. Acţiunea ta din acest moment îţi limitează următoarea acţiune. Această acţiune este o reacţie, chestiunea libertăţii de acţiune nici măcar nu se ridică. De aceea nu-i nevoie de nici o filozofie fatalistă. Cuvântul „karma" înseamnă o acţiune lipsită de reacţie. Orice acţiune a ta limitează acţiunea următoare care va avea loc.

Orice acţiune care are loc la nivelul conştient al existenţei gânditului tău este o reacţie. Acţiunea pură, spontană, liberă de toate acţiunile precedente este lipsită de
sens. Singura şi unica acţiune este răspunsul acestui organism viu. la stimulii din jur. Acel proces stimul-răspuns este un fenomen unitar. Nu există diviziune între acţiune şi reacţie decât în cazul în care gândul intervine şi le separă în mod artificial. Altfel, este un proces automat unitar, şi nu poţi face nimic ca să~l opreşti. Nu-i nevoie să-l opreşti.

Aşa cum în realitate nu există nici o separaţie între acţiune şi reacţie, tot astfel nu există loc în schema naturală a lucrurilor pentru omul religios. Proaspăta mişcare a vieţii ameninţă sursa puterii şi prestigiului său. Şi totuşi, el încă nu vrea să se pensioneze. El trebuie dat afară, Religia nu este un aranjament contractual, fie public, fie privat. Nu are nimic de-a face cu structura socială sau cu administrarea ei. Autoritatea religioasă vrea să continue să ţină sub stăpânire oamenii, dar religia este în întregime o chestiune individuală. Sfinţii şi salvatorii au reuşit doar să vă facă să plutiţi în derivă cu durere şi
mizerie sufletească şi să simţiţi fără odihnă ca trebuie să existe ceva mai semnificativ sau mai interesant de făcut cu viata voastră.

Existenţa în sine este cu adevărat importantă, nu cum să trăieşti. Noi am creat „cum" să trăieşti, care a creat apoi o dilemă pentru noi. Gândirea ta a creat probleme - ce să mănânci, cu ce să te îmbraci, cum să te porţi ~ corpului nu-i pasa. Eu pur şi simplu arăt absurditatea acestei conversaţii. Odată ce te prinzi, pleci pur şi simplu. Eu nu am un mesaj de dat omenirii.

Noi am pus în mişcare forţe ireversibile. Am poluat aerul, apele, totul. Legile naturii nu cunosc recompensa, doar pedeapsa. Recompensa e simplul fapt că eşti în armonie cu natura. Toată problema a început când omul a hotărât că întregul univers a fost creat exclusiv pentru plăcerea sa. Am suprapus noţiunea de evoluţie şi progres peste natură. Mintea noastră 4 şi nu există minţi individuale, doar minte - care este acumularea totalităţii cunoştinţelor şi experienţelor omului, a creat noţiunea de psihic şi evoluţie. Doar tehnologia progresează, în vreme ce noi ca rasă suntem tot mai aproape de completa şi totala distrugere a noastră şi a lumii. Totul în conştiinţa omului împinge întreaga lume, pe care natura a creat-o atât de laborios, către distrugere. Nici o schimbare calitativă nu a avut loc în gândirea omului, noi gândim despre vecinul nostru la fel cum înspăimântatul om al peşterii gândea despre vecinul său. Singurul lucru care s-a schimbat este abilitatea noastră de a distruge pe vecin şi proprietatea sa.
Violenţa este parte integrantă a procesului evoluţionist. Această violenţă este esenţială pentru supravieţuirea organismului viu. Nu poţi să condamni

bomba cu hidrogen, pentru că ea este o extensie a poliţistului şi a dorinţei tale de a fi protejat. Unde tragi linia? Nu poţi. Nu avem cum să inversăm întreaga chestiune.

I.: Umanitariştii insistă că omul are capacitatea de a iubi şi că iubirea ar putea fi singura soluţie la distrugerea reciprocă. Există ceva adevărat în toate astea?

U.G.: Iubirea şi ura sunt exact la fel. Ambele au avut ca rezultat masacre, crime, asasinări şi războaie. Asta ţine de istorie, nu de opinia mea. Buddhismul a avut ca rezultat orori în Japonia. Este acelaşi lucru peste tot. Toate sistemele noastre politice au izvorât din gândirea religioasă, fie a Estului fie a Vestului. În lumina acestor fapte, cum poţi avea vreo încredere în religie? Care-i folosul în a reînvia tot trecutul, trecutul inutil? Fiindcă traiul tău nu are nici un sens pentru tine, tu trăieşti în trecut. Mici măcar nu pluteşti în derivă. Nu ai nici o direcţie; doar pluteşti. Evident, nu există nici un scop în viaţa ta, altfel nu ai trăi în trecut.

Ceea ce nu te-a ajutat pe tine, nu poate ajuta pe nimeni. Indiferent ce spun eu, tu eşti mediul de exprimare. Deja ai prins ceea ce spun eu şi faci din asta o nouă doctrină, o ideologie, o cale de a obţine ceva. Ceea ce încerc eu să zic este că tu trebuie să descoperi ceva pentru tine însuţi. Dar nu te gândi că ceea ce vei găsi va fi de folos societăţii, că poate fi folosit spre a schimba lumea. Ai rerminat cu societatea, atâta tot.

Acel lucru care trebuie descoperit de fiecare pentru el însuşi este Dumnezeu sau iluminarea, nu-i aşa?

U.G.: Nu. Dumnezeu este plăcerea ultimă, fericirea neîntreruptă. Nu există aşa ceva. Faptul că tu vrei ceva ce nu există este rădăcina problemelor tale. Transformarea, moksha, eliberarea, şi toate de genul ăsta sunt doar ariaţii ale aceleiaşi teme: fericire permanentă. Corpul nu poate suporta asta. Plăcerea sexului, spre exemplu, este prin natura sa temporară. Corpul nu poate primi plăcere neîntreruptă prea mult timp, ar fi distrus. A vrea să impui o fictivă şi permanentă stare de fericire asupra corpului este o serioasă problemă neurologică.

I.: Dar religiile ne avertizează împotriva căutării plăcerii. Prin rugăciune, meditaţie şi alte practici omul este încurajat să depăşească plăcerea...

U.G.: Ei îţi vând medicamente spirituale, morfină spirituală. Tu iei acel drog şi adormi. Acum savanţii au perfectat drogurile plăcerii, sunt mult mai uşor de luat. Nu te loveşte niciodată faptul ca iluminarea şi Dumnezeu pe care le cauţi sunt doar plăcerea ultimă, o plăcere pe care, de altfel, tu ai inventat-o pentru a fi liber de starea dureroasă în care eşti mereu. Starea ta nevrotică, dureroasă este cauzată de faptul că vrei două lucruri contradictorii în acelaşi timp.

O Tu însă eşti oarecum liber de toate aceste contradicţii şi deşi nu pretinzi că eşti în vreo stare de perpetuă beatitudine,, pare că eşti fundamental fericit Cum de viaţa ta a luat acest curs şi nu altul ?

U.G.: Dacă narez povestea vieţii mele, e ca şi cum aş descrie viaţa altcuiva. Nu există nici un ataşament, sentiment sau conţinut emoţional pentru mine când am în vedere viaţa mea. îţi faci o impresie greşită de crezi

cumva că eu năzuiesc gânduri sau sentimente private, preţioase privitor la trecutul meu.

Pentru prima oară, un om s-a rupt de fundalul religios [referindu-se la Jiddu Krishnamurti], şi deja învăţătura lui este demodată, depăşită şi induce în eroare. J.K. a ales forma psihologică de a explica, care este deja depăşită. Nu-1 poţi distruge pe J.K., dar cadrul gândirii pe care 1-a creat el este deja depăşit şi inutil. Problema nu
e psihologică, ci fiziologică. Acest corp nu s-a schimbat în mod fundamental de sute de mii de ani. Tendinţa sa de a urma lideri, de a evita singurătatea, de a purta războaie, de a adera la grupuri - toate aceste trăsături sunt construcţia genetică a omului, sunt parte din moştenirea sa biologică.

I.: Lăsând la o parte întrebarea dacă răul sau binele e posibil pentru un organism care este deja programat să fie brutal şi războinic nu sunt practicile religioase - meditaţia, yoga, smerenia etc. - o încercare de a ajuta omul să treacă dincolo de aceste limitaţii biologice?

U.G.: Meditaţia este ea însăşi un rău. De aceea toate gândurile rele se umflă şi dau pe dinafară când încerci să meditezi. Altminteri nu ai nici un punct de referinţă, nici un mod de a şti dacă gândurile sunt bune sau rele. Meditaţia este o bătălie, încât experimentezi doar mai multă suferinţă. Te pot asigura nu numai că ţelul de a medita şi moksha sunt puse în tine de cultura noastră, dar şi că în cele din urmă nu vei obţine decât suferinţă. S-ar putea să ai câteva experienţe mistice meschine, care nu au nici o valoare pentru tine sau pentru altcineva.

I.: Dar noi nu suntem interesaţi de o astfel de experienţă meschina$_f$ noi vrem libertate...

U.G.: Care este diferenţa dacă vei găsi sau nu această libertate, această iluminare? Tu nu vei fi acolo ca să profiţi de ea. Ce bine posibil îţi poate face această stare? Această stare îţi ia tot ce ai. De aceea i se spune jiz?an- mukti - a trăi în libertate. în timpul vieţii, corpul a murit.
Cumva corpul trecând prin moarte, este ţinut în viaţă. Nu e nici fericire, nici nefericire. Nu există ceva precum fericirea. Tu nu vrei asta şi nu poţi să vrei asta. Ceea ce vrei tu este totul, aici pierzi totul. Tu vrei totul şi asta nu este posibil. Religiile au promis atât de mult - trandafiri, grădini - şi te alegi doar cu spini.

I.: Dar alţi învăţători precum . Krishnamurti descriu o călătorie a descoperirii [spunând] că prin conştienţă şi pătrunderea nemărginită a minţii cineva poate afla...

U.G.: Nu există transformare, radicală sau de alt gen. Acel bufon [referindu-se la J.K.] vorbeşte acolo, în cortul de circ, oferind o călătorie a descoperirii. Este o călătorie închipuită. Nu există o asemenea călătorie. Chestiile din Vede nu mai sunt de ajutor. Au fost inventate de nişte capete-tulburi după ce au băut sirop de soma. J.K. este mai nevrotic decât cei care se duc să-l asculte.

I.: Dacă nu dai crezare învăţăturilor religioase antice, atunci iei psihologia modernă mai în serios?

U.G.: întregul domeniu al psihologiei a indus în eroare toată gândirea omului de o sută de ani încoace sau de mai mult. Freud este uimitoarea fraudă a secolului douăzeci. J. Krishnamurti vorbeşte de o revoluţie a psihicului. Nu există psihic. Unde este mintea care se presupune a fi magic transformată? Discipolii lui J.K. au ajuns în punctul în care tot ce pot face ei este să repete fraze goale. Sunt oameni superficiali, goi. Faptul că J.K. poate atrage mulţimi mari nu înseamnă nimic, fermecătorii şerpi atrag de asemenea mulţimi mari. Oricine poate atrage mulţimea.

I.: Dar tu foloseşti o abordare similară cu...

U.G.: Da, folosesc 80% din cuvintele şi frazele lui, aceleaşi fraze pe care le-a folosit de-a lungul anilor ca să-i condamne pe guru, pe sfinţi şi pe salvatori. O merită. Un lucru nu am zis niciodată: că nu-i un om de caracter. Are mare caracter, dar nu sunt câtuşi de puţin interesat de oamenii de caracter. Dacă vede mizeria pe care a creat-o în acest rol fals de mesia şi pune capăt la tot, eu voi fi primul care să-l salute. Dar este prea bătrân şi prea senil ca să o facă. Adepţii lui sunt atraşi aici pentru că îi administrez [lui J.K.] o doză din propriul lui medicament. Nu compara ce spun eu cu ceea ce el, sau alte autorităţi religioase, au spus. Dacă dai celor spuse de mine Încărcătură spirituală sau vreo aromă religioasă, îţi scapă esenţialul. De aceea trebuie să le laşi deoparte.

I.: Dar nouă ni se pare că J. Krishnamurti şi probabil alţi zâţiva în istorie, au ceva de spus. J. Krishnamurti pare să fie zeea ce pretinde că este, un om liber.

U.G.: Are ceva. Mie îmi place să zic că el a văzut cubul de zahăr, dar nu a gustat cubul de zahăr. Dacă acel om, eu însumi, sau oricare altă persoană este sau nu liberă, nu e problema ta; este obiceiul caracteristic minţilor evazive, un amuzament inventat spre a evita problema reală, care este nelibertatea ta. Poţi fi sigur de un singur lucru: cel care spune că este un om liber este un fals. De asta poţi fi sigur. Lucrul de care trebuie să fii liber este „libertatea" discutată de acel om şi de alţi învăţători. Tu trebuie să fii liber de „prima şi ultima libertate", şi de toate libertăţile care apar.

I.: Dacă noţiuni precum aceea de viaţă în har, pace şi libertate sunt doar ficţiuni chemate să ne scape -de universala noastră superficialitate, atunci de ce să continuăm? Dacă nu există o realitate persistentă şi transcendentă spre care omul să se poată îndrepta, atunci de ce să mai trăim? Există doar a mânca, a dormi şi a respira?

U.G.: Asta-i tot ce există. Du-te. Uite, eu zic că trebuie să afli doar pentru tine însuţi dacă există ceva în spatele acestor abstracţii goale care îţi sunt aruncate în faţă. Ei vorbesc despre inimi sacre, minţi universale, suflete desăvârşite - ştii tu, toţi termenii abstracţi, mistici, folosiţi la seducerea credulilor. Viaţa trebuie să fie descrisă în termeni pur fizici şi fiziologici. Trebuie demistifi- cată şi depsihologizată. Nu vorbi despre „centri înalţi" şi chakra. Nu acestea ci glandele controlează corpul uman. Glandele sunt cele care dau instrucţiuni pentru funcţionarea organismului. în cazul tău, tu ai introdus un intermediar - gândul. în starea ta naturală gândul încetează să

mai controleze ceva, el intră în funcţiune temporară atunci când o provocare îi este adusă, căzând imediat în fundal dacă nu mai este necesar.

I.: Deci indiferent ce am face, noi funcţionăm într-un mod nenatural, aşa este?

U.G.: De aceea evidenţiez aceste lucruri. Uită de societatea ideală şi de fiinţa umană ideală. Doar priveşte la modul în care funcţionezi tu. Asta este importat. Ceea ce a împiedicat organismul să înflorească în propria sa unicitate este cultura. A pus obiectivul greşit - persoana ideală - înaintea omului. Întreaga chestiune este născută din conştiinţa divizată a omului. Nu ne-a adus decât violenţă. De aceea oricare doi guru sau salvatori nu se pun de acord niciodată. Fiecare intenţionează să-şi predice propriile nonsensuri.

I.: Ce ne aduce aici ca să te auzim? De ce suntem interesaţi de ceea ce ai de spus?

U.G.: Veniţi pentru acelaşi motiv pentru care mergeţi la oricine - pentru răspunsuri: voi vreţi să ştiţi, voi credeţi că ştiind povestea mea veţi putea să reproduceţi ceea ce mi s-a întâmplat mie. Având creierul spălat pe parcursul întregii voastre vieţi, voi puteţi gândi doar în termeni de imitare. Voi credeţi că în vreun fel veţi putea să repetaţi ceea ce mi s-a întâmplat mie, asta~i tot. Acesta este motivul venirii voastre. Nu există o nouă abordare a chestiilor religioase. Este ceva complet diferit. Nu are absolut nimic în comun cu toate chestiile romantice, spirituale, religioase, absolut nimic. Dacă traduci ceea ce zic în termeni religioşi, îţi scapă complet esenţialul. „Religie", „Dumnezeu", „Suflet", „Beatitudine", „moksha" sunt toate doar cuvinte, idei folosite pentru a-ţi ţine continuitatea psihologică intactă. Când aceste gânduri nu sunt acolo, ceea ce rămâne este simpla, armonioasa funcţionare fizică a organismului. Eu pot descrie modul în care funcţionez din cauză că întrebarea ta a creat o provocare aici. Întrebările tale creează condiţiile necesare ca acest răspuns să aibă loc. Deci, se descrie pe sine, dar nu acesta este modul în care funcţionează. Funcţionează într-o stare de-a-nu-şti, Eu nu mă întreb niciodată cum funcţionez. Eu nu-mi pun niciodată la îndoială acţiunile, înainte, în timpul, sau după ce au avut loc. Se întreabă un computer cum funcţionează ?

I.: Dar computerele nu au simţire, psihic, nu au dimensiune spirituală. Cum poţi sa compari... ?

U.G.: Nu mă poţi băga în acel cadru religios. Orice încercare din partea ta de a traduce ceea ce zic în vocabularul tău religios înseamnă a pierde esenţialul. Eu nu sunt unul dintre sfinţii voştri care spun: „Eu îmi plec. capul, veniţi şi plecaţi capul odată cu mine". Toate acestea sunt o formă de nebunie.

I.: De ce este nebunie a vrea să afli despre viaţă şi moarte... ?

U.G.: Pentru că exact aşa cum o femeie nebună spune că nu este nebună, tu insişti spunând că exista moarte, că vei muri. Ambele sunt false. Pe cât sunt stări ale minţii bazate pe realitate, pe atât ambele sunt la fel de invalide.

I.: Cred că încep să te înţeleg intelectual...

U.G.: Nu este o glumă să-mi spui că înţelegi ceea ce îţi spun? Spui că cel puţin mă înţelegi intelectual, de parcă ar exista o altă cale de a înţelege. înţelegerea ta intelectuală, în care ai investit imens, nu a făcut pentru tine până acum nici o para chioară. Tu continui să cultivi această înţelegere intelectuală, ştiind mereu că ea nu te-a ajutat niciodată cu nimic. Asta este uimitor. Când speranta şi încercarea de a înţelege nu mai sunt, atunci viaţa devine plină de sens. Viaţa, existenţa ta, are o uriaşă calitate vie în ea. Toate noţiunile tale despre iubire, beatitudine, infinită fericire şi pace fac doar să blocheze această energie naturală a existenţei. Cum pot să te fac să înţelegi că ceea ce descriu eu nu are absolut nici o legătură cu toate acele treburi religioase? Vezi sute de cadavre tarate în dric după moarte, şi totuşi nu-ţi poţi imagina propria moarte. Este imposibil, căci propria ta moarte nu roate fi experimentată de tine. Asta chiar e ceva. Nu foloseşte la nimic sa arunci toate aceste gunoaie către mine. Orice ar lovi în mine este imediat ars - asta este natura energiei din mine.
Oamenii spirituali sunt cei mai neoneşti oameni. Eu scot în evidenţă fundaţia pe care întreaga spiritualitate este construită' Asta scot în evidenţă. Dacă nu există spirit, aranci toată vorbăria despre spiritualitate este o prostie nonsens. Nu poţi fi tu însuţi până când nu eşti liber toată chestiunea ce înconjoară conceptul de „sine". Ca să fii cu adevărat pe propriile picioare, întreaga bază a vieţii spirituale, care este eronată, trebuie să fie distrusă. Asta nu înseamnă să devii fanatic sau violent, să incendiezi temple, să spargi icoane, să distrugi cărţi sfinte, precum o adunătură de beţivi. Nu e deloc aşa. Există un ras în interiorul tău. Tot ceea ce omenirea a gândit şi trăit trebuie să moară, Violenţa incredibilă din lumea de astăzi a fost creată de „Iisuşi" şi de „Buddhaşi".

I.: Dar cu siguranţă încercarea de a deveni civilizaţi este o încercare de a transcende legile junglei...

U.G.: Aceia care cred în Dumnezeu, care predică pacea şi vorbesc despre iubire, sunt cei care au creat jungla umană. Comparată cu jungla umana, jungla naturii este simplă şi sensibilă! în natură animalele nu-şi ucid semenii. Asta este parte din frumuseţea naturii. In această privinţă omul este mai rău decât celelalte animale. Aşa- numitul om „civilizat" ucide pentru idealuri, credinţe, în vreme ce animalele ucid pentru supravieţuire.

I.: Omul are idealuri şi credinţe puternice pentru că el caută adevărul, ceea ce animalele nu fac.

U.G.: Nu există adevăr. Singurul lucru care există de fapt în tine este premisa ta presupusă „logic", pe care tu o numeşti „adevăr".

I.: Dar, revin, toate marile învăţături au subliniat importanţa găsirii adevărului prin practică, non-egoisrn şi renunţare.

U.G.: Eu renunţ la singurul lucru la care merita să renunţi - la ideea că există renunţare. Nu ai la ce să renunţi. Ideea ta greşită privind renunţarea creează doar şi mai multe fantezii despre „adevăr", „Dumnezeu" etc.

I.: Nu este deloc flatant să crezi că suntem mai rău decât alte animale...

U.G.: Pentru că omul este mai rău decât animalele a fost necesar şi posibil pentru el sa creeze dilema morală. Când omul a experimentat întâia oară

diviziunea în conştiinţa sa - când a experimentat conştiinţa de sine - el s-a simţit superior celorlalte animale, ceea ce nu e, şi prin asta a semănat seminţele propriei sale distrugeriI.: Deci dacă te înţeleg corect,| tu spui că deoarece în mod fals am divizat viata în sine şi non-sine, noi am creat o problemă morală în noi şi în relaţiile noastre. Aşa că dificultatea noastră principală este a gândi...

U.G.: Nu poţi experimenta nimic decât prin gând. Xu poţi experimenta propriul corp decât cu ajutorul gândului. Percepţiile senzoriale sunt acolo. Gândurile tale dau formă şi definiţie corpului, altfel nu ai cum să-l experimentezi. Corpul nu există decât ca un gând. Există un gând. Toate există în relaţie cu acel singur gând. Acel gând este „eu". Tot ce experimentezi bazat pe gând este o iluzie.

I.: Nu persistă iluziile doar pentru că conştienta nu este dezvoltată în noi?

U.G.: Cuvântul „conştientă" este înşelător. Conştienta nu este o stare divizată; nu există două stări - constienta şi altceva. Nu există două lucruri. Nu există a fi conştient de ceva. Conştienţa este pur şi simplu activitatea creierului. Ideea că poţi folosi conştienţa ca să produci o stare a lucrurilor mai fericită, un fel de transformare, sau Dumnezeu ştie ce, este, pentru mine, absurdă. Conştienţa nu poate fi folosită ca să aduci o schimbare în tine însuţi sau în lumea din jur.

Tot acest gunoi despre conştient şi inconştient, conştientă şi sine, este un produs al psihologiei moderne. Ideea câ poţi folosi conştiinţa pentru ca, din punct de vedere psihologic, să ajungi undeva este foarte dăunătoare. După mai mult de o sută de ani părem incapabili să ne eliberăm de gunoiul psihologic - Freud şi toată gaşca. Ce înţelegi exact prin conştiinţă? Eşti conştient doar prin gând. Celelalte animale folosesc gândul - câinele, de exemplu, poate să-şi recunoască stăpânul - într-o manieră simplă. Ele recunosc fără a folosi limbajul. Oamenii au adăugat la structura gândului, făcând-o mult mai complexă. Gândul nu e al tău sau al meu; este moştenirea noastră comună. Nu există mintea ta şi mintea mea. Există numai minte - totalitatea celor ce au fost cunoscute, simţite şi experimentate de către om, transmise din generaţie în generaţie. Toţi gândim şi funcţionăm în acea „sferă a gândului", Ia fel cum împărţim aceeaşi atmosferă pentru a respira. Gândurile sunt pentru a funcţiona şi comunica în această lume în mod sănătos şi inteligent.

I.: Totuşi, noi chiar simţim că există un gânditor gândind aceste gânduri un fel de ,,stafia din maşină", că gânditul implică mai mult decât răspunsul mecanic al memoriei.

U.G.: Cunoaşterea - asta-i tot ce există acolo. „Eul", „psihicul", „mintea", sau cum vrei sa-i spui nu e altceva decât totalitatea cunoştinţelor moştenite din generaţie în generaţie, în mare parte prin educaţie. îţi înveţi copilul să distingă culorile, să citească, să imite comportamentul. E diferit în fiecare cultură: americanii învaţă comportamentul americanilor, indienii pe cel al indienilor etc. Gesturile corpului, ale mâinilor sau ale feţei au constituit primul limbaj. Mai târziu cuvintele au fost adăugate, incă folosim gesturi

pentru a suplimenta cuvintele vorta- pentru că simţim că numai cuvintele sunt inadecvate exprime complet ceea ce vrem să transmitem.

Toate astea nu ne pun în poziţia de a spune ca putem şti ceva despre gând. Nu putem. Devii content de când numai când îl faci obiect al gândului, altfel macar nu ştii că gândeşti. Folosim gândul doar ca să m- >elSfrem ceva, să ne amintim ceva, sau să obţinem ceva. Ăltminteri nici măcar nu ştim dacă gândul este sau nu acolo Gândirea nu e separată de mişcarea gândului. Gândul este acţiune şi fără el nu poţi acţiona. Nu exista ceva precum acţiune liberă de gânduri, spontana, pura.

A acţiona înseamnă a gândi.

Tu ai un mecanism auto-startat, auto-perpetuat, pe care eu îl numesc „şinele". Asta nu înseamnă că acolo chiar există o entitate. Nu vreau şi nu îmi doresc sa dau această conotaţie acestui cuvânt. Unde este ego-ul sau sinele despre care vorbeşti? Şinele tău non-existent a auzit de spiritualitate şi de beatitudine de la cineva. Ca sa Experimentezi acest lucru numit beatitudine, tu simţi ca trebuie să-ţi controlezi gândurile. Este imposibil, te vei arde singur şi vei muri dacă vei încerca.

I.: Filozofii vorbesc de multe ori despre un „acum", independent de trecut şi de viitor. Există oare un prezent etern?

U.G.: Cerinţa de mai multă şi tot mai multă experienţă constituie „prezentul" tău, care este născut dm trecutul tău. Uite aici, există un microfon în faţa ta. Tu te uiti la el. Este posibil să te uiţi la el fără cuvântul „microfon"? Instrumentul pe care îl foloseşti ca să te uiţi şi să experimentezi microfonul este trecutul, trecutul tău. Dacă vezi asta, nu mai există viitor deloc. Orice dobândire de care eşti interesat este în viitor. Singura cale prin care viitorui poate veni în acţiune este prin momentul prezent. Din nefericire, în momentul prezent ceea ce acţionează este trecutul. Trecutul tău creează viitorul tău;
în trecut ai fost fericit sau nefericit, prost sau înţelept, [şi îţi zici că] în viitor vei fi opusul. Deci viitorul nu poate fi diferit de trecut.

Când trecutul nu este în acţiune, nu există „prezent" deloc, căci ceea ce tu numeşti „prezent" este trecutul repetându-se. În starea reală de „aici şi acum" nu există trecut în acţiune şi, de aceea, nici viitor. Nu ştiu dacă mă urmăreşti... Singurul mod prin care trecutul poate supravieţui şi îşi poate menţine continuitatea este prin constanta cerinţă de a experimenta acelaşi lucru iar şi iar. De aceea viaţa a devenit o plictiseală. Viaţa a devenit plic-tisitoare pentru că am făcut din ea un lucru repetitiv. Aşadar, ceea ce numim în mod greşit „prezent" este de fapt trecutul repetitiv proiectând un viitor fictiv. Idealurile tale, căutarea ta, aspiraţiile tale sunt toate turnate în acea matrită.

I.: Una din problemele cu înţelegerea trecutului este efemeritatea acestuia. Psihicul sau mintea trebuie să fie localizate undeva dacă, aşa cum spui tu, nu exista suflet şi nici plane mai înalte. Unde, dacă pot spune aşa, se află trecutul?

U.G.: Din cunoaşterea ta, din trecutul tău, pui întrebări, şi însuşi motivul pentru care întrebi este doar ca să obţii şi mai multă cunoaştere de la altcineva, pentru ca structura ta de cunoaştere să continue. De fapt nu te interesează deloc toate acestea. Pentru ca cunoaşterea ta să se sfârşească trebuie ca tu să te sfârşeşti. Unde, întrebi, este această cunoaştere, trecutul? Este în creierul tău? Unde este? Este în tot corpul tău. Este în fiecare celulă a corpului tău.

Toate aceste întrebări izvorăsc din căutarea ta. Nu contează care este obiectul acelei căutări - Dumnezeu, o femeie frumoasă, o maşină nouă. Sunt toate una şi aceeaşi căutare. Şi foamea aceea niciodată nu va fi satisfăcută. Foamea aceea trebuie să se ardă singură, complet, fără a cunoaşte săturarea. Setea pe care o ai trebuie să se ardă pe sine fără a fi potolită. Te trăsneşte că nu aceea este calea, şi s-a terminat.

Ceea ce accentuez eu este că noi încercăm să rezolvăm problemele noastre umane într-un context psihologic, când de fapt problema este neurologică. Corpul este implicat. Ia de exemplu dorinţa. Atâta timp cât va exista un corp viu, dorinţa va exista. Ea este naturală. Gândul a intervenit şi a încercat să o suprime, să o controleze şi să moralizeze asupra dorinţei, în detrimentul omenirii. Noi încercăm să rezolvăm „problema" dorinţei prin intermediul gândului. Gândul este cel care a creat problema. Tu cumva continui să speri şi să crezi că acelaşi instrument poate să rezolve toate celelalte probleme la fel de bine. Tu speri împotriva speranţei că gândul te va scoate, dar vei muri cu speranţa întocmai cum ai trăit cu speranţa. Asta e refrenul cântecului meu de pieire.

I.: Toate religiile au pus dorinţa de libertate, paradis, eliberare sau Dumnezeu înaintea altor dorinţe ca meritând a fi urmărite. Dar dacă aceste scopuri ultime nu există, aşa cum pare că sugerezi, atunci ele sunt dorinţe inferioare, fiind false şi prin urmare imposibil de satisfăcut. Dar aceasta ne creează repulsie; noi insistăm că unele dorinţe, în special acelea care în mod ostentativ transcend „carnea", sunt mai divine decât altele. Vrei să comentezi acestea?

U.G.: Dacă nu vei fi liber de dorinţa dorinţelor, moksha, eliberarea, sau realizarea-de~sine, vei suferi. Scopul ultim - pe care societatea l-a plasat înaintea noastră - este cel ce trebuie să dispară. Până când nu eşti liber de acea dorinţă, nu poţi fi liber de nici una din suferinţele tale. Prin suprimarea acestor dorinţe nu vei fi liber. Această realizare este un lucru esenţial, merge la miezul problemei. Societatea este cea care a pus în noi dorinţa de libertate, dorinţa de eliberare, dorinţa de Dumnezeu, dorinţa de moksha - asta este dorinţa de care trebuie să fii liber. Atunci toate celelalte dorinţe îşi găsesc propriul lor ritm natural. Tu suprimi aceste dorinţe numai pentru că te temi că societatea te va pedepsi dacă le dai curş, sau pentru că vezi în ele „obstacole" către dorinţa ta principală - eliberarea.

Dacă un astfel de lucru ţi se întâmplă, te vei întoarce la o stare primitivă fără a fi primitiv, şi fără voia ta. Se întâmplă pur şi simplu. Un asemenea om liber nu mai este în conflict cu societatea. Nu este antisocial, nu este în război cu lumea; vede că ea nu poate fi altfel decât este. El nu vrea să

schimbe societatea deloc; necesitatea de schimbare a încetat. Orice act în orice direcţie este violentă. Orice efort este violenţă. Orice faci cu gândul ca sa creezi o stare de pace a minţii este prin uzul forţei şi, deci, este violenţă. O astfel de abordare este absurdă, încerci să impui pacea prin violenţă. Yoga, meditaţiile, rugăciunile, mantrele, sunt toate tehnici violente. Organismul viu este foarte paşnic; nu trebuie sa faci nimic. In funcţionarea sa paşnică, corpul nu dă un scuipat pe extazurile, beatitudinile sau stările tale de fericire.

Omul a abandonat inteligenţa naturală a corpului. De aceea zic - este „cântecul de pieire" al meu - că în ziua în care omul a experimentat acea conştienţă care l-a făcut să se simtă separat şi superior altor animale, în acea zi a început să semene seminţele propriei sale distrugeri. Această perspectivă degenerată a vieţii împinge Încet întreaga gândire către anihilare totală. Nu poţi face nimic ca s-o opreşti.

Eu nu sunt un alarmist. Eu nu sunt înspăimântat, eu nu sunt interesat să salvez lumea. Omenirea este pierdută oricum.

Tot ceea ce zic este că pacea pe care o cauţi este deja in tine, în funcţionarea armonioasă a corpului,

I.: Sună tot mai mult ca o glumă despre Buddha spunand: „Nu fă nimic, doar stai!” A nu face nici o mişcare în nici o direcţie la nici un nivel nu este aşa uşor.

U.G.: Orice ai face ca sa te eliberezi de orice ar fi pentru oricare motiv îţi distruge senzitivitatea, claritatea si libertatea care e deja acolo.

I.: De-ar fi posibil să vedem lucrurile aşa cum sunt ele fapt.. „

U.G.: Nu se pune problema de a vedea lucrurile aşa cum sunt ele de fapt. Nu poţi să vezi lucrurile aşa cum sunt ele. Tu niciodată nu laşi în pace o experienţă sau un simţământ. Tu trebuie să prinzi şi sa interpretezi acel simtământ în cadrul cunoscutului. Eşti fericit sau nefericit doar având cunoaştere despre experienţa fericirii sau a nefericirii. Deci totul trebuie adus în interiorul cadrului cunoscutului înainte ca să-l poţi experimenta. Mişcarea cunoscutului acumulează inerţie în tine. Singurul ei interes este sa continue. Nu există o entitate sau un sine ca să-şi dea continuitate; există doar mişcarea gândului, auto-perpetuanta separare. Este mecanică. Orice încerci sa faci în legătură cu ea doar îi adaugă inerţie.

I.: învăţătorii din Orient au spus că dorinţa este un rău, că trebuie depăşită...

U.G.: Cea care trebuie să dispară este dorinţa de a atinge un anume scop, un scop atotimportant, nu nenumăratele dorinţe mărunte. Singurul motiv pentru care tu încerci să manipulezi sau să controlezi dorinţele mărunte este că un astfel de control face parte din strategia ta de a atinge scopul atotimportant, dorinţa dorinţelor. Elimina acel scop principal şi celelalte cad în făgaşul lor natural şi nu vor mai fi o problemă pentru tine sau pentru lume. Nu vei ajunge nicăieri încercând să controlezi şi să manipulezi la nesfârşit aceste numeroase dorinţe. Acest mod este în esenţă vicios.

I.: Există atunci un scop mai înalt?

U.G.: Aşa-zisul „scop suprem" este ca orizontul. Cu cât te duci spre el cu atât se depărtează. Scopul, ca şi orizontul, nu există de fapt acolo. Este o proiecţie a propriei tale frici şi se depărtează de tine atunci când îl urmăreşti. Cum poţi ţine pasul cu el? Nu poţi face nimic. Totuşi dorinţa este cea care te ţine în mişcare; indiferent de direcţia în care te mişti, este acelaşi lucru.

I.: Tu spui că trăiesc într-o iluzie. Dar sărăcia, munca, războiul nu sunt iluzii. Nu-i aşa? În ce sens mă iluzionez?

U.G.: Ceea ce experimentezi prin conştiinţa ta separată este o iluzie. Nu poţi spune că bombele care cad sunt o iluzie. Nu sunt o iluzie, doar experienţa ta legată de acele bombe este o iluzie. Realitatea lumii pe care tu o experimentezi acum este o iluzie. Asta este tot ce încerc să spun.

I.: Dacă tu zici că relativa, subiectiva mea viziune a lumii este viciată şi de aceea iluzorie, sunt pregătit să fiu de acord cu tine. Dar tu negi de asemenea orice măsură exterioară, obiectivă a realităţii absolute, nu-i aşa?

U.G.: Nu există absolut. Gândul, singur gândul este cel care a creat absolutul. Zero absolut, putere absolută, perfecţiune absolută - toate acestea au fost inventate de oamenii sfinţi şi de „experţi". S-au jucat cu ei înşişi şi cu alţii.

De-a lungul secolelor sfinţii, salvatorii şi profeţii omenirii s-au păcălit pe ei înşişi şi pe toţi ceilalţi. Perfecţiunea şi absoluturile sunt false. Tu încerci să imiţi şi să-ţi raportezi comportamentul la aceste absoluturi, şi asta te face fals. Tu funcţionezi de fapt într-un mod cu totul diferit; eşti brutal, dar simţi că trebuie să fii paşnic. Este contradictoriu, asta-i tot ce vreau să zic.

I.: Noi ne miram de aprinderea cu care tu negi toate autorităţile religioase şi filozofice...

U.G.: Certitudinea care mi-a fulgerat prin minte este ceva ce nu poate fi transmis. Nu înseamnă că sunt superior, un ales, unul în care toate virtuţile sunt regăsite într-una. Deloc. Sunt doar un om normal şi nu am de-a face cu toate astea. Această certitudine spulberă totul, inclusiv pretenţiile aşa-zişilor iluminaţi care vând la taraba iluminării.

I.: Dacă sfinţii şi salvatorii s-au înşelat în privinţa locului omului în ecuaţia lumii, cu siguranţă ei au avut măcar parţial dreptate îndrumându-ne către o mai mare unitate, către Dumnezeu, dacă vrei.

U.G.: Eu încerc să îţi spun că nu există Dumnezeu. Mintea este cea care l-a creat pe Dumnezeu din pricina fricii. Frica este transmisă din generaţie în generaţie. Ceea ce există este frica, nu Dumnezeu. Daca eşti suficient de norocos încât să fii liber de frică, atunci nu mai există Dumnezeu. Nu există realitate ultimă, nici Dumnezeu - nimic. Frica însăşi este problema, nu Dumnezeu. Dorinţa de a fi liber de frică este tot frică.

Vezi tu, tu iubeşti frica. Capătul fricii este moartea şi tu nu vrei ca asta să se întâmple. Nu vorbesc de a spulbera fobiile corpului. Ele sunt necesare pentru supravieţuire. Moartea fricii este singura moarte.

I.: Până ce vom găsi curajul de a muri faţă de fricile noastre continuăm să...

U.G.: ...speranţă, rugăciune, practica virtuţilor. Omul care practică virtutea este un om stăpânit de vicii. Numai un astfel de om, un om al

viciilor, ar practica virtutea. Nu există un singur om virtuos în lume. Toii oamenii vor fi virtuoşi mâine, până atunci rămân oameni stăpâniţi de vicii. Virtutea ta există doar în ficţiunea viitorului unde este virtutea despre care vorbeşti? De asemenea nu e de nici un folos să speri că vei fi virtuos într-o viată viitoare, nu există garanţia că va fi o viaţă viitoare, cu atât mai puţin garanţia că vei fi liber în ea.

I.: Cred că încep să văd ce...

UG: Esti orb. Nu vezi nimic. Când chiar vei vedea şi percepe pentru prima oară că nu există sine de realizat, nici psihic de purificat, nici suflet de eliberat, va fi un imens şoc pentru instrumentul care a văzut asta. Ai investit totul în asta - suflet, minte, psihic, cum vrei să-i spui - şi dintr-o dată explodează ca un mit. Este dificil pentru tine să priveşti realitatea, la situaţia ta reală. O privire face totul; eşti terminat.

I.: Este radical şi probabil cam periculos să numeşti spiritul, sufletul şi pe Dumnezeu, produsul imaginaţiei minţilor i infricoşa te, nu crezi ?

U.G.: Nu-mi pasă. Eu sunt gata să mă duc. Eu nu văd nimic altceva decât activitatea fizică a corpului. Spiritualitatea este invenţia minţii, iar mintea este un mit.

Tradiţiile tale te sufocă. Dar, din nefericire, nu faci nimic. De fapt, îţi place să fii sufocat, îţi place povara sacului de gunoi cultural, deşeul mort al trecutului. Acesta trebuie să cadă de pe tine în mod natural. Pur şi simplu cade. Nu mai depinzi de cunoaştere, decât ca de o unealtă utilă spre a funcţiona sănătos în această lume.

Vrerea trebuie să cadă. Vrerea de a fi liber de ceva ce nu există este ceea ce tu numeşti „suferinţă". Vrerea de a fi liber de suferinţă este suferinţa. Altă suferinţă nu există. Tu nu vrei să fii liber de suferinţă. Tu doar te gândeşti la suferinţă, fără să acţionezi. Gânditul tău nesfârşit la a fi liber de suferinţă este doar mai mult material pentru suferinţă. Gânditul nu pune capăt suferinţei. Suferinţa există atât timp cât gândeşti. De fapt nu există suferinţă de care să fii liber. Gânditul despre „suferinţă" şi lupta împotriva „suferinţei" este suferinţă. Deoarece nu poţi opri gânditul, iar gânditul este suferinţă, vei suferi mereu. Nu se poate altfel, nu există scăpare'..

CAPITOLUL II
Speranţa este pentru mâine, nu pentru azi

Interlocutor.: Aş vrea să pot medita şi sa am o reală pace a mintii,

U.G. Krishnamurti: Ai pus oare la îndoială acest ţel al tău, care face ca sadhana să fie necesară? De ce să iei de bun faptul că există aşa ceva precum „pacea minţii". Poate că este un lucru fals. Eu întreb doar ca să înţeleg ce ideal ai. Pot să te întreb asta?

I.: Cum am zis, aş vrea să am pacea mintii.

U.G.: Când te aştepţi să o ai? Mereu mâine, la anu'. De ce? De ce oare seninătatea sau pacea minţii, sau cum alegi tu să-i spui, se întâmplă doar mâine; de ce nu acum?
Poate că această tulburare - această absentă a seninătătii - este cauzată chiar de sadhana.

I.: Trebuie sa fie posibil...

U.G.: Dar de ce o amâni până mâine? Trebuie să înfrunţi situaţia acum. Ce vrei în cele din urmă?

I.: Tot ce fac pare fără sens. Nu există un simţământ de satisfacţie. Simt că trebuie să existe ceva mai înalt de atât.

U.G: Să presupunem că-ţi zic că această goliciune de sens a vieţii este tot ceea ce poate exista pentru tine şi tot ceea ce va putea vreodată exista pentru tine. Ce vei face? Ţelul fals, absurd pe care îl ai înaintea ta este responsabil de acea insatisfacţie şi acel nonsens din tine. Crezi că viaţa are vreo semnificaţie? Evident că nu crezi asta. Ţi s-a spus că există un sens şi că trebuie să existe o semnificaţie a vieţii. Noţiunea ta de „semnificaţie" te împiedică să înfrunţi problema şi te face să simţi că viaţa nu are semnificaţie. Dacă ideea de semnificaţie este abandonată, atunci vei vedea semnificaţie în orice faci în viata de zi cu zi.

I.: Dar cu toţii trebuie că avem o idee a unei vieţi mai bune, mai spirituale.

U.G.: Toate cele pe care le doreşti, chiar şi aşa-zisele ţeluri spirituale au tot o valoare materială. Ce este, dacă te pot întreba, atât de spiritual la ele? Dacă vrei să atingi un ţel spiritual, instrumentul pe care îl foloseşti este acelaşi pe care îl foloseşti ca să atingi scopuri materialiste, şi anume gândul. Nu faci de fapt nimic în privinţa lor, doar gândeşti. Deci "tu doar gândeşti că trebuie să existe vreun scop în viaţă. Şi pentru că gândul este materie, obiectul său - viaţa spirituală sau plină de sens - este de asemenea materie. Spiritualitatea este materialism. În orice caz, tu nu acţionezi, tu doar gândeşti, care înseamnă a amâna. Pur şi simplu nu există ceva ce gândul poate să facă.

Acel instrument numit gând, pe care îl foloseşti ca să atingi aşa-zisele ţeluri spirituale, este rezultatul trecutului. Gândul este născut în timp, funcţionează în timp, şi orice rezultate ar căuta sunt legate de timp şi din timp. Iar timpul este amânare, este ziua de mâine. Să luăm ca exemplu faptul egoismului. El este condamnat, în vreme ce starea fără-de-sine, o pură creaţie a gândirii, este căutată. Pe de altă parte, realizarea acestei stări se află întotdeauna mai încolo, mâine. Vei fi un om fără-de-sine mâine, sau

poimâine, sau în viaţa viitoare, daca aceasta există. De ce nu este posibil pentru tine să fii total liber de egoism acum, azi? Şi oare chiar vrei să fii liber de egoism? Nu, nu vrei, şi de aceea ai inventat ceea ce numeşti starea fără-de-sine, răstimp în care rămâi egoist. Aşa că, nu vei fi în veci fără-de-sine, pentru că instrumentul pe care îl foloseşti ca să atingi acea stare fără-de-sine sau pace a minţii este ceva material. Orice faci ca să fii liber de egoism doar îl va întări şi va fortifica egoismul. Nu spun că din cauza asta ar trebui să fii egoist, spun doar că a te gândi la opusul abstract [al egoismului], pe care l-ai numit „fără-de-sine", este inutil.

Ti s-a spus că prin meditaţie poţi pune capăt egoismului. De fapt, tu nu meditezi deloc, doar te gândeşti la fără-de-sine, şi nu faci nimic ca să fii fără-de-sine. Am luat asta drept exemplu, dar toate celelalte exemple sunt variaţii ale aceluiaşi lucru. Orice activitate în liniile astea este exact la fel. Trebuie să accepţi faptul simplu că nu vrei să fii liber de egoism.

I.: Fac un efort sa înţeleg...

U.G.: Foloseşti efort spre a fi într-o stare fără-de— efort. Cum naiba să poţi folosi efortul spre a fi într-o stare fără-de-efort? Tu crezi că poţi trăi o viaţă fără-de-efort prin voinţă, luptă şi efort. Din nefericire asta e tot ce poţi face. Efortul este tot ce cunoşti. „Eu" -ul, şi tot ceea ce a dobândit, este rezultatul efortului. Fără-de-efort prin efort este ca pacea prin război. Cum poţi avea pace prin război?

„Pacea minţii" pe care o doreşti este o extensie a acestui război, a efortului şi luptei. La fel este războiul meditaţiei. Te aşezi pentru a medita în vreme ce o bătălie are loc în tine. Rezultatul este că gânduri violente, rele colcăie prin tine. După aceea, încerci să controlezi sau să direcţionezi aceste gânduri brutale, făcând şi mai mult efort şi mai multă violenţă în tine în acest proces.

I.: Dar se pare că există ceva de genul pace a mintii atunci când cineva îşi termină rugăciunile sau meditaţiile. Cum explici asta?

U.G.: Este rezultatul completei epuizări, atâta tot. Încercările tale de a controla sau suprima gândurile doar te obosesc, lăsându-te într-un fel epuizat de luptă. Aceasta este pacea şi starea fără-de-efort pe care le experimentezi. Nu este pace. Dacă vrei tehnici de control al gândurilor, ţi-ai găsit greşit omul.

I.: Nu domnule, eu simt că îmi face bine să vorbesc cu tine. Spui că nici un angajament religios, nici o cale spirituală, nici o sadhana nu sunt necesare?

U.G.: Eu spun nu. Altcineva spune că da. Tu unde te afli în toate astea? A-ţi înţelege scopul este principala chestiune. Sa atingi acel scop implică sforţare, luptă, efort, voinţă. Nu există garanţie că-ţi vei atinge scopul. Tu presupui că scopul există. Tu ai inventat scopul ca să îţi dai ţie însuţi speranţă. Dar speranţa înseamnă mâine. Speranţa este necesară pentru mâine, nu pentru astăzi.

Tu vrei mai multă cunoaştere spre a dezvolta mai bine tehnicile ca să-ţi poţi atinge scopul. Ştii că nu există garanţie că mai multe experienţe, mai multă cunoaştere, mai multe sisteme şi mai multe metode te vor ajuta să-ţi

atingi scopul. Şi totuşi tu persişti; este tot ceea ce ştii să faci, A vedea astăzi, necesită acţiune. A vedea mâine, implică doar speranţă.

I.: Ce încercăm să vedem cu ajutorul tehnicilor?

U.G.: Vrei să vezi sens în viaţa ta. Atâta timp cât vei persista în a căuta un scop sau un sens în viaţă, tot atâta timp orice vei face îţi va părea fără scop şi fără semnificaţie. Speranţa pe care o ai de a găsi semnificaţie este ceea ce cauzează starea prezentă de lipsă de semnificaţie. S-ar putea să nu existe altă semnificaţie decât aceasta.

I.: Este totuşi de înţeles ca oamenii caută sens în viata lor, nu-i aşa?

U.G.: Energia pe care o dedici căutării, tehnicilor, sadhana-ei, sau cum vrei să-i spui, îţi ia energia de care ai nevoie ca să trăieşti. Eşti obsedat de găsitul sensului în viaţă şi asta consumă multă energie. Dacă acea energie ar fi eliberată de căutarea de sens, ar putea fi folosită la a vedea zădărnicia tuturor căutărilor. Atunci viata va căpăta semnificaţie şi energia va putea fi folosită într-un mod util. Viaţa, aşa numita viaţă materială, are o semnificaţie în ea însăşi. Dar ţie ţi s-a spus că ea este lipsită de semnificaţie şi ai suprapus un fictiv strat „spiritual" peste ea.

De ce ar avea viata vreun sens? De ce ar exista vreun scop în a trăi? Trăitul însuşi este tot ce există. Căutarea de către tine a înţelesului spiritual a făcut din trăit o problemă. Ai fost hrănit cu tot acest gunoi despre un mod de viaţă ideal, perfect, plin de pace, plin de sens, şi îţi dedici energia gândindu-te la asta în loc să trăieşti din plin. În oricare caz, trăieşti, indiferent la ce te gândeşti. Viaţa trebuie să meargă înainte.

I.: Dar nu este scopul culturii şi al educaţiei sa ne înveţe cum să trăim?

U.G.: Păi, trăieşti. Imediat ce introduci întrebarea „cum să trăiesc?", ai făcut din viaţă o problemă. „Cum" să trăiesc a făcut viaţa fără sens. In clipa în care întrebi „cum", te îndrepţi spre altcineva pentru răspunsuri, devenind dependent.

I.: Spui că toate căutările sunt condamnate la eşec pentru că nu există nimic de atins sau de înţeles.

U.G.: Nu există nimic de atins, nimic de împlinit. Pentru că ai creat idealul, să zicem starea fără-de-sine, tu rămâi blocat în egoism. Dacă acest ideal fără-de-sine nu exista, eşti egoist? Tu ai inventat starea fară-de-sine ca un obiect de urmărit, în tot acest timp continuând să fii egoist. Cum poţi pune capăt egoismului atâta timp cât urmăreşti starea fără-de-sine? O oarecare doză de egoism practic este necesar pentru supravieţuire, desigur, dar cu rine a devenit o problemă imensa, de nerezolvat.

Aici, în mine, nu am nevoie să stau în asane speciale şi să-mi controlez respiraţia. Chiar şi atunci când ochii imi sunt deschişi, de fapt indiferent de ceea ce fac, sunt Într-o stare de samadhi. Cunoaşterea pe care o ai despre amadhi este ceea ce te ţine departe de el. Samadhi vine după sfârşitul a tot ce ai cunoscut vreodată, după moarte. Corpul trebuie să devină ca un cadavru înainte ca cunoaşterea, care e închisă în fiecare celula din corp, să înceteze.

I.: Tu susţii că o rupere completă şi radicală cu trecutul este esenţială dacă cineva ar vrea să meargă dincolo de mediocritatea generală dacă

cineva ar vrea să trăiască creativ. Dar au existat atât de mulţi oameni inteligenţi, inventivi care nu au trecut prin nici un proces de moarte sau de „calamitate" psihologică, cum îi spui tu.

U.G.: Mult lăudata ta inventivitate izvorăşte din gândire, care este în esenţă un mecanism protectiv. Mintea a inventat atât religia cât şi dinamita ca sa-şi protejeze ceea ce ea consideră a fi interesele sale cele mai mari. In acest sens nu există bine sau rău. Nu vezi? Toţi aceşti oameni răi, brutali, groaznici, care ar fi trebuit eliminaţi demult, prosperă şi au succes. Să nu crezi că te poţi da jos din carusel, sau că pretinzând că eşti spiritual superior eviţi orice complicitate. Tu eşti lumea; tu eşti acestea. Asta-i tot ce zic,

I.: Tu spulberi totodată preocuparea pentru ce ni s-ar putea întâmpla într-o viaţă viitoare? Dacă, într-o viaţă viitoare, voi culege ceea ce am semănat, nu ar trebui să mă preocupe cum să fiu moral?

U.G.: Vieţi anterioare, vieţi viitoare, karma - aceste lucruri sunt accentuate în această aşa-zisa ţară „spirituală". Este un eşec total! Ei spun că suferinţa va veni ca urmare a acţiunilor rele în viitor, mâine. Dar cum rămâne cu acum? De ce ei scapă cu bine acum? De ce ei au atâta succes chiar acum?

I.: în ciuda evidentului haos şi a brutalităţii din lume, cei mai mulţi dintre noi găsesc că speranţa izvorăşte etern şi că iubirea trebuie în cele din urmă să stăpânească lumea...

U.G.: Nu există iubire în lume. Toţi vor acelaşi lucru. Acela care este cel mai crud îl obţine - câtă vreme scapă cu asta. A obţine ceea ce vrei în lumea asta este un lucru relativ uşor, dacă eşti suficient de crud. Eu am avut tot ce îşi poate dori un om, orice fel de experienţă de dorit, şi toate m-au lăsat baltă. De aceea, nu pot niciodată să recomand cuiva „calea" mea, de vreme ce eu însumi am înfruntat în cele din urmă falsitatea acelei căi şi am respins-o. Niciodată nu aş sugera măcar că a fost ceva valid în toate acele experienţe şi practici.

I.: Contrar cu ceea ce ai spus, marii mântuitori şi conducători ai omenirii au fost de acord..

U.G.: După mine, sfinţii, mântuitorii, preoţii, maeştrii (guru), oamenii îndumnezeiţi (bhagavan), vizionarii, profeţii şi filozofii au greşit cu toţii. Atât timp cât nutreşti vreo speranţă sau credinţă în aceste autorităţi, moarte sau vii, tot atâta timp această certitudine nu-ţi poate fi transmisă. Această certitudine cade asupra ta atunci când vezi că au greşit cu toţii.

Când vezi tu însuţi asta pentru întâia oară, explodezi. Acea explozie atinge viaţa într-un punct în care nu a mai fost atinsă niciodată. Este absolut unică. Aşa că orice aş spune eu nu poate fi adevărat pentru tine. În clipa în care o vezi pentru tine însuţi vei face din ceea ce spun eu ceva fals şi depăşit. Tot ce a fost înainte este negat în acel foc. Nu poţi intra în propria-ţi unicitate decât dacă întreaga experienţă umană este aruncată din sistemul tău. Acest lucru nu poate fi făcut prin nici o dorinţă sau printr-un ajutor. Deci eşti pe cont propriu.

I.: Mie mi se pare că o valoare de tip special este necesară pentru ceea ce descrii tu. Am dreptate?

U.G.: Da. Dar nu este curaj în sensul obişnuit. Nu este curajul pe care tu îl asociezi cu lupta şi depăşirea. Valoarea despre care vorbesc eu este curajul care există în mod natural acolo atunci când toată această autoritate şi frică este azvârlită din sistemul tău. Curajul nu este un instrument sau o calitate pe care le poţi folosi ca să ajungi undeva. Oprirea lui a face este curaj. Sfârşitul tradiţiei în tine este curaj.

I.: Chiar şi cu curaj nu există garanţie că nu ne înşelăm asupra vieţii, sau că nu ne înşelăm asupra lucrurilor importante.

U.G.: Odată eliberat de perechile de opuse - adevărat şi fals, bine şi rău - nu vei mai greşi. Dar până atunci problema va exista.

I.: Cercetarea sfârşitului opuselor are mai degrabă implicaţii înfricoşătoare.,.

U.G.: Este ca şi cum accidental ai atinge un cablu de viaţă. Eşti mult prea înfricoşat ca să-l atingi de bunăvoie. Din pur accident acest lucru te atinge, arzând totul...

I.: Inclusiv căutarea lui Dumnezeu şi a libertăţii?

U.G.: Arde de tot această căutare, foamea. Foamea se opreşte, nu pentru că este satisfăcută. Foamea niciodată nu poate fi săturată, mai ales de mâncarea tradiţională care este oferită. Odată cu arderea foamei, dualitatea încetează. Atâta tot.

I.: Există o oarecare stânjeneală în a te asculta...

U.G.: Tu eşti incapabil să asculţi pe oricine. Tu eşti mediul meu de expresie. Eu răspund întrebărilor tale; eu nu am nimic al" meu aici. Expresia a ceea ce există aici apare din cauza ta, nu a mea. Mediul - adică, tu - este corupt. Mediul e interesat doar să-şi menţină continuitatea. Aşa ca orice se întâmplă acolo este deja mort.

I.: Tu pari înclinat să demolezi tot ce ne-au învăţat ceilalţi învătători...

U.G.: Interesul meu este nu numai să dărâm ceea ce alţii au spus, asta este prea uşor, ci să dărâm ceea ce eu spun. Mai precis, încerc să opresc ceea ce tu scoţi din ceea ce spun eu. De aceea vorbele mele sună contradictoriu altora. Sunt forţat de natura ascultatului tău să neg mereu prima afirmaţie cu o altă afirmaţie. Apoi a doua propoziţie este negată de o a treia, şi aşa mai departe. Ţinta mea nu este vreo teză dialectică, ci negarea totală a tot ce poate fi exprimat. Orice încerci tu să scoţi din afirmaţiile mele nu este adevărat.

Tu simţi o prospeţime, o calitate vie în ceea ce este spus aici. Aşa este, dar asta nu poate fi folosită la nimic, nu poate fi repetată. Este fără de valoare. Tot ceea ce tu poţi face cu ea este să încerci să o organizezi, să creezi organizaţii, să deschizi şcoli, să publici cărţi sfinte, să sărbătoreşti aniversări, sa sanctifici temple sfinte, şi tot aşa, prin asta distrugând orice viaţă ar fi avut în ea. Nici an individ nu poate fi ajutat de asemenea lucruri. Îi ajută doar pe cei care ar vrea să trăiască pe seama credulităţii celorlalţi.

I.: Dar în cazul tău cum s-a întâmplat? Cum s-a eliberat :<sternul de tradiţie?

U.G.: Explicaţia mea este ca a avut loc o explozie de energie, care este complet diferită de energia care este născută din gândire. Toate experienţele

mistice, spirituale sunt născute din gândire. Ele sunt stări induse de gând, nimic mai mult. Energia din mine, care arde toate gândurile ce apar, tinde să se acumuleze. Până la urmă trebuie să evadeze. Limitările fizice ale corpului acţionează ca obstacole în evadarea acestei unice energii. Când evadează se duce în sus, niciodată in jos, şi niciodată nu se întoarce. Când această extraordinară energie - care este atomică - evadează, ea cauzează o durere imensă. Nu este durerea cu care tu eşti familiar. Nu are nimic în comun cu aceea. Dacă ar avea, corpul ar fi sfărâmat. Nu este materie convertindu-se în energie; este atomică. Procesul merge continuu, în vreme ce durerea vine şi pleacă. Este ca imensa uşurare când un dinte îţi este extras. O astfel de uşurare există; nu una spirituală. Traducerea acesteia în beatitudine este foarte înşelătoare. Prin intermediul gândului oricine poate crea acele experienţe; dar nu este de fapt fericire. Adevăratul lucru nu este ceva ce poate fi experimentat. Tot ceea ce poţi experimenta este vechi. Asta înseamnă că tot ceea ce experimentezi sau înţelegi este tradiţie.

În alte cuvinte, eu încerc să te eliberez nu de trecut, de condiţionare, ci, mai degrabă, de ceea ce spun eu. Nu sugerez vreo cale de ieşire, pentru că nu există cale de ieşire. Eu m-am împiedicat de asta şi m-am eliberat de căile altora. Nu pot face aceeaşi greşeală pe care au făcut-o ei. Nu voi sugera niciodată nimănui să mă folosească drept model sau să-mi calce pe urme. Calea mea niciodată nu poate fi calea ta. Dacă încerci sa o faci calea ta, vei fi prins într-un şanţ. Oricât ar fi de reconfortantă, revoluţionară sau fantastică, ea este tot un şanţ, o copie, un lucru de mâna a doua. Eu însumi nu ştiu cum m-am împiedicat de ea, deci cum te aştepţi să o dau altora?

Misiunea mea, dacă există una, ar trebui să fie, de acum încolo, să demontez fiecare propoziţie pe care am zis-o. Dacă iei în serios şi încerci să aplici ceea ce am zis, vei fi în primejdie.

I.: Marii învăţători şi profeţi ai tradiţiei orientale măcar au încercat să exprime o idee de stări superioare, iar tu insişti că sunt incomunicabile. De ce?

U.G.: Tu iei de bun faptul că ei sunt ceea ce ei înşişi spun că sunt. Eu zic că nu poate fi transmisă altuia pentru că nu există nimic de transmis. După cum nu există nimic la care să se renunţe. La ce anume vă cer aceşti învăţători să renunţaţi? Chiar şi scripturile voastre - Katho- vanishad - spun că trebuie să renunţi la căutarea însăşi. Renunţarea la renunţare se întâmplă nu prin practică, discuţii, bani, sau intelect. Acestea sunt ultimele lucruri. O traducere în mare a textului original sanscrit este „Pe oricare ar alege, lui îi este dezvăluit' Dacă aşa stau lucrurile, unde mai este loc pentru practici, sadhana şi voinţă? Vine la întâmplare, nu pentru că o meriţi.

Dacă eşti destul de norocos ca asta să se abată asupra ta, vei muri. Cea care moare este continuitatea gândirii, Corpul nu moare, îşi schimbă doar forma. Sfârşitul gândirii este începutul morţii fizice. Ceea ce experimentezi este goliciunea vidului. Dar nu există deloc moarte pentru corp. Sunt sigur, totuşi, că asta te consolează prea puţin. Doar a vrea să fii liber de egoism este insuficient; trebuie să treci prin moarte clinică ca să fii liber de gând şi

de egoism. Corpul chiar va înţepeni, bătăile inimii se vor rări şi vei deveni ca un cadavru.

I.: Teoria reîncarnării neagă şi ea moartea, dar într-un mod diferit. Ei vorbesc despre un atman etern sau suflet care trăieşte dincolo de moartea fizică...

U.G.: Orice raspunsuri s-a da în privinţa morţii, tu nu esti satisfacut de ele, şi simţi necesitatea de a inventa teorii despre reincarnare. Ce este ceea ce se va reîncarna? Chiar si când eşti viu, ce este acolo? Este ceva dincolo de totalitatea cunoaşterii care există în tine acum? Aşadar, există moarte, şi dacă există, poate fi ea experimentată?

I.: Deci tu confirmi doar existenţa unei stări naturale, aşa este?

U.G.: Ideile pe care le ai despre acea stare naturală n-au nici o legătură ce ceea ce este ea de fapt. Tu încerci să capturezi şi să dai expresie la ceea ce speri că este starea aceea. Este un exerciţiu absurd. Ceea ce există în tine este doar mişcarea capturării, nimic altceva. Tot restul este speculaţie.

CAPITOLUL III
A nu şti este starea ta naturală

Interlocutor: Din dialogurile noastre precedente este evident că omul are o relaţie greşită cu propria sa cunoaştere despre sine însuşi şi despre lume. Ce înţelegi mai exact prin cunoaştere?

U.G.: Krishnamurti: Cunoaşterea nu este ceva misterios sau abstract. Mă uit la o masă şi mă întreb, „Ce este aceea?" Şi tu Ia fel. Cunoaşterea înseamnă doar a numi lucrurile. Ea îţi spune că aceea este o „masă", că „sunt fericit" sau „nefericit", că „tu eşti un om iluminat şi eu nu sunt". Este gândul altceva decât aceasta?

Cunoaşterea pe care o ai despre lume creează obiectele pe care le experimentezi. Reala existenţă sau non- existenţă a ceva „de acolo" din lume nu este ceva ce poţi determina sau experimenta tu însuţi, decât cu ajutorul cunoaşterii tale. Şi această cunoaştere nu este a ta; este ceva ce tu şi strămoşii tăi aţi acumulat într-un timp îndelungat. Ceea ce numeşti „actul de a cunoaşte" nu este nimic altceva decât această memorie acumulată. Tu ai adăugat personal la această memorie şi ai modificat-o, dar în esenţă ea nu-ţi aparţine.

— : Altceva nu există în tine în afară de totalitatea rjnoaşten pe care ai acumulat-o. Aceasta este ceea ce eşti. Tu poţi nici măcar să experimentezi direct realitatea lumii în care funcţionezi, cu atât mai puţin vreo lume dincolo de ea. Nu există nici o lume dincolo de spaţiu şi timp. Este invenţia ta, bazată pe vagile promisiuni ale oamenilor sfinţi. Simţul nostru al valorii iz-vorăşte din lume aşa cum ne este ea impusă. Trebuie să acceptăm lumea.

I.: Deci sistemul nostru de credinţe este şi el bazat pe această memorie... ?

U.G.: Nici credinţa nu este o abstractie. Este o extensie a mecanismului nostru de supravieţuire care a operat timp de milioane de ani. Credinţa este

ca orice alt obicei, cu cât încerci mai mult să-l controlezi şi să-I oprimi, cu atât devine mai puternic. Întrebarea ta implică faptul că vrei să fii liber de ceva: în cazul acesta de credinţă. În primul rând, de ce vrei să fii liber de ea? Orice ai face tu sau ai spera că vei face ca să fii liber de ea doar îi adaugă inerţie. Orice ai face nu are nici o valoare. De ce a devenit ea o problemă pentru tine? Nu eşti în poziţia de a nega sau de a accepta ceea ce spun eu. Probabil ai încercat vreun sistem ca să-ţi controlezi gândurile şi credinţele, şi acesta te-a dezamăgit. Repetarea mantrelor, practica yoga şi rugăciunile nu au ajutat niciodată. Oricare ar fi motivul, nu ai fost capabil să-ţi controlezi gândurile. Şi gata.

I.: Dar repetarea mantrelor şi alte tehnici sacre par sa liniştească gândul...

U.G.: Nu poţi nici măcar să-ţi observi gândurile, cu atât mai puţin să le controlezi. Cum să fie posibil să-ţi observi gândurile? Vorbeşti de parcă ar exista în tine vreo entitate separată de gânduri. Este o iluzie; gândurile tale nu sunt separate de tine. Nu există a gândi. Gândul nu-ţi poate dăuna. Problema este structura ta separativă care încearcă să controleze, să domine, să cenzureze şi să folosească gândul. Gândul în sine nu poate dăuna. Doar atunci când vrei să faci ceva cu gândul îţi creezi probleme.

I.: A te asculta acum pe tine de asemenea îmi creează probleme.

U.G.: Tu spui că asculţi. Chiar în timp ce vorbesc, tu nu asculţi nimic. Tu nu mă asculţi pe mine, ci doar propriile tale gânduri. Eu nu îmi fac iluzii. Tu nu mă poţi asculta pe mine sau pe altcineva. Este inutil să încerci să mă convingi că eşti atent, preocupat, ascultând. Eu nu sunt un prost.

I.: Nu este atât de evident pentru mine că nu te ascult.
Îmi pare că te ascult pe tine şi în acelaşi timp mă gândesc la ce aud. Nu este posibil să fie aşa?

U.G.: Este imposibil. Doar o singură acţiune este posibilă pentru tine: gânditul. Naşterea gândului însăşi este acţiune. Gânditorul care spune că se uită la cauză- şi-efect este el însuşi gând. Gândul creează spaţiul dintre gânditor şi gândurile sale, şi apoi îşi spune: „Mă uit la gândurile mele' Este posibil? Lasă ceea ce s-a întâmplat
în trecut, încearcă să te uiţi la gândurile tale chiar în acest moment. Îţi cer să faci ceva care este destul de simplu. Daca tu îmi spui cum să te uiţi la gând, eu voi fi
studentul tău. Iţi voi fi foarte recunoscător. In loc să te uiţi la gând, tu te concentrezi asupra mea. Dacă repeţi o mantra, aceea este gând. Repetiţia mantrei este un alt gând. Ideea că aceste gânduri repetitive nu au reuşit să producă starea pe care o vrei este un alt gând. Ideea că trebuie să găseşti o nouă mantra sau să practici vreo tehnică care merge este un alt gând. Ce altceva este gândul? Vreau să ştiu.

I.: Dar toate religiile au subliniat importanţa suprimării şi controlării gândurilor care nu sunt de dorit. Altfel am coborî la nivel de animale.

U.G.: Ni s-a spălat creierul de secole de către oamenii sfinţi că trebuie să ne controlăm gândurile. Fără gândit ai deveni un cadavru. Fără gândit oamenii sfinţi nu ar avea cum să ne spună să ne controlăm gândurile. Ei ar da faliment. Au devenit bogaţi spunând altora să-şi controleze gândurile.

I.: Dar$_f$ cu siguranţă!, există diferenţe calitative în modul în care sunt controlate gândurile,

U.G.: Ai făcut aceste distincţii în mod arbitrar. Gânditul este parte din viaţă şi viaţa este energie. A bea un pahar de bere sau a fuma o ţigară este exact la fel ca a repeta rugăciuni, cuvinte sfinte şi scripturi. A merge la cârciumă şi a merge la templu sunt exact la fel; sunt o soluţie la repezeală. Tu ataşezi semnificaţie specială rugăciunilor şi templelor, pentru simplul motiv că este prejudecata ta şi că te face să te simţi superior celor care frecventează cârciumi şi bordeluri.

I.: Deci totul este o încercare de a modifica sau schimba în vreun fel condiţionarea mea...

U.G.: Condiţionarea este tradiţie. Cuvântul sanscrit pentru ea este samskara. Tradiţia este ceea ce eşti - ceea ce numeşti tu. Indiferent cum o modifici, ea continuă. În viaţă totul este temporar şi încercarea de a da continuitate condiţionării - care e bazată pe gând - este de natură patologică. Tu tratezi psihologicul şi patologicul ca şi cum ar fi două lucruri diferite. De fapt doar patologicul există. Samskara ta, condiţionarea care te face să te simţi separat de tine însuţi şi de lume, este patologică.

Unde este condiţionarea asta despre care vorbeşti..,? Unde sunt gândurile localizate? Nu sunt în creier. Gândurile nu sunt produse de creier. Mai degrabă creierul este ca o antenă care culege gânduri pe o lungime de undă comună, o sferă a gândului comună.

Toate acţiunile tale, fie că te gândeşti la Dumnezeu, fie că baţi un copil, izvorăsc din aceeaşi sursă - gânditul. Gândurile înseşi nu pot face rău. Dar atunci când încerci să foloseşti, să cenzurezi, şi să controlezi acele gânduri spre a obţine ceva, problema ta începe. Nu ai ce face decât să foloseşti gândul spre a obţine ceva ce vrei în lumea aceasta. Când însă cauţi să obţii ceva ce nu există - Dumnezeu, fericire, iubire etc. - prin gând, reuşeşti doar să opui un gând altuia, creând suferinţă pentru tine şi pentru lume.

Când structura gândului, presată în serviciul fricii şi al speranţei, nu poate obţine ceea ce vrea, sau nu poate fi sigură că o obţine, introduce ceea ce tu numeşti „credinţă". Unde este nevoia de credinţă? Când convingerile tale nu te-au dus nicăieri, ţi se spune că trebuie să cultivi credinţa. Cu alte cuvinte, trebuie să ai speranţă. Fie că urmăreşti pe Dumnezeu, extazul, pacea minţii, sau, mai tangibil, fericirea, sfârşeşti prin a te baza pe speranţă, pe credinţă. Aceste dependenţe sunt dovada eşecului tău de a obţine rezultatele dorite.

I.: Care este relaţia dintre condiţionarea gândului şi ceea ce numim dorinţă?

U.G.: Dorinţele tale, ca şi gândurile tale în general, se cer a fi suprimate şi controlate cu orice preţ. Această cale doar îi îmbogăţeşte pe oamenii sfinţi. De ce naiba vrei să fii în ceea ce numeşti „stare fără-de-dorinţe"? Pentru ce? Te asigur că atunci când nu vei avea dorinţe vei fi cărat mort către locul de îngropăciune.

Nouă ni s-a spus de către oamenii sfinţi că a avea dorinţe este greşit. Ele trebuie să fie suprimate sau schimbate în dorinţe de ordin mai înalt, „transformate". Acestea sunt baliverne. Ori îţi împlineşti acele dorinţe, ori nu

reuşeşti să-ţi împlineşti acele dorinţe. Aşa se pune problema. În oricare caz dorinţa va apărea. A încerca sa nu faci nimic este la fel de inutil. A nu face nimic este parte din strategia ta generală de a obţine ceva. Trebuie să se ardă singură. Samskara, sau condiţionarea, deşi este capabilă să ardă, nu poate fi văzută. Mia te poţi uita la dorinţă niciodată. Să vezi dorinţa te-ar orbi. Cultura ta, filozofia ta, societatea ta te-au condiţionat, şi acum te gândeşti că poţi schimba sau modifica în vreun anume rel condiţionarea aceea. Este imposibil, pentru că tu eşti societatea.

I.: Noi nu vrem să fim liberi de condiţionare. Este prea înspăimântător de contemplat. Suntem prea nesiguri.

U.G.: Fiecare gând care se naşte trebuie să moară. Este ceea ce se cheamă dorinţa morţii. Dacă un gând nu moare, el nu poate renaşte. Trebuie să moară, şi odată cu el, mori şi tu. Dar tu nu mori cu fiecare gând şi cu fiecare respiraţie. Tu înnădeşti fiecare gând cu următorul, creând o falsă continuitate. Problema este acea continuitate. Nesiguranţa ta izvorăşte din refuzul tău de a vedea în faţă natura temporară a gândului. Este ceva mai uşor să vorbesc cu cei care au încercat controlul gândului - care au făcut ceva sadhana - pentru că ei experimentează zădărnicia ei şi pot vedea unde rămân „atârnaţi".

I.: Presupun, atunci, că tradiţia şi condiţionarea au creat dilema morală pentru noi...

U.G.: Numai omul care este capabil de imoralitate poate vorbi de moralitate. Pentru mine nu există imoralitate. Eu nu pot să mă aşez şi să predic moralitatea. Asta-i tot. Eu nu iau poziţii morale deloc. Cel care vorbeşte despre morală, iubire şi compasiune este un escroc.

Moralitatea ta sau lipsa ta de moralitate nu este de nici o importanţă în comparaţie cu faptul că eşti mort. Tu mereu operezi în şi prin memoria ta moartă. Memoria nu este nimic mai mult decât acelaşi vechi nonsens repetându~se pe sine, atâta tot. Tot ce ştii sau poţi şti vreodată este memorie, iar memoria este gând. Gânditul tău necontenit doar îţi dă continuitate. De ce trebuie să faci asta tot timpul? Nu merită. Te epuizezi singur. Când există o cerinţă să gândeşti, este de înţeles. De ce trebuie să te separi pe tine însuţi de acţiunile tale şi să-ţi spui tot timpul; „Acum sunt fericit", „Acum simt că sunt dorit", „Acum mă simt singur". De ce? în mod constant îţi monitorizezi şi cenzurezi acţiunile şi sentimentele: „Acum simt asta, acum simt ailaltă", „Vreau să fie aia", „Nu ar fi trebuit să fac aia". Te amesteci peste viitor sau prezent neîncetat, nepăsător faţă de prezent. Viitorul nu există în relaţie cu problema ta. Orice soluţie la care te gândeşti este în viitor şi de aceea este inutilă. Dacă se poate întâmpla ceva, trebuie să se întâmple acum. Cum însă tu nu vrei să se întâmple nimic acum, amâni mereu pentru ceea ce ai numit „viitor". Ceea ce ai de fapt în prezent este frică. Apoi începe întreaga căutare epuizantă a unui mod de a fi liber de frică. Chiar vrei acest fel de libertate? Eu zic că nu vrei.

Oricare ar fi lucrul de care vrei să fii liber, din oricare motiv, este chiar lucrul care te poate elibera. Trebuie să fii liber chiar de lucrul de care vrei să fii liber. Mereu ai de a face cu o pereche de opuse; aşa că a fi liber de unul

înseamnă a fi liber de celălalt, de opusul său. în cadrul opuselor nu există libertate. De aceea eu spun mereu: „Nu aveţi nici o şansă..." De asemenea, omul care nu este interesat de moralitate nu va fi interesat de imoralitate. Râspunsul la egoism se află în egoism, nu într-o stare fictivă opusă numită fără-de-sine. Libertatea de mânie se află în mânie, nu în non~mânie. Libertatea de lăcomie se află în lăcomie, nu în non-lăcomie.

Toata treaba religioasă nu este altceva decât coduri morale de conduită: trebuie să fii generos, plin de compasiune, iubitor, pe când tot timpul rămâi lacom şi aspru. Codurile de conduită sunt puse de societate pentru propriile interese, sacre sau profane. Nu-i nimic religios în ele. Omul religiei pune preoţi, cenzori, înăuntrul tău. Acum poliţistul a fost instituţionalizat şi pus în afara ta. Codurile şi structurile religioase nu mai sunt necesare; totul există în codul civil şi în cel penal.

Nu mai este nevoie să te deranjezi în legătură cu aceşti oameni ai religiei; sunt depăşiţi. Dar ei nu vor să-şi piardă jugul de pe oameni. Este afacerea lor; este în joc pâinea şi bunăstarea lor. Nu-i nici o diferenţă între poliţist şi omul religiei. Este puţin mai dificil cu poliţistul, pentru că, spre deosebire de autoritatea interioară sponsorizată de omul religiei, el se află în afara ta şi trebuie mituit.

I.: Neputinţa omului obişnuit de a rezolva aceste dileme esenţiale este recunoscuta de multe religii. De aceea căutătorii sunt direcţionaţi către un înţelept, salvator sau avatara. Însă tu negi chiar şi această sursă de ajutor şi inspiraţie, nu-i aşa?

U.G.: Când suferi profund şi eşti foarte deprimat, corpul adoarme. Este modul naturii de a se ocupa de situaţie. Sau foloseşti cuvinte repetitive drept somnifer - ceea ce tu numeşti japa - şi adormi adânc. Inventezi un nume ca Rama, îl repeţi la nesfârşit şi speri să obţii vreun beneficiu. In primul rând l-ai inventat pe Rama. Rama nu există decât ca figură istorică. Ai creat monstrul, îl venerezi şi apoi spui că nu poţi ieşi din situaţie. Pe mine nu mă deranjează dacă continui cu al tău Ram Nam...

I.: Repetarea numelor sfinte este un efort sincer de a găsi ceva care să transceandă efemerul ceva mai permanent...

U.G.: Nu există permanenţă. Străduinţa ta de a obţine fericire permanentă şi plăcere neîntreruptă face doar să sugrume corpul, fiind violentă cu ei. Căutarea ta după fericire reuşeşte doar să distrugă sensibilitatea şi inteligenţa sistemului nervos. A vrea ceea ce nu există - chestiile romantice, religioase, spirituale - adaugă doar inerţie falsei continuităti care distruge corpul. Perturbă în mod radical echilibrul chimic al corpului. Corpul, care este interesat doar de supravieţuire şi procreare, le tratează pe amândouă, plăcerea şi durerea, la fel. Tu eşti cel care insistă să oprească durerea şi să extindă plăcerea. Răspunsul corpului la plăcere şi la durere este acelaşi - geme.

Ce vrea corpul? Nu vrea nimic altceva decât să funcţioneze. Toate celelalte lucruri sunt invenţii ale gândului. Corpul nu are o existenţă independentă a sa separată de plăcere şi de durere. Diferitele vibraţii care afectează corpul pot diferi în intensitate, dar tu eşti cel care le împarte

în bune şi rele.

Vibraţiile care lovesc corpul tu le traduci în mod constant în experienţe. Tu atingi masa şi „este tare” atingi perna şi „este moale", atingi mâna femeii şi „este sexy". Fără traducerea constantă a activităţii senzoriale nu ai cum să ştii dacă ceva este tare, sau moale, sau sexy. Inteligenţa naturală a corpului „procesează" corect inputul senzorial fără să fie nevoie ca tu să faci ceva. Este ca atunci corpul se întoarce de mai multe ori în timpul somnului fără ca tu să fii conştient de asta, cu atât mai puţin să încerci să-l controlezi. Corpul se descurcă singur.

Tu interferezi tot timpul cu funcţionarea naturală a sistemului nervos. Când o senzaţie îţi loveşte sistemul nervos, primul lucru pe care tu îl faci este să o numeşti şi să o categoriseşti ca plăcere sau durere. Următorul pas este acela că vrei să continui senzaţiile plăcute şi să opreşti senzaţiile neplăcute. In primul rând, recunoaşterea senzaţiei ca plăcere sau durere este ea însuşi dureroasă. In al doilea rând, efortul de a extinde viaţa unui fel de senzaţie, plăcerea, şi de a opri un alt fel de senzaţie, durerea, este de asemenea dureros. Ambele activităţi sugrumă corpul. In natura însăşi a lucrurilor fiecare senzaţie are propria sa intensitate şi durată. Efortul de a extinde plăcerea şi de a opri durerea reuşeşte doar să distrugă senzitivitatea corpului şi abilitatea sa de a răspunde senzaţiilor. Deci ceea ce faci este foarte dureros pentru corp.

Dacă nu ai căuta să faci ceva cu senzaţiile, vei descoperi că ele trebuie să se dizolve în ele însele. Asta vreau să zic atunci când vorbesc despre „ionizarea gândului". Asta înţeleg prin naştere şi moarte. Nu există „moarte" pentru corp, doar dezintegrare. Gândul fiind material, tot ceea ce urmăreşte este material. De aceea aşa-zisele tale căutări spirituale nu au nici un sens. Nu mă înţelege greşit, nu zic să nu foloseşti gândul ca să obţii ceea ce ai nevoie; nu ai altă unealtă la dispoziţie.

Aşadar, corpul este interesat numai de supravieţuirea sa. Tot ce este necesar pentru viaţă sunt supravieţuirea şi sistemul reproductiv. Asta este calea naturii. De ce viaţa vrea să se reproducă este o altă chestiune. Singura cale prin care organismul uman poate supravieţui şi asigura reproducerea sa este prin gând. Aşa că gândul este foarte important şi chiar esenţial organismului viu. Gândul stabileşte dacă se acţionează sau nu se acţionează. Toate animalele au aceste gânduri pentru supravieţuire, dar, în cazul omului, este introdus factorul recunoaşterii, complicând enorm totul. Noi am suprapus peste funcţionarea senzorială naturală o interminabilă verbalizare.

Corpul nu este deloc interesat de chestiunile psihologice sau spirituale. Mult lăudatele voastre experienţe spirituale n-au nici o valoare pentru organism. De fapt ele sunt dureroase pentru corp. Iubire, compasiune, ahimsa, înţelegere, fericire, toate aceste lucruri pe care religia şi psihologia le-au pus înaintea omului, fac doar să sporească surmenajul corpului. Toate culturile, fie că sunt din Orient fie că sunt din Occident, au creat această situaţie deformată şi au transformat omul într-un individ nevrotic. În loc să fii ceea ce eşti - brutal - tu urmăreşti opusul fictiv plasat înaintea ta - blândeţea. A accentua ceea ce ar trebui să fim cauzează numai surmenaj, dând inerţie

la ceea ce suntem deja de fapt. În natură vedem animalele câteodată violente şi brutale, şi altădată blânde şi generoase. Pentru ele nu este nici o contradicţie. însă omului i s-a spus că trebuie să fie mereu bun, blând, iubitor şi niciodată lacom sau violent. Noi accentuăm numai o parte a realităţii, deformând prin asta întreaga imagine. Această încercare de a avea una fără cealaltă creează surmenaj imens, suferinţă, durere şi mizerie pentru om. Omul trebuie să privească în faţa violenta necesară în viaţă; trebuie să ucizi ca să trăieşti, o formă de viaţă trăieşte pe seama alteia. Şi cu toate acestea voi aţi condamnat uciderea.

I.: Dacă nu te deranjează, aş vrea să discut un alt subiect cu tine. Care este legătura dintre somnul adânc şi moarte? În ambele cazuri „eu"-ul este absent şi totuşi ele par diferite.

U.G.: De ce vorbeşti despre somnul adânc? Dacă există somn adânc, nu este posibil pentru persoana care doarme să ştie ceva despre el. Aşa că nu vorbi despre somn adânc; este ceva ce nu poţi cunoaşte niciodată. Adevăratul somn profund, natural, adânc, care este normal pentru corp nu are nimic de-a face cu frazele poetice precum „a muri faţă de toate zilele de ieri". La cel mai profund nivel de odihna sau somn adânc, întregul corp trece printr-un proces de moarte, şi el va putea sau nu va putea să revină la vigoarea şi la starea de veghe normală. Dacă se întoarce şi este reînviat, înseamnă că întreg corpul nu şi-a pierdut abilitatea de a reîntineri. Ceea ce a rămas acolo după moartea sa are libertatea de a merge mai departe după reînnoirea sa. De fapt eşti născut şi dat morţii cu fiecare respiraţie a ta. Asta se înţelege prin moarte şi renaştere.

Structura ta de gândire neagă realitatea morţii. Ea caută continuitate cu orice preţ. Eu nu îţi vorbesc despre orice altă teorie, dar scot în evidenta dacă mergi suficient de adânc „eu"-ul dispare corpul trece printr~o moarte clinică, şi că, în unele cazuri, corpul se poate reînnoi. În acel moment întreaga istorie a individului, localizată în structura genetică a corpului, nu se mai separă pe sine de viaţă şi cade în propriul ei ritm. De atunci încolo nu se poate separa pe sine de nimic.

Ceea ce experimentezi în somnul tău superficial comun este natura care îndepărtează gândurile pentru ca atât corpul cât şi creierul să se poată odihni. Dacă gândurile nu ar fi împinse în regiuni subterane, nu ar exista somn. Dar după acest somn adânc, nu mai există somn pentru corp. Entitatea care a fost acolo înainte şi care îşi spunea sieşi: „Acum sunt adormit" şi „Acum sunt treaz", nu se mai găseşte. În starea de conştienţă nu mai poţi crea această diviziune între treaz şi adormit. Deci nu te preocupa să teoretizezi despre „stări fără-de-gânduri" - când gândul este terminat, tu mori. Până atunci întreaga discuţie despre stări fără-de-gânduri este produsul prostesc al gândului care încearcă să-şi dea sieşi continuitate prin a crede şi a căuta o „stare fără-de-gânduri". Dacă te-ai închipuit vreodată a fi într-o stare fără-de- gânduri, înseamnă că gândul a fost acolo.

I.: Yoghinii susţin că este posibil să se extindă conştiinţa normală din starea de a-fi-treaz în zone păzite de obicei de somn, adică în inconştient.

U.G. : Nu ai nevoie să practici vreo tehnică yoga ca să experimentezi aceste lucruri. Luând droguri poţi avea toate acele experienţe. Nu susţin deloc drogurile, la fel cum nu susţin yoga. Doar subliniez că toată experienţa este născută de gând şt în toate cele esenţiale, este identică. Dacă aceste stări induse de yoga sau de droguri tu le numeşti stări pline de extaz, mai profunde, sau în orice caz mai plăcute decât experienţele „comune", tu întăreşti ego-ul şi fortifici structura separativă prin aceea că Iţi iroseşti gândurile traducând senzaţiile în plăcute şi dureroase şi în înalte şi joase. Orice experimentezi tu ca energie este energie indusă de gând.

I.: Ceea ce spui tu este chiar opusul a ceea ce religiile şi sfinţii au ...

U.G.: Cărţile pot zice ce vor. „Maeştrii" pot zice ce vor. Pentru ei este avantajos. Ei fac un negoţ murdar cu mărfuri falsificate.

I.: Dar ei zic ...

U.G.: Lasă-i pe ei. Ce eşti tu în esenţă? Tu ce ai de spus? Tu nu ai nimic de spus. Să stai pe scaun şi să citezi pe altul este uşor, dar nu se va întâmpla nimic bun.

Uite. în starea asta nu există nici o diviziune. Situaţia noastră este aceea că eu nu pot transmite şi tu nu poţi recepta faptul. În plus faţă de asta, tu ai mers un pas mai departe şi ai creat o problemă şi mai complexă pentru tine plasând starea nedivizată în afara ta aşa cum te afli; asta presupune căutare. A căuta înseamnă a fi isteţ. Căutatul păcii toceşte pacea deplină şi naturală a corpului. Cunoaşterea şi căutarea ta sunt lipsite de sens pentru că iti arata in diviziunea pe care ai creat-o

I.: deoarece eşti în dezacord cu unele din marile învăţături in unele privinţe, este oare acesta un motiv să măturі brutal, toată moştenirea spirituală a omenirii?

U.G.: Este toată lipsită de valoare în ceea ce te priveşte pe tine. Este un meniu fără mâncare. Este în întregime o tarabă de vânzător ambulant. A avut ca urmare ipocrizie şi comercialism. Ceva este radical greşit în privinţa ei. Dacă ceva este bun, nu poate produce nimic rău. Evident, religiile simt false - religia, spiritualitatea, societatea, tu, proprietatea ta, motivele şi valorile tale, [totul este fals] în întregime.

I.: Se poate ca mijloacele să fi fost corupte, aşa cum spui tu. Dar ţelul - extazul - pare a fi o chemare fundamentală. Nu este aşa?

U.G.: Extaz - ce este acela? Eşti tu într-o stare de extaz? Tu spui că atma este plin de extaz;, citând din tot soiul de guru şi din Adandukya Upanishad. Este fals, mâncare mizeră. Nu este nevoie să înghiţi tot acest nonsens ca sa fii liber de el. Nu-i nevoie să fi fost beat ca să ştii că ţi-e mai bine treaz.

I.: Dar este extraordinar să citeşti scripturile, sunt inspiratoare. ..

U.G.: Ce înseamnă pentru tine toate aceste cuvinte? Ce înseamnă pentru tine toate aceste cuvinte sanscrite? Nu începe să repeţi ceea ce ai citit. Ce ai tu de spus cu privire la modul în care tu funcţionezi chiar acum? Asta este foarte important, nu ceea ce Shankara sau altcineva a spus. Eu nu sunt aici ca să te învăţ ceva. Acesta nu este un exerciţiu didactic sau educativ. Faptul că ai ales să vii aici şi să pui aceste întrebări înseamnă că toţi aceşti guru şi scripturile te-au dezamăgit, nu-i aşa? Dacă nu ai veni aici, te-ai duce în altă

parte. Cuvintele au pentru tine doar abstract; de altfel, ele nu au nici o relevanţă pentru tine.

I.: Toate astea au fost un pic dezamăgitoare. Pot să plec şi să continuăm conversaţia mâine?

U.G.: Desigur.

I.: Mulţumesc.

U.G.: Unde este spaţiul? Există spaţiu fără cei patru pereţi? Ce îţi spune ţie că există ceva numit spaţiu? Nu repeta ceea ce alţii au răspuns la această întrebare! Fără gând există spaţiu? Nu există. Gândul creează timpul la fel ca şi spaţiul. In clipa în care se iveşte gândul, apar timpul şi spaţiul.

Gândul l-a creat pe „mâine". Te simţi fără speranţă pentru că ai creat speranţa zilei de mâine. Singura ta şansă este acum - nici o speranţă nu este necesara. Nici ideea de sine {atma) nu este validă. Eu am încercat din greu să găsesc unul. Am fost îndrumat greşit de către filosofi.

Gândul este corpul, gândul este viaţa, gândul este sexul. Tu eşti gândul. Gândul este tu însuţi. Dacă nu există gând, tu nu exişti. Nu există lume, dacă gândul nu există.

I.: Dumnezeule, ce încâlcealăl Cum pot să mă salvez de toate astea? Destinul pe care îl văd este destul de trist.

U.G.: Tu trebuie să fii salvat de însăşi ideea că trebuie să fii salvat. Trebuie să fii salvat de salvatori, mântuit de mântuitori. Dacă e să se întâmple, trebuie să se întâmple acum. Cuvintele mele nu pot pătrunde sminteala dinlăuntrul tău. Dementa căutării spirituale este cea care te face neclintit şi impenetrabil la cuvintele mele. Linia dintre un nebun şi un mistic este una foarte, foarte subţire. Nebunul este privit ca un caz clinic, însă celălalt, misticul, este la fel de patologic.

Uită de mătănii, de scripturi, de cenuşă pe frunte. Când vezi pentru tine însuţi absurditatea căutării tale, întreaga cultură este redusă la cenuşă în interiorul tău. Atunci eşti în afara ei, tradiţia este terminată pentru tine. Gata cu jocurile. Vedanta înseamnă sfârşitul cunoaşterii. Deci de ce să scrii şi mai multe cărţi sfinte, să deschizi mai multe şcoli, să păstrezi mai multe învăţături? Arderea în interiorul tău a tot ceea ce vrei este înţelesul cenuşii. Când nu ştii nimic, spui multe. Când ştii ceva, nu mai este nimic de spus.

I.: Starea de a-nu-şti pe care tu o descrii este legată de un alt nivel de conştientă. Ce are ea de-a face cu mine, o normală persoană nevrotică?

U.G.: Care niveluri de conştienţă? Nu există niveluri de conştienţă. Conştienţa nu este diferită în starea de veghe de cea din starea de somn. Chiar şi în vreme ce stai aici tu visezi. Nu poate exista visare fără imagini. Când stai lungit în pat o numeşti visare, când stai cu ochii deschişi o numeşti altfel, atâta tot. Pentru mine aceste imagini sunt absente, fie că sunt în „stare de veghe" fie că sunt în „ stare de somn". Eu nu pot forma niciodată o imagine. La mine nu contează dacă ochii sunt închişi sau deschişi. Singurul lucru care există în această conştienţă individualizată este reflexia precisă a ceea ce îi este prezentat. Nu o numeşti. Mişcarea sau dorinţa de a şti ce este ceea ce îi este prezentat pur şi simplu nu există. Eu nu am cum să cunosc sau să experimentez această aşa-numită stare de veghe. Pot să explic

mecanic starea de veghe, dar asta nu implică existenţa unui cinetici care ştie că este treaz. Explicaţiile nu valoarează nimic. De aceea eu repet că starea ta naturală este una de „a-nu-şti".

I.: Majoritatea şcolilor religioase şi psihologice recomandă expansiunea sau intensificarea conştienţei ca mijloc către o viaţă mai împlinită, de exemplu, prin terapie. Asta este ceea ce spui tu - un fel de terapie a conştienţei?

U.G.: Nu. Conştienţa este o simplă activitate a creierului. Nu poate fi folosită pentru a aduce vreo schimbare, inclusiv una terapeutică. Noi am suprapus un proces de numire peste această conştienţă fiziologică naturală, o conştienţă pe care o avem în comun, fiindcă veni vorba, cu celelalte animale. Conştienţa şi mişcarea sau tendinţa din tine de a produce o schimbare în tine sunt două lucruri complet diferite. Diferenţa nu poate fi percepută de tine pentru că nu există percepţie fără cel care percepe. Poţi deveni conştient de ceva fără mijlocirea memoriei şi gândului? Memoria este cunoaştere. Chiar şi sentimentele tale sunt memorie. Stimulul şi răspunsul formează o mişcare unitară - ele nu pot fi clar separate.

Cu alte cuvinte, nu poţi nici măcar să diferenţiezi stimulul de răspuns; nu există linie de separare, decât atunci când gândul intervine şi creează una. Gândul, ca memorie şi cunoaştere, a creat acest mecanism. Singurul mod în care se poate perpetua pe sine este acela de a aduna cunoaştere, de a şti mai mult şi tot mai mult, de a pune mai multe şi tot mai multe întrebări. Câtă vreme cauţi, vei pune întrebări, şi mecanismul întrebării nu face decât să adauge inerţie procesului de numire.

I.: Hai să nu subevaluăm gândul El poate cuprinde multe lucruri minunate .„.

U.G.: Gândul nu poate cuprinde niciodată mişcarea vieţii, este mult prea lent. Ele două sunt ca trăsnetul şi tunetul. Apar simultan, dar sunetul, călătorind mult mai încet decât lumina, ajunge la tine mai târziu, creând iluzia a două evenimente separate. Doar senzaţiile şi percepţiile fiziologice naturale se pot mişca odată cu curgerea vieţii. Nu se pune problema de a captura sau de a conţine acea mişcare. Nouă ne place să folosim cuvântul conştienţă la repezeală, ca şi cum am fi intim familiari cu ea. De fapt, conştienţă este unul din lucrurile pe care nu le vom şti niciodată.

I.: Deci încercările de a suspenda gândul în speranţa că vom deveni pur conştienţi sunt născociri?

U.G.: Nu spun că devenim conştienţi de ceva doar prin memorie, cunoaştere. Altfel spaţiul şi conştienţa separativă pe care cunoaşterea o creează nu există. Nu se poate să te uiţi la ceva fără interferenţa cunoaşterii. Ca să te uiţi ai nevoie de spaţiu, iar gândul creează acel spaţiu. Aşa că spaţiul însuşi, ca dimensiune, există doar în calitate de creaţie a gândului. Gândul de asemenea a încercat să teoretizeze despre spaţiul pe care l-a creat, inventând „continuul spaţiu-timp". Timpul e un cadru de referinţă independent. Nu există o continuitate necesară între el şi spaţiu.

Gândul a inventat de asemenea opusul timpului, „acum"-ul, „eternul acum". Prezentul există doar ca o idee. în clipa în care încerci să te uiţi la prezent, el a fost deja adus în cadrul trecutului.

Gândul va folosi orice truc de sub soare ca să dea inerţie propriei sale continuităţi. Tehnica lui esenţială este să repete acelaşi lucru iar şi iar; asta-i dă iluzia permanenţei. Această permanenţă este sfărâmată în momentul în care falsitatea continuului trecut-prezent-viitor este văzută. Viitorul nu poate fi nimic altceva decât continuarea modificată a trecutului.

I.: Aceste căutări filozofice par doar să complice lucrurile. Nu este posibil să trăieşti simplu cu natura, să te uiţi la nori şi copaci ... ?

U.G.: Copacul despre care vorbeşti nu poate fi capturat de gând. Dacă structura gândirii tale nu poate să se oprească şi să centreze reflecţia pe copac, nu ai cum să te uiţi la copac deloc. Cu alte cuvinte, copacul se uită de fapt la tine, nu viceversa. Nu încerc să mistific. Lucrul important de văzut este falsa separaţie dintre tine şi copac, nu cine se uită la cine. Abordarea realităţii „pozitiv" sau „negativ", cum încearcă filozofii să facă, nu are sens. Prăpastia creată de gând rămâne, indiferent ce abordare ai.

Gândul a creat toate aceste diviziuni, făcând posibilă ceea ce tu numeşti experienţă. Omul care s-a eliberat de toate diviziunile din conştiinţă nu are experienţe, nu are relaţii „pline de iubire", nu chestionează nimic, nu se gândeşte ca e un om care şi-a realizat şinele şi nu e blocat pe dorinţa de a ajuta pe altcineva.

Repet, întreaga problemă a fost creată de cultură. Ea a creat această diviziune nevrotică în om. Cândva, pe parcurs, omul s-a separat pe sine şi a experimentat pentru prima oară conştienţa de sine - pe care celelalte animale nu o au. Asta a creat suferinţă pentru om. Acesta este începutul sfârşitului omului.

Individul care reuşeşte, prin noroc, să se elibereze de această conştienţă de sine, nu mai experimentează o existenţă independentă. El este ca oricare alt lucru existent. Ceea ce se întâmplă în mediul înconjurător se repetă într-un asemenea individ fără cunoaştere. Odată ce gândul s-a ars pe sine, nimic din ceea ce creează diviziune nu poate rămâne acolo.

Atunci când gândul se naşte, dezintegrarea sau moartea gândului se naşte şi ea. De aceea nu este natural ca gândul să prindă rădăcină. Doar prin menţinerea conştiinţei separative în om gândul poate să se împotrivească funcţionării armonioase a corpului. Să modelezi omul în termeni religioşi sau psihologici înseamnă să mergi împotriva extraordinarei inteligenţe a acestui corp minunat. Mişcarea gândului este cea care te ţine departe de starea ta naturală şi creează această diviziune.

Există oare vreo cale prin care putem să experimentăm realitatea? Cu atât mai puţin să o comunicăm? Uită de „realitatea ultimă"; nu ai cum să experimentezi realitatea a ceva. Experimentarea realităţii „de la o clipă la alta" este de asemenea o stare a minţii indusă de către gând.

I.: Este dificil pentru noi să te ascultăm, pentru că ceea ce spui subminează însăşi baza comunicării...

U.G.: Nu poţi asculta pe nimeni fără să interpretezi. Nu există o „artă a ascultării pure". Poţi să stai aici şi să vorbeşti pentru tot restul vieţii tale fără să ajungi nicăieri. Fără un punct comun de referinţă - care este o altă invenţie a gândului - cum poţi comunica şi împărtăşi experienţe? Pur şi simplu nu este posibil. Oricum, nu există nimic de comunicat.

Tu vrei să foloseşti comunicarea ca să te ajute să ieşi din suferinţa în care te afli. Acesta este singurul tău interes. Să ieşi din situaţia ta este singurul tău ţel. De ce? De ce vrei să ieşi din situaţia ta? Vrerea de a ieşi din situaţii este ceea ce a creat problema de la bun început. Vrerea de a te elibera de povară este de fapt problema. Eu nu recomand nimic; a face sau a nu face duc la acelaşi rezultat: suferinţă. Deci a nu face nimic nu este diferit de a face ceva. Atâta timp cât vei fi conştient de povara aceea - a cărei existenţă eu o neg - va trebui să te lupţi să fii liber de ea. Nu se poate altfel. Orice faci este parte din mecanismul gândului.

Căutarea ta după fericire prelungeşte nefericirea ta.

I.: Există o forţă a certitudinii şi a autorităţii în ceea ce spui tu. Noi vrem să ştim ,..

U.G.: De la cine vrei să ştii? Nu de la mine. Eu nu ştiu. Dacă tu presupui că eu ştiu, te înşeli amarnic. Eu nu am cale de a şti. Ceea ce exista acolo, în tine, este doar mişcarea cunoaşterii vrând să ştie mai mult şi tot mai mult. „Tu", adică structura separativă, poate continua doar atâta timp cât există o cerinţă de a cunoaşte. Acesta este motivul pentru care pui aceste întrebări, nu ca să afli ceva pentru tine. Nimic din ceea ce tu însuţi îţi poţi spune nu poate schimba situaţia ta nefericită. De ce s-ar întâmpla ceva? Sau nimic?

Cerinţa de libertate, fie ea exterioară sau interioară, există în noi de multă vreme. Ni s-a spus că această cerinţă este sacră, un lucru nobil. Am fost iarăşi îndrumaţi greşit?

Cerinţa de a fi liber este cauza problemelor tale. Tu vrei să te vezi ca fiind liber. Cel care zice „Nu eşti liber" este acelaşi care îţi spune că există o stare de „libertate" de căutat. Dar căutarea este sclavie, însăşi negarea libertăţii. Eu nu ştiu nimic despre libertate, pentru că nu ştiu nimic despre mine însumi, liber, sclav, sau altcumva. Libertatea şi cunoaşterea de sine sunt legate. întrucât eu nu mă cunosc pe mine şi nu am cale de a mă vedea pe mine, exceptând prin cunoaşterea dată de cultură, problema de a vrea să fiu liber nu se pune deloc. Cunoaşterea pe care o ai despre libertate neagă însăşi posibilitatea Libertăţii. Când încetezi să te uiţi la tine prin cunoaşterea pe care o ai, cerinţa de a fi liber de acel sine dispare.

I.: Minţile noastre obişnuite sunt prea zăpăcite pentru a realiza pe deplin ceea ce zici tu. Doar o minte profund liniştită poate începe să te înţeleagă. Nu este aşa?

Liniştea minţii este ridicolă. Nu există aşa ceva. Este un alt truc creat de cerinţa de a fi liber. Ceea ce există este cerinţa constantă de a fi liber. Nimic altceva. Cum ai putea să fii liber de memorie, şi de ce ai vrea să fii astfel? Memoria este absolut esenţială. Problema nu este a avea memorie, ci tendinţa de a folosi memoria pentru a promova interesele tale „spirituale",

sau ca mijloc de a găsi fericirea. A încerca să fii liber de memorie este retragere, iar retragerea este moarte.

Nu există nimic de cunoscut. Afirmaţia că nu există nimic de cunoscut este o abstracţie pentru tine, pentru că tu cunoşti. Pentru tine a nu cunoaşte este un mit. Ceea ce există în tine nu este a-nu-cunoaşte, ci cunoaşterea proiectând o stare de a fi liberă de cunoscut. Cerinţa ta de a fi liber de cunoscut este cea care creează problema. Atât timp cât noţiunea „Eu trebuie să fiu asta" există, tot atât timp ceea ce eu sunt de fapt va continua să fie.

I.: Deci plăsmuirea despre non-existenta persoană ideală, societate sau stat este ceea ce mă condamnă şi mă fixează unde sunt. Credinţa mea în ceea ce nu sunt determină ceea ce de fapt sunt. Aşa este?

U.G.: într-adevăr. Şi cel mai mare ideal, cel mai impozant, perfect şi puternic este, desigur, Dumnezeu. Este o invenţie a minţilor înfricoşate. Mintea umană are multe
invenţii distructive în cont. Cea mai distructivă şi cea care te-a corupt pe tine este invenţia lui Dumnezeu. Istoria gândirii umane a produs sfinţi, învăţători, maeştri (guru), dumnezei {bhagavari), dar Dumnezeu este cea mai coruptă dintre toate invenţiile. Omul deja îşi făcuse viaţa un chin, iar religia a făcut să fie şi mai rău. Religia este cea care a făcut cu adevărat viaţa omului un chin.

I.: Am observat o paralelă între mesajul tău şi alte învăţături, în special cea a lui Krishnamurti - şi anume, când subliniezi structura gândului şi abilitatea sa de a ne orbi. De ce este gândul aşa de important?

U.G.: Este important pentru că deşi gândul controlează şi determină fiecare acţiune a ta, el, în acelaşi timp, nu poate fi văzut el însuşi de către conştienţă. Tu poţi gândi şi poţi teoretiza despre gând, dar nu poţi percepe sau evalua gândul însuşi. Oare tu şi gândul sunteţi două lucruri separate? Tu ştii despre gând, dar nu ştii gândul însuşi. Există gândul separat de cunoaşterea pe care o ai despre gând? Cam tot ce poţi spune este: „Eu ştiu, eu am cunoaştere despre gândurile mele, despre experienţele mele, despre aceasta sau aceea" - asta-i tot ce poţi face. Independent de asta, există gând? Cunoaşterea ta despre gând este singurul lucru care există.

Deci tot ceea ce există este cunoaşterea pe care ai acumulat-o despre gând. Nimic altceva nu există. Toate lucrurile observate, ca şi observatorul însuşi, sunt parte
din această cunoaştere despre gând. Ele sunt gânduri şi „eu"-l este un alt gând. Dar nu există valoare individuală în gând; el nu este al tău, el aparţine tuturor, ca şi atmosfera. Cunoaşterea este proprietate comună.

Ceea ce încerc să spun este că de fapt nu există individ. Există doar o anumită acumulare de cunoaştere - care este gând - dar nu un individ. Cunoaşterea pe care o ai despre lucruri este tot ceea ce eşti capabil să experimentezi. Fără cunoaştere nici o experienţă de nici un fel nu este posibilă. Nu poţi separa experienţa de cunoaştere. „Eu"-l nu e ceva sacru; este totalitatea cunoştinţelor tale şi, din păcate, eşti blocat cu ele. De ce eşti interesat să separi cunoaşterea pe care o ai despre tine însuţi de orice ar fi ceea ce numeşti „tu"? Cunoaşterea este tot ce există acolo. Unde este „eu"-l? Ai separat „eu"-l de cunoaşterea pe care o are despre tine. Este o iluzie.

Similar, iluminarea nu are existenţă independentă, separată de cunoaşterea despre ea. Nu există iluminare deîoc. Ideea de iluminare este legată de schimbare, dar nu există nimic care să fie schimbat. Schimbarea admite timp; schimbarea întotdeauna necesită timp. Sa schimbi, să elimini un lucru şi să-1 înlocuieşti cu altul necesită timp. Ceea ce eşti acum şi ceea ce trebuie să fii sunt legate împreună de timp. Vei fi iluminat mâine.

Să luăm asta ca exemplu. Tu vrei să fii iluminat, vrei să fii „fără-de-sine"; eşti asta şi vrei sa fii aia. Distanţa dintre cele două este umplută cu timp, timp în care îţi vei pune întrebarea repetitivă „Cum?". Iluminarea ta sau „lipsa-de-sine" este mereu mâine, nu acum. Deci timpul este esenţial, iar timpul este gând. Gânditul nu este acţiune, nu este a face, ci doar a vrea. Tu nu eşti gata să faci ceva, doar să reflectezi, ceea ce înseamnă doar să te gândeşti la. Structura gândirii tale, care este „tu însuţi", nu poate concepe posibilitatea ca ceva să se întâmple decât în timp. Această logică de eschivă este de asemenea aplicată de toată lumea în chestiunile spirituale, doar durata este mai mare. Se întâmplă într-o viaţă viitoare sau poate în rai; în orice caz, mâine. Şi tot aşa cum nu există mâine în aceste chestiuni, aşa şi punctul de referinţă, prezentul, nu există. Unde există el? În gând, care este trecutul. Nu se pune problema de a fi iluminat sau fără-de-sine „acum", pentru că nu există „acum", ci doar proiecţia prezentului peste trecut.

Tu nu ai văzut niciodată un copac, doar cunoaşterea ta pe care o ai despre copaci. Tu vezi cunoaşterea, nu copacul. Întregul interes în a fi fără-de-sine este motivat de trecut. Atât timp cât există motivaţie, tot atât timp va fi o activitate centrată pe sine. Cu cât faci mai mult, cu atât devii mai egoist. A vrea să devii iluminat sau fără-de-sine este ceva foarte plin de egoism. Tu nu vrei libertate, nici nu vrei ca toată lumea sa fie liberă, tu vrei „libertate" pentru tine. Cu o astfel de abordare, cum naiba vei fi liber? Nu vei fi liber.

CAPITOLUL IV
Nu există nimic de înţeles

U.G.Krishnamurti: Tu nu vei fi nicicând liber de egoism.

Interlocutor: Bine, dar toţi sfinţii, salvatorii şi toate religiile din toate timpurile ne-au îndemnat să fim non-egoişti, să fim modeşti să fim blânzi. Prin urmare, trebuie să fie posibil. Cum poţi fi atât de sigur de un asemenea lucru?

U.G.: Pentru mine, este limpede precum cristalul că ai inventat această idee de non-egoism ca să te protejezi pe tine însuţi de ceea ce este real - egoismul tău. În orice caz, fie că crezi în non-egoism sau nu, tu rămâi egoist tot timpul. Aşa-zisui tău non-egoism există doar în viitor, mâine. Şi când „mâine" vine, este amânat până a doua zi, sau poate până în viata viitoare.

Priveşte problema în felul acesta: este ca orizontul. De fapt, nu există orizont. Cu cât te mişti spre orizont, cu atât el se mută mai departe. Doar limitaţiile ochilor sunt ceea ce creează orizontul. însă nu există orizont. Tot

aşa, nu există non-egoism. Omul s-a torturat pe sine însuşi cu această idee de non-egoism şi a făcut posibil un trai uşor
pentru cei care vând această idee pentru a trăi, precum preoţii şi moraliştii.

Eu nu te condamn pe tine sau pe altcineva, doar arăt absurditatea a ceea ce faci.

Când energia consumată în căutarea a ceva ce nu există (precum non-egoismul) este pusă în mişcare/problema ta devine simplă, indiferent care ar fi aceasta. Vei înceta să-ţi creezi probleme pe planul material şi ăsta eşte singurul plan care există.

I.: Da, dar ce zici de cei care caută nu o abstracţie iluzorie; ci pur şi simplu fericire ?

U.G.: Căutarea lor a fericirii nu este diferită de căutările spirituale. Este căutarea plăcerii, spiritualitatea fiind plăcerea cea mai mare, supremă.

I.: Deci această căutare trebuie să dispară?

U.G.: Nu spune că ar trebui să dispară. A vrea ca egoismul să dispară este parte din căutarea egoistă a unei stări mai pline de plăcere - non-egoismul. Niciuna nu există. De aceea tu eşti etern nefericit. Căutarea ta a fericirii te face nefericit. Amândouă, ţelul spiritual şi căutarea fericirii sunt la fel. Amândouă simt esenţial egoiste, sunt căutări ale plăcerii. Dacă această înţelegere ar fi cumva în tine, atunci nu ai folosi deloc energia în direcţia aceea.

Ştii, eu am fost peste tot în lume, şi am găsit că oamenii sunt exact la fel. Nu este nici o diferenţă. A deveni este cel mai important lucru pe lume pentru toţi oamenii - a deveni ceva. Toţi vor să devină bogaţi, fie material fie spiritual, este exact la fel. Nu le separa; aşa-zisul om spiritual este materialist. Tu poate crezi că eşti superior pentru că tu te duci la templu şi faci puja, dar femeia de acolo face puja în speranţa de a avea un copil. Ea vrea ceva, aşa că se duce la templu. La fel şi tu; este exact la fel. Din motive sentimentale te duci, dar în timp va deveni rutină şi dezgust pentru tine.

Ceea ce încerc să scot in evidenţă este simplu: activităţile tale spirituale şi religioase sunt la bază egoiste. Asta este tot ce scot în evidenţă. Tu te duci la templu pentru acelaşi motiv pentru care te duci şi în alte locuri - vrei un anumit rezultat. Dacă nu vrei nimic, nu există nici un motiv ca să te duci la templu.

I.: Dar marea majoritate a oamenilor merg la templu...

U.G.: De ce eşti tu aşa preocupat de ceea ce face majoritatea? Asta este problema ta şi tu trebuie să o rezolvi. Nu-ţi bate capul cu omenirea şi cu toate miliardele de oameni din lume.

I.: Tu condamni cu cruzime tot ceea ce au spus oamenii până acum: Poate că şi tu, în timp, vei fi de asemenea condamnat şi distrus pentru ceea ce spui.

U.G.: Dacă ai curaj, eu aş fi chiar primul care să te salute. Dar nu trebuie să te sprijini pe cărţile tale sfinte - Bhagavad Gita sau Upanişadele. Tu trebuie să conteşti ceea ce spun eu fără ajutorul aşa-ziselor tale autorităţi. Tu pur şi simplu nu ai curaj să faci asta pentru că te sprijini pe Gita, nu pe tine însuţi. De aceea nu vei fi nicicând în stare să o faci. Dacă ai avea curajul,

ai fi singura persoană care ar putea să facă să fie fals ceea ce spun eu. Un mare înţelept ca Gaudapada o poate face, dar el nu este aici. Tu doar repeţi ceea ce Gaudapada şi alţii au spus. În ceea ce te priveşte pe tine, este o afirmaţie fără valoare. Dacă ar fi fost un Gaudapada viu stând aici, el ar fi fost în stare să spulbere ceea ce spun, dar nu tu. Deci nu evada în generalizări fără sens. Trebuie să ai curajul să dovedeşti de unul singur netemeinicia a ceea ce spun eu. Ceea ce spun eu trebuie să fie fals pentru tine. Tu poţi fi sau nu de acord cu ceea ce spun potrivit cu ceea ce vreun joker ţi-a spus. Asta nu este ceva bun.

Eu nu fac decât să scot în evidenţă faptul că nu există soluţii deloc, doar probleme. Dacă alţii au spus acelaşi lucru ca şi mine, de ce tu pui aici întrebări şi cauţi soluţii? Uită de mulţime; eu vorbesc despre tine. Tu doar cauţi metode noi, mai bune. Eu nu te voi ajuta. Eu zic *„Nu te preocupa de soluţii; încearcă să afli care este problema*". Problema este soluţia; soluţiile nu îţi rezolvă problema. De ce naiba cauţi o altă soluţie? Nu veni la mine pentru soluţii. Asta este tot ce zic. Vei face din ceea ce spun o altă soluţie, care să fie adăugată la lista ta de soluţii, care sunt toate inutile când este vorba de a-ţi rezolva de fapt problemele.

Ceea ce spun eu este valid şi adevărat pentru mine. Dacă eu aş sugera orice, direct sau indirect, tu ai transforma-o într-o altă metodă sau tehnică. M-aş falsifica pe mine însumi dacă aş face vreo sugestie.

Oricine ar fi unul care ar sugerea o cale de ieşire, acela nu este un tip onest. El o face pentru propria mărire de sine, poţi fi sigur. El vrea pur şi simplu să vândă un produs şi speră să te convingă că al lui este superior altor produse de pe piaţă. Dacă un alt om vine şi spune că nu există cale de ieşire, tu faci din asta o altă metodă. Este în întregime o încercare fără roade de a-ţi întrece umbra. Şi totodată nu poţi rămâne pe loc. Asta este problema.

Din toate acestea tu inevitabil tragi concluzia că situaţia este fără speranţă. In realitate tu creezi situaţia lipsită de speranţă prin aceea că nu vrei cu adevărat să fii liber de frică, invidie, gelozie şi egoism. De aceea simţi că situaţia ta este fără speranţă. Singura speranţă stă în egoism, în lăcomie şi în mânie, nu în opusul lor fictiv, adică practica non-egoismului, a generozităţii şi a bunătăţii. Problema, să zicem egoismul, este doar întărită de cultivarea opusului său fictiv, aşa-zisa stare fără-de-sine.

A sta aici discutând aceste lucruri este ceva lipsit de sens, inutil. De aceea eu le spun mereu ascultătorilor: „Dispari, te rog!" Ceea ce vrei poţi găsi în altă parte, dar nu aici. Du-te la templu, fă puja, repetă mantre, pune-ţi în cap cenuşă. Până la urmă vreun joker va apărea şi va zice: „Dă-mi leafa pe o săptămână şi eu îţi voi da de repetat o mantra mai bună." După aceea va veni un altul şi îţi va spune să nu faci aia, că aia este inutilă şi că ceea ce zice el este mult mai revoluţionar. El prescrie „conştiinţa fără alegere", îţi ia banii şi construieşte şcoli, organizaţii şi centre tantrice.

I.: De ce nu te-aş mătura şi eu pe tine acum, ca pe praf, exact cum mături tu cu învăţăturile şi eforturile altora?

U.G.: Nu mă vei spulbera niciodată; ataşamentul pe care îl ai pentru autoritatea religiei te împiedică să pui la îndoială orice, cu atât mai mult pe

un om ca mine. Sunt sigur că nu mă vei contesta niciodată. Din această cauză ceea ce spun eu va crea inevitabil în tine o situaţie instabilă, nevrotică. Tu nu poţi accepta ceea ce spun eu şi nu eşti în poziţia de a respinge ceea ce spun. Dacă pielea ta nu ar fi foarte groasă, ai sfârşi cu siguranţă în azilul de nebuni. Tu pur şi simplu nu poţi şi nu vei pune la îndoială ceea ce spun; pericolul este prea mare. Absolut nimic nu va penetra armura ta; Gaudapada îţi pune la dispoziţie mănuşi, Bhagavad Gita o jachetă de piele strânsă pe corp, şi Brahmasutra o vestă antiglonţ. Aşa că eşti la adăpost şi asta este tot ce te interesează. Nu poţi spulbera ceea ce spun eu câtă vreme te bizui pe ceea ce altcineva a spus înainte.

Te rog, nu-mi spune că există mii de profeţi şi de înţelepţi; există doar foarte puţini. îi poţi număra pe degete. Restul sunt doar oameni care râvnesc putere. Sfântul este un adept al puterii. Asta sunt majoritatea oamenilor. Dar acum, cu ajutorul drogurilor şi al altor tehnici, sfântul a devenit dispensabil. Nu mai ai nevoie de preot sau de sfânt ca să te înveţe meditaţia. Dacă vrei să-ţi controlezi gândurile, pur şi simplu iei un drog şi uiţi de ele, dacă asta e ceea ce vrei. Nu poţi să dormi, iei un somnifer. Dormi o vreme, apoi te trezeşti. La fel faci când meditezi.

Nu mă asculta pe mine. Va crea în tine nelinişte nenecesară. Va intensifica doar situaţia nevrotică în care eşti prins deja. Luând de bună validitatea tuturor acestor chestiuni sfinte, nepunându-le la îndoială niciodată, cu atât mai puţin să o rupi cu ele, nu doar că ai învăţat cum să trăieşti cu ele, ci de asemenea cum să le foloseşti în avantajul tău. Este o chestiune de a profita, nimic mai mult.

I.: Dacă toate acestea sunt aşa, atunci de ce continui să vorbeşti?

U.G.: Nu are rost să mă întrebi de ce vorbesc. Vând sau promit eu ceva? Îţi ofer eu pacea minţii? Tu răspunzi spunând că îţi alung preţioasa ta pace a minţii. Din contră, eu îmi cânt cântecul meu, merg în felul meu, însă tu apari şi încerci să-mi strici liniştea.

I.: Simt că dacă cineva ne poate ajuta, acela eşti tu.

U.G.: Nu domnule! Orice aş face ca să ajut ar adăuga în plus la suferinţa ta. Continuând să mă asculţi pe mine, tu adaugi încă o nenorocire peste cele pe care le ai
deja. In acest sens discuţia pe care o avem nu-ţi face bine deloc. Tu nu pari să realizezi că aici te joci cu focul. Dacă chiar vrei eliberare (moksha) aici şi acum, o poţi avea. Tu eşti furie, egoism şi toate astfel de lucruri; dacă acestea dispar, tu dispari. Este o dispariţie fizică, nu abstractă, o moarte fizică reală.

I.: Tu spui că se poate întâmpla acum? Alţii au spus...

U.G.: Nu-mi pasă de ceea ce au spus alţii. Se poate întâmpla acum. Tu pur şi simplu nu o vrei. Nu ai atinge-o nici cu un băţ de trei metri. Dacă furia şi egoismul, care sunt tu dispar, moksha este acum, nu mâine. Propria ta furie te va arde, nu radiatorul electric. Deci omul religios a inventat fără-de-sinele. Dacă acel fără-de-sine dispare, tu dispari. Prin urmare, a te elibera de oricare din aceste lucruri (adică lăcomie, egoism etc.) implică faptul că tu, aşa cum te ştii şi te experimentezi, te sfârşeşti acum. În interesul tău şi din

compasiune pentru tine, îţi spun că asta nu este ceea ce vrei. Asta nu este ceva ce tu poţi face să se întâmple. Nu este deloc în mâinile tale. Asta îl izbeşte pe acela pe care îl alege. Tu eşti cu totul în afara acestei chestiuni.

Toată acea poezie şi romanţiozitate despre „a muri faţă de toate zilele de ieri" nu te va ajuta, pe tine sau pe altcineva. Nimic nu poate rezulta din ea. Poate că [cei ce tânjesc după ea] or sta în faţa platformelor, dar nici ei nu o vor de fapt. Sunt doar cuvinte. În cele din urmă oamenii se mulţumesc cu asta (adică cu vorbe, temple, mantre sau scripturi). Totul este prea absurd şi copilăresc.

I.: Atunci cum putem noi să aflăm pentru noi înşine şi nu doar să repetăm cuvintele aşa-zişilor experţi?

U.G.: Trebuie să atingi viaţa la un nivel unde nimeni nu a mai atins-o. Nimeni nu te poate învăţa asta. Atâta timp cât continui să repeţi ceea ce au spus alţii înainte, eşti pierdut, şi nimic bun nu poate rezulta din asta. A asculta şi a crede ceea ce alţii au spus, nu este felul în care poţi afla pentru tine însuţi, şi altă cale nu există.

I.: Aşadar tu spui că trebuie să ne descotorosim de credinţa noastră că...

U.G.: Nu te deranja. Vei înlocui o credinţă cu alta. Nu eşti nimic altceva decât credinţă, şi când ea moare, eşti mort. Ceea ce încerc să-ţi spun este asta: nu încerca să fii liber de egoism, lăcomie, invidie, dorinţă şi frică. Nu vei face decât să creezi opusele lor, care sunt, din nefericire, ficţiuni. Dacă dorinţa moare, tu mori. Dricul vine şi te cară, şi atât! Chiar dacă vei supravieţui miraculos unui asemenea şoc, nu-ţi va fi de nici un folos, ţie sau altora.

Tu preferi să te joci cu lucrurile, punând întrebări absurde precum: „Ce se întâmplă cu trupul meu după moarte? (moartea descrisă de U.G.) Va fi trupul suficient de puternic să facă faţă?" Despre ce naiba vorbeşti? Mă întrebi ce se va întâmpla dacă atingi acel cablu electric de viaţă. Acesta este genul de întrebări fără rost pe care tu le pui. Nu eşti de fapt deloc interesat. Poate că după atingerea lui vei fi complet ars şi va trebui să fii aruncat în groapă. Poate că alţii vor primi un şoc ei înşişi la atingerea ta, şi vei deveni de neatins.

Ia aminte la ceea ce implică cuvintele mele. Dacă ai curajul să atingi viaţa pentru prima oară, nu vei şti nicicând ce te-a lovit. Tot ceea ce omul a gândit, simţit şi experimentat dispare, şi nimic nu este pus în loc. O asemenea persoană devine o autoritate vie prin virtutea libertăţii sale de trecut şi de cultură, şi va rămâne astfel până când altcineva, care a descoperit asta pentru el însuşi, spulberă totul. Până când vei avea curajul să mă spulberi şi odată cu mine tot ceea ce spun, şi pe toţi „maeştrii", vei rămâne un adept al cultului, cu imagini, ritualuri, sărbători, şi toate celelalte.

Îmi pare rău. Eu îmi cânt cântecul şi plec.

I.: Dar noi suntem pierduţi, aşa că avem nevoie de învăţători, de sadhana şi de scripturi sau îndrumare.

U.G.: Te poţi întoarce la învăţătorii tăi. Faci ce vrei. Lucrul despre care vorbesc eu se întâmplă norocoşilor; dacă ai noroc, ai noroc. Asta este tot. Eu nu am nimic de-a face cu asta. Nu stă în mâinile nimănui.

I.: Norocoşi sau nenorocoşi, tradiţia noastră ne spune că viaţa este trecătoare, că totul este flux, că...

U.G.: Aceea este tradiţia Indiei despre care vorbesc eu - schimbare, nu tradiţia despre care vorbeşti tu şi în care nu există nici o schimbare. Întreaga ta viaţă este o negare a realităţii schimbării. Tu vrei doar să continui cumva, apoi să reînvii, doar ca să continui. Aceasta nu este marea tradiţie a Indiei despre care vorbesc eu. Tu crezi că pui o întrebare profundă când întrebi „Ce este moartea?". Tu pleci să-ţi pui întrebarea lui Gaudapada înainte să îţi pui întrebarea fundamentală „Sunt născut?". În loc să ataci problema aceasta de bază pe cont propriu, tu citezi şi scrii comentarii la Gaudapada, apoi scapi simplu potrivind ceea ce spun eu cu ceea ce a spus el. Aceasta este eschiva ta.

In orice caz, tot ceea ce poţi face tu este să speculezi despre moarte şi reîncarnare. Numai oamenii morţi întreabă despre moarte. Aceia care trăiesc cu adevărat nu vor pune nicicând o asemenea întrebare. Acea memorie din tine - care este moartă - vrea să ştie dacă va continua chiar şi după ceea ce ea îşi închipuie a fi moartea. De aceea pune aşa întrebări stupide. Moartea este sfârşit; eşti mort doar o sing^ură dată. Când vor fi murit aceste întrebări şi idei pe care le ai, atunci nu vei mai pune întrebări despre moarte.

I.: Tu smulgi totul, şi dintr-o dată văd ca trebuie să lovesc la rândul meu, că nimeni nu poate să mă ajute.

U.G.: Eşti sigur că nimeni nu te poate ajuta? Nu eşti sigur. Deci declaraţia ta nu înseamnă nimic. Vei nutri speranţă. Chiar presupunând pentru o clipă că o forţă exterioară nu te poate ajuta, continui să fii convins că tu te poţi ajuta pe tine însuţi, Asta îţi dă grozav de multa speranţă, iar speranţa este întotdeauna orientată spre a dobândi ceva. Aşa că, decât să-ţi iroseşti timpul întrebând dacă există sau nu cineva care te poate ajuta să dobândeşti ceea ce vrei, mai bine te-ai întreba „Există ceva de dobândit?" Problema nu este dacă tu însuti, sau altcineva te poate ajuta să obţii acel ceva. Mai degrabă, problema este faptul ca tu cauţi. Asta este evident. Dar ce este ceea ce cauţi? Fără îndoială, tu cautî ceva ce cunoşti deja. Este imposibil să cauţi ceva ce nu cunoşti. Cauţi şi găseşti ceea ce cunoşti. Este greu pentru tine să înfrunţi acest simplu fapt.

Te rog, nu mă înţelege greşit. Nu pun aceste întrebări ca să mă joc, socratic, de-a ghicitul. Eu nu sunt aici ca să-ţi ofer metode noi, tehnici noi, sau să sugerez vreo gimnastică mentală spre a-ţi atinge ţelul. Dacă alte sisteme, tehnici şi gimnastici mentale te-au lăsat de izbelişte în căutarea ţelului tău, şi dacă tu cauţi sau te uiţi prin vitrine după vreo metodă nouă şi mai bună, mă tem că nu-ţi pot fi de nici un ajutor. Dacă simţi că vreun altul te poate ajuta, mult noroc! Dar sunt silit de lecţiile propriei mele experienţe să adaug „Nu vei ajunge nicăieri, vei vedea".

Inutilitatea întoarcerii către surse interioare sau exterioare pentru ajutor este ceva ce îmi este cert. Pentru mine este limpede că pentru a afla pentru tine însuţi trebuie să fii absolut neajutorat, fără speranţă de nicăieri. Din nefericire, această certitudine nu poate fi transmisă altcuiva. Certitudinea mea este pur şi simplu aceea că telul pe care l-ai inventat este răspunzător

de căutarea ta. Atâta timp cât ţelul există, vei continua căutarea lui. Dacă tu zici „Eu chiar nu ştiu ceea ce caut", asta nu-i adevărat. Aşadar ce anume cauţi? Aceasta este de departe cea mai importantă întrebare pe care să ţi-o pui.

Dacă te uiţi la tine vei vedea că, în afară de nevoile fizice naturale, ceea ce vrei a apărut din ceea ce ţi s-a spus, din ceea ce ai citit, din ceea ce tu însuţi ai experimentat. Vrerile fizice sunt evidente în ele însele şi sunt de înţeles. Dar această vrere particulară - obiectul căutării tale - este ceva născut din gândirea ta, care este la rândul ei bazată pe cunoaşterea pe care ai acumulat-o din diferite surse.

I.: Dacă tot ceea ce spui este adevărat, suntem într-adevăr într-o situaţie proastă. Nu suntem în poziţia de a accepta sau de a respinge ceea ce spui tu. De ce, atunci, continui să vorbeşti cu noi? Ce sens poate avea?

U.G.: Acest dialog cu tine nu are nici un sens. Poţi la fel de bine să întrebi de ce naiba vorbesc. Te asigur empatic că, în cazul meu, motivul nu este deloc de natura măririi de sine. Motivul pentru care eu vorbesc este destul de diferit de ceea ce crezi tu. Nu este din cauză ca sunt gata să te ajut să înţelegi, sau că simt că trebuie să te ajut. Deloc. Motivul meu este direct şi temporar: tu vii căutând să înţelegi, în vreme ce eu sunt interesat doar să fac să fie limpede precum cristalul că nu există nimic de înţeles.

Cât timp vei vrea să înţelegi va exista această relaţie penibilă între doi indivizi [între tine şi „maestrul" tău]. Eu subliniez mereu că adevărul că nu există nimic de înţeles trebuie să te străfulgere. Atâta timp cât gândeşti, accepţi şi crezi că există ceva care să fie înţeles, şi faci din înţelegerea aceea un ţel plasat înaintea ta, care cere căutare şi efort, eşti pierdut şi vei trăi în suferinţă.

Eu am numai câteva lucruri de spus şi continui să le repet iar şi iar şi iar. Pentru mine nu există întrebări, altele decât întrebările practice pentru funcţionarea zilnică în lume. Tu, pe de altă parte, ai multe, multe întrebări. Aceste întrebări au toate aceeaşi sursă: cunoaşterea ta. Pur şi simplu nu este în natura lucrurilor ca tu să poţi avea o întrebare fără a şti răspunsul dinainte. Deci un dialog semnificativ pur şi simplu nu este posibil când tu pui întrebări, ţie însuţi şi mie, pentru că tu deja te-ai decis, tu deja posezi răspunsurile. Aşadar comunicarea dintre noi este imposibilă; care este rostul de a purta orice dialog?

Există nevoia reală de a fi liber de răspunsurile înseşi. Căutarea este invalidă pentru că este bazată pe întrebări care, la rândul lor, sunt bazate pe o cunoaştere falsă. Cunoaşterea ta nu te-a eliberat de problemele tale. Dilema ta este că tu cauţi răspunsuri la întrebări cărora le ştii deja răspunsul. Asta te face nevrotic. Dacă întrebările pe care le ai ar fi solvabile, ea, întrebarea, s-ar detona - întrucât toate întrebările sunt doar variaţii ale aceleiaşi întrebări, anihilarea uneia înseamnă anihilarea tuturor. Deci libertatea există nu în găsirea răspunsurilor, ci în disoluţia tuturor întrebărilor. De acest fel de rezolvare de probleme tu nu eşti, din nefericire, câtuşi de puţin interesat.

Ceea ce tu însuţi şi alţii gândiţi ca fiind răspunsurile nu te pot ajuta deloc. Este de fapt foarte simplu: dacă răspunsul este corect, întrebarea dispare. Eu nu am întrebări de nici un fel. Ele nu-mi intră în cap. Toate întrebările mele, care s-au făcut o singură mare întrebare, au dispărut complet. Întrebătorul pur şi simplu şi-a dat seama că este fără sens să continue să pună întrebări, ale căror răspunsuri le cunoştea deja. Tu ai creat prosteşte această căutare ca răspuns la întrebările tale, care la rândul lor au fost inventate din cunoaşterea pe care ai adunat-o. Întrebările pe care le formulezi sunt născute din răspunsurile pe care le ai deja. Deci care este ţelul tau. Trebuie să fii foarte clar în legătură cu el, altfel nu are rost să te apuci. El devine un joc, un ritual fără sens.

Ce vrei să obţii? Există întotdeauna cineva care să te ajute să obţii ceea*ce vrei, pentru un anume preţ. In mod ridicol ai divizat viaţa în scopuri înalte şi scopuri joase, în căi materiale şi căi spirituale. In fiecare caz, este implicată foarte multă sforţare, durere şi efort. Eu spun, pe de altă parte, că nu există deloc scopuri spirituale; ele sunt doar o extensie a scopurilor materiale în ceea ce tu îţi imaginezi a fi un plan mai înalt, sublim. Tu crezi în mod greşit că urmărind scopul spiritual vei face cumva, în mod miraculos, ca scopurile tale materiale să fie simple şi descâlcite. Asemenea căutări nu sunt în realitate posibile. Tu poate crezi că numai o persoană inferioară urmăreşte scopuri materiale, că dobândirile materiale sunt plictisitoare. Dar de fapt aşa-numitele scopuri spirituale pe care le-ai plasat înaintea ta sunt exact la fel. Tu eşti căutarea ta; gândul că ai înţeles şi te-ai eliberat de asta nu te va ajuta cu nimic. Dacă nu vii aici, te vei duce altundeva în căutare de răspunsuri.

I.: A descoperi realitatea despre care tu vorbeşti necesită relaţie reală şi comunicare deschisă cu ceilalţi, nu-i aşa?

U.G.: Uită de asta, domnule! Dialogul nu are sens. Nici conversaţia nu are vreun sens. Ce naiba facem noi? Tu crezi că eu vorbesc cu oamenii ca scuză de vreun fel? Crezi că eu nutresc vreo iluzie despre comunicarea cu tine? Eu nu am asemenea iluzii. însuşi faptul că te-ai întors aici încă o dată ca să vorbeşti şi să discuţi arată că nu ai auzit nimic din ce am spus. În clipa în care acea înţelegere există în tine, întreaga chestiune este terminată pentru tine o dată pentru totdeauna. Nu vei vizita nici un guru, nu vei citi nici o carte despre asta şi nici nu vei asculta pe nimeni. Nu vei repeta în mod stupid ceea ce au spus alţii, mai ales ceea ce au spus oamenii sfinţi şi salva-torii. Toate astea sunt spălate din sistemul tău şi devii incapabil să mai asculţi sau să urmezi pe cineva, nici măcar pe un zeu mergând pe faţa pământului sau chiar un milion de zei întrupaţi într-unul. La ce bun, la urma urmei, când cineva are un miliard de dolari şi tu te întrebi de unde îţi va veni următoarea masă? Oricum, nu asta e important. Lucrul important este: ce anume vrei? Te rog, hai să uităm de dumnezei (bhagavan). Nu sta aici şi nu repeta ceea ce ai auzit de la maeştrii {guru) tăi, este nefolositor. Odată ce îţi pui speranţa, credinţa şi încrederea într-un guru, eşti blocat în el.

I.: Practic toţi maeştrii, cel puţin cei din Orient, au subliniat necesitatea de a fi liber de condiţionarea proprie, de trecutul propriu.

U.G.: Trecutul va exista mereu atâta timp cât vei vrea ceva. Chiar dacă încerci să-ţi suprimi dorinţele, trecutul trebuie să apară, ca să te ajute şi să-ţi spună cum să îţi suprimi dorinţele. Nu există deosebire între dorinţe; ele sunt toate la fel. În cultura indiană dorinţele spirituale sunt proslăvite şi căutate, în vreme ce în Vest dorinţele materiale predomină.

Când dorinţa încetează, chiar şi pentru un moment, gândul este absent şi eşti lăsat cu simpla chestiune de a avea grijă de dorinţele corpului - mâncare, haine şi adăpost. A practica vreun fel de negare-de-sine scrântită în care să nu vezi nevoile reale ale corpului este un mod de a trăi neghiob şi denaturat.

I.: Dar întrebarea cheie rămâne: cum să nu vrei?

U.G.: Iarăşi întrebi „cum", evitând astfel problema. Nu există niciun „cum". „Cum" este cea mai înşelătoare întrebare, căci întrebând-o eşti sortit eşecului. „Cum să trăiesc?" Aceasta este o întrebare care a preocupat pe oameni de secole. Religiile pretind a da un răspuns satisfăcător acestei întrebări. Fiecare învăţător susţine că ştie
cum. El ar fi încântat să-ţi arate cum, în schimbul unei taxe, desigur. „Cum să-şi trăiască un om viaţa?" Aceasta este întrebarea care s-a transformat în milioane de întrebări.

I.: Dând la o parte întrebarea cum să fim liberi de acest constant „a vrea", pare evident din ceea ce ai spus tu că un om trebuie să fie întâi liber de influenţa trecutului sau de propria memorie. Nu este aşa?

U.G.: Daca te apuci să încerci să suprimi trecutul, să încerci să trăieşti în ceea ce tu numeşti „prezentul", te vei împinge pe tine însuţi spre nebunie. Tu încerci să controlezi ceva asupra căruia nu ai nici un control. Nu este posibil să controlezi gândul fără a deveni nevrotic, căci nu este doar trecutul tău personal, mic şi meschin, ci întregul trecut al omenirii, întreaga memorie a fiecărei fiinţe umane, a fiecărei forme de viaţă şi a fiecărei forme de existenţă. Nu este chiar un lucru simplu, uşor de făcut. Dacă încerci să controlezi curgerea naturală a râului prin toate aceste mijloace artificiale - creând un dig să zicem aşa - vei inunda şi distruge tot. De aceea vei descoperi gânduri izvorând în tine în ciuda eforturilor tale de a le controla, de a le observa şi de a fi conştient de ele. Odată ce aceste lucruri sunt înţelese, nu mai eşti niciodată preocupat dacă gândurile sunt sau nu acolo. Când există o reală nevoie ca gândul să funcţioneze, el este acolo; când nu există nici o nevoie ca gândul să funcţioneze, el nu este acolo. Tu nici măcar nu ştii şi nu ai cum să afli dacă gândeşti sau nu. Constanta ta folosire a gândului spre a da continuitate sinelui tău separat, este tu însuţi. Acolo, în tine, nu există nimic în afară de aceasta. Ceea ce numeşti „tu" nu este nimic altceva decât continuitatea gândului. Dacă acea artificială continuitate nu este acolo, nici tu nu eşti. Acest „tu" vrea doar să funcţioneze pe un nivel diferit, „mai înalt", şi să nu se sfârşească. Tu vrei să fii transformat, să devii altceva, continuând. Singura cale prin care şinele poate face asta este să adauge mai multe şi tot mai multe experienţe celor deja acumulate.

I.: Cum funcţionează acest proces de acumulare?

U.G.: Singurul mod prin care şinele poate adăuga mai multă şi tot mai multă cunoaştere şi experienţă este punând la nesfârşit întrebarea fără sens „Cum? Cum să trăiesc?" Dacă cineva îţi spune că această continuitate a cunoaşterii şi a experienţei trebuie să se sfârşească, iar tu întrebi „Cum?", eşti înapoi în capcană. Tu doar ceri acelaşi gen de cunoaştere.

I.: Dar noi vrem sa ştim despre iluminare; dacă este posibil...

U.G.: Tu vrei să ştii dacă există sau nu iluminarea, cine o are şi cum să o obţii. Eşti curios cum s-ar comporta un presupus om iluminat, care este natura tiparelor lui de comportament, şi aşa mai departe. Aparent tu ştii foarte multe despre iluminare. Evident că ştii, din moment ce o cauţi.

I.: Nu toţi suntem aşa de naivi încât să credem că putem căuta direct pe Dumnezeu, iluminarea, sau nirvana. Prin urmare, putem accepta natura iluzorie a acestor ţeluri. Dar căutăm lucruri mai practice, mai tangibile precum...

U.G.: Lumea caută iluminarea. Tu spui că nu o cauţi, dar este acelaşi lucru. Că vrei o maşină nouă sau că vrei o simplă pace a minţii, rămâne o căutare dureroasă. Liderii laici îţi spun una, oamenii sfinţi, alta. Nu e nici o diferenţă: atât timp cât cauţi pacea minţii, vei avea o minte chinuită. Dacă încerci să nu cauţi, sau dacă continui să cauţi, vei rămâne la fel. Trebuie să te opreşti. Tu nu te opreşti din căutat deoarece o asemenea oprire ar însemna sfârşitul tău.

Eşti rătăcit într-o junglă şi nu ai cum să găseşti o cale de ieşire. Noaptea se apropie cu repeziciune, animalele sălbatice sunt prin preajmă, inclusiv cobre, iar tu eşti încă rătăcit. Ce faci într-o asemenea situaţie? Te opreşti. Nu te mişti...

I.: Dar nu putem fi niciodată absolut siguri că nu există vreo cale de ieşire, indiferent cât de fantastică sau de improbabilă ar fi aceasta...

U.G.: Atât timp cât există speranţa că în vreun fel sau altul poţi ieşi din junglă, vei continua să cauţi - şi tot atâta timp te vei simţi pierdut. Eşti pierdut tocmai pentru că tu cauţi. N-ai cum să-ţi găseşti calea afară din junglă.

I.: Prin urmare, dacă m-aş putea opri...

U.G.: Nu, nu este deloc aşa. Tu încă aştepţi să se întâmple ceva. Acea aşteptare este parte din problemă. De aceea urmăreşti aceste întrebări. Aşteptările tale sunt parte din dorinţa ta de a schimba totul. Nimic nu necesită schimbare, trebuie să accepţi viaţa aşa cum este. Prin „schimbare" tu speri şi aştepţi să fii născut iară. Pentru ce naiba? Viaţa asta este destul. Nu există pace în această viaţă, nici scutire de nefericire, aşa că tu aştepţi viaţa viitoare ca să fii fericit. Nu merită. S-ar putea foarte bine să nu fii născut iarăşi. La urma urmei, este doar o teorie promiţătoare pentru tine. Ai putea la fel de bine să afl pentru tine însuţi dacă este posibil să fii în pace în tine însuţi acum.

I.: Dar toate aspiraţiile noastre, materiale sau spirituale, par să fie definite şi turnate în matriţa societăţilor noastre, care sunt la fel ca fiecare dintre noi, corupte. Totuşi trebuie să trăiesc şi să mă zbat în limitele pe care societatea le-a ridicat în jurul meu. Viaţa mea nu este determinată doar de ţintele şi

însuşirile mele personale, dar şi de ceea ce societatea mea îmi permite să fac adică de ce oportunităţi reale sunt disponibile.

U.G.: Tu vrei atât de multe lucruri, iar eu nu sunt în poziţia de a te ajuta să obţii pe nici unul din ele. Nu eşti clar în ceea ce vrei. Când ceea ce vrei este pe deplin recunoscut, atunci trebuie să afli cum să obţii ceea ce vrei. Şi fie că îl obţii, fie că nu, asta e tot. Aşa că nu te deranja să separi ţelurile tale în joase şi nobile. Ai făcut asta toată viaţa şi nu ai avut succes.

I.: Nu doar eu, ci toţi cei pe care îi cunosc par prinşi în această capcană a nesfârşitei căutări şi a conflictului. Avem nevoie, sau nu, să stăm împreună şi să comunicăm unul cu altul despre această... ?

U.G.: Cum am spus, eu nu am iluzii legate de comunicare. Nu poţi împărtăşi sau comunica experienţele tale nimănui, pentru că, în felul în care funcţionează acum, fiecare individ trăieşte în lumi separate şi diferite fără nici un punct comun de referinţă, şi doar îşi imaginează că vreodată comunică cu altcineva. Pur şi simplu nu este posibil.

Eu nu pot comunica şi tu nu poţi înţelege din cauză că tu nu ai un punct de referinţă cu privire la ceea ce zic eu. Când vei fi înţeles că nu există nimic de înţeles, ce mai rămâne de comunicat? Comunicarea nu este necesară. Deci nu are sens să discutăm posibilitatea comunicării. Dorinţa ta de a comunica este parte din strategia ta generală de realizare. Învăluită în spatele dorinţei de a comunica este dependenţa de vreo putere exterioară care să-ţi rezolve problemele. Cu excepţia destul de naturalei nevoi de comunicare practică, necesară pentru a funcţiona în această lume, interesul tău în comunicare este de fapt expresia sentimentelor tale de neajutorare şi a speranţei tale pentru ajutorul din partea vreunei agenţii exterioare. Neajutorarea ta persistă din cauza dependenţei tale de o agenţie exterioară. Când acea dependenţă de o agenţie exterioară, fictivă sau nu, nu mai există, atunci sentimentele de neajutorare şi dorinţa de a comunica în abstract nu mai există nici ele. Dacă una dispare, cealaltă trebuie să dispară şi ea. Situaţia ta şi perspectivele tale par fără speranţă din cauză că ai idei de speranţă. Demolează acea speranţă şi schiloditoarele sentimente de neajutorare se duc odată cu ea. Este inevitabil să fii neajutorat şi copleşit de frustrare atâta timp cât tu exişti în relaţie cu speranţa de împlinire, pentru că nu există deloc împlinire. Aceasta este sursa dilemei tale.

I.: Toate acestea sunt prea greu de înţeles şi la fel de greu este să acţionezi imediat în acord cu înţelegerea. Poate cândva în viitor, când voi fi mai capabil...

U.G.: Viitorul este creat de speranţă, acesta este singurul viitor care există. Speranţa de a-ţi atinge ţelul, speranţa de a atinge iluminarea, speranţa de a te da jos din carusel. Punctul din care te proiectezi pe tine în viitor îţi pare ca fiind prezentul, acum-ul. Dar asta e greşit. Este doar trecutul în acţiune, iar această mişcare a trecutului creează iluzia prezentului şi a viitorului. Poţi să consideri logic sau ilogic ceea ce spun eu aici, şi poţi să accepţi sau să respingi. Dar în oricare caz trecutul va fi cel ce va face asta, căci trecutul este cel ce operează în tine. Trecutul a proiectat aceste ţeluri - Dumnezeu, iluminare, pace a minţii, sau mai ştiu eu ce - şi le-a plasat în

viitor, ca să nu le ajungă; deci fericirea este întotdeauna în viitor, mâine. Un om fericit nu ar fi interesat să caute fericirea. Un om bine hrănit nu caută mâncare.

I.: Cu siguranţă adevărata înţelegere, de care cu toţii suntem mai mult sau mai puţin capabili, are loc nu în viitor, ci acum, în prezent.

U.G.: Există numai trecut. Şi s-a spus de către oamenii sfinţi care vorbesc despre iluminare şi despre alte nonsensuri că trecutul trebuie să ia sfârşit înainte de a fi liber să operezi în „prezent" şi astfel să realizezi potenţialul tău sau posibilităţile viitorului. Asta eu neg.

În primul rând, de ce ai fi interesat să încerci să opreşti ca trecutul să interfereze cu prezentul? Să-ţi fie foarte clar că ideea aceasta că trecutul trebuie să moară, că timpul trebuie să se sfârşească, a fost pusă în tine de acei auto-instituiţi gardieni ai aşa-numitului suflet - preoţii, sfinţii şi salvatorii omenirii. Ea nu este a ta deloc. Trebuie să ai claritate şi în legătură cu implicaţiile sfârşirii influenţei trecutului. Este de fapt un lucru periculos, dezastruos. În căutarea ta de a găsi sfârşitul timpului, adică a trecutului, trebuie să foloseşti trecutul. Deci reuşeşti doar să perpetuezi trecutul. Acesta este un fapt, fie că îţi place, fie că nu. Orice ai face - că ai gânduri mai binevoitoare, că te porţi neegoist, că abordezi viaţa negativ şi nu pozitiv, că-i asculţi pe oamenii sfinţi, că mă asculţi pe mine - face numai să adauge inerţie trecutului. Toate tehnicile şi metodele de dobândire care sunt la dispoziţia ta sunt din trecut, şi deci, inutile. Noroc că nu există absolut nimic de dobândit.

I.: Da, dar cred că cei mai mulţi dintre noi îşi dau seama că fericirea reală este un produs secundar a altceva şi că nu poate fi atinsă în ea însăşi şi pentru ea însăşi.

U.G.: De fapt abordarea ta a fericirii este bazată pe interes şi pe naivitate. Tu eşti un căutător de plăcere tot timpul şi de aceea idealul tău de cea mai mare fericire este pur şi simplu unul de plăcere nesfârşită fără nici o durere. Când percepi, dacă o faci vreodată, absurditatea unei asemenea abordări, atunci îţi zici: „Dacă aş găsi pe Dumnezeu sau iluminarea aş fi liber de dorinţa contradictorie de a avea una, plăcerea, fără cealaltă, durerea. Prin urmare acesta devine scopul tău, care va lua şi mai mult timp ca să fie împlinit. Te-ai întors de unde ai plecat.

A cere încetarea continuităţii mişcării trecutului este ceva ridicol şi nefondat. Ni s-a spălat creierul de către toţi aceşti oameni că dacă ne eliberăm de trecut în viaţa aceasta, totul va fi grozav, plin de lumină şi dulceaţă. Toate acestea sunt lături romantice, născocire curată şi nimic mai mult. Din nefericire, tu ai picat în plasa acestor lucruri. La urma urmei, ce poţi face? Toate acţiunile tale sunt din trecut şi orice faci doar întăreşte strânsoarea plăcerii şi a durerii asupra ta. La urma urmei totul este durere şi nu plăcere. Eu pot spune asta cu certitudine, dar tu continui să crezi cu tărie că există o stare fără- de-timp, o cale de ieşire. De aceea ne este imposibil să comunicăm. Vorbele mele, dacă sunt într-adevăr ascultate, îţi vor pune capăt, adică se va sfârşi cu tine aşa cum te cunoşti şi te experimentezi. Tu însă nu mă asculţi deloc. Aşa-zisul tău ascultat este cu totul în trecut.

Neîncetata interpretare de către trecut a ceea ce se spune împiedică ascultatul a ceea ce se spune.

Tot ce îţi pot garanta eu este că atâta timp cât vei căuta fericirea, vei rămâne nefericit. Acesta este un fapt. Societatea este atât de organizată şi de complexă încât nu ai cum să supravieţuieşti decât acceptând felul de viaţă din jurul tău aşa cum este el organizat, împreună cu limitele pe care ni le impune. Trebuie să acceptăm realitatea societăţii, fie că ne place, fie ca nu. Dar nu despre asta vorbim noi. Lucrul despre care vorbim noi este cu totul diferit. Toate relaţiile tale, cunoaşterea ta şi toate experienţele tale, toate emoţiile şi sentimentele tale, toate aceste lucruri romantice aparţin în întregime societăţii, nu ţie. Tu nu eşti deloc un individ; tu eşti un om de mâna a doua.

Doar când vei fi liber de ceea ce a gândit şi simţit înaintea ta fiecare bărbat sau fiecare femeie vei deveni un individ. Un asemenea individ nu va încerca să distrugă tot ce aparţine societăţii. El nu este în conflict cu societatea. El niciodată nu va demola templele şi instituţiile, nici nu va arde cărţile pe care oamenii le-au făcut cu mare trudă. El nu va fi un rebel. Toată cunoaşterea, experienţa şi suferinţa acumulată a omenirii este înăuntrul tău. Trebuie să construieşti un rug uriaş în interiorul tău. Atunci vei deveni un individ. Nu există alt mod. Societatea este construită pe o fundaţie conflictuală şi tu eşti societatea. De aceea trebuie să fii mereu în conflict cu societatea. Adevăratul individ, acela care este liber de traditia şi cunoaşterea acumulată a omului, este în mod necesar o ameninţare pentru societate. Societatea din care tu eşti parte nu poate fi altfel decât este. Aşa că încetează să încerci să o salvezi sau să o schimbi. Nici măcar nu-ţi poţi schimba soacra.

I.: Nu toţi suntem atât de obsedaţi de propria noastră fericire şi salvare. Mulţi dintre noi suntem conştienţi din punct de vedere social şi politic şi vrem doar să creăm o lume nouă, o societate diferit organizată, aşa încât sărăcia, nedreptatea şi alte greşeli sociale să fie corectate. Tu vorbeşti de parcă am fi toţi fixaţi doar pe propriile probleme şi ţeluri, când de fapt cei mai mulţi dintre noi vrem să fim de folos lumii şi să căutăm nu împliniri egoiste, ci pur şi simplu o societate mai bună, mai umană.

U.G.: Tu vrei sa te schimbi pe tine în ceva şi în acelaşi timp vezi că nu te poţi schimba deloc. Pentru tine, această „schimbare" despre care vorbeşti nu este de fapt decât un soi de material romantic, pretenţios. Tu nu te schimbi niciodată, doar vorbeşti despre schimbare. Atâta timp cât vrei schimbare, pentru un motiv sau altul, tot atâta timp vei insista asupra schimbării lumii. Vrei o lume diferită pentru ca tu să poţi fi fericit în ea. Acesta este singurul tău interes. Tu poţi vorbi despre omenire, compasiune pentru oameni, dar totul este o vrăjeală, simple baliverne...

Din moment ce eşti hotărât să aduci schimbarea – o noţiune pusă în tine de cultura ta — tu rămâi nemulţumit şi vrei ca lumea să fie diferită. Când cerinţa ta interioară de a fi ceva diferit de ceea ce eşti de fapt ia sfârşit, atunci cerinţa nevrotică de a schimba societatea ta încetează. Atunci nu poţi fi în conflict cu societatea. Eşti în perfectă armonie cu societatea, inclusiv cu

brutalităţile şi mizeriile ei. Toate încercările tale de a schimba această societate brutală fac doar să-i adauge inerţie. Asta nu înseamnă că individul liber este indiferent fată de societate. Din contră. In orice caz, tu eşti cel indiferent chiar acum. Tu doar vorbeşti şi te smiorcăi şi între timp nu faci nimic. îmi pare rău...

I.: Dar este foarte urgent să avem pace în lume...

U.G.: Dacă nu eşti în pace cu tine însuţi, nu poate fi pace în lume. Când ai de gând să fii în pace cu tine însuţi? În viaţa viitoare? Nici o şansă. Aşteaptă, o să vezi. Nici atunci nu există garanţia ca societatea ta va fi paşnică. Ei nu vor fi în pace. Când tu eşti în pace cu tine însuţi, acela este sfârşitul poveştii.

I.: Se pare că noi avem doar această idee de societate paşnică, când de fapt relaţia noastră cu ceilalţi este destul de violentă. Cum să traversăm această prăpastie dintre ideal şi real?

U.G.: Tu încerci să stabileşti relaţii cu oamenii din jurul tău, cu societatea, cu lumea întreagă. Dintr-un motiv sau altul relaţiile reale sunt de fapt foarte urâte, oribile. Ai observat că atâta timp cât relaţiile noastre satisfac întrebarea „Ce-mi iese din această relaţie?", atâta timp cât ele pot fi direcţionate să-mi servească fericirea personală, nu există nici un conflict? Fiecare persoană este în aceeaşi situaţie: relaţiile et sunt armonioase atâta timp cât îi servesc propriile idei despre fericire. Şi de asemenea noi vrem ca relaţiile noastre să fie permanente. In însăşi natura lucrurilor aceasta este imposibil. Nu există permanenţă deloc. Totul se schimbă neîncetat. Totul este în flux. Pentru că nu te poţi descurca cu impermanenţa tuturor relaţiilor, tu inventezi sentimente şi emoţii dramatice care să le dea continuitate. De aceea eşti mereu în conflict.

I.: Prin urmare, noi ar trebui probabil sa abandonăm căutarea relaţiei perfecte, armonioase şi să ne concentrăm pe a ne înţelege pe noi înşine — aşa este?

U.G.: A te înţelege pe tine este una din cele mai mari glume proaste făcute cu credulii şi naivii de pretutindeni, nu numai de către furnizorii înţelepciunii antice - oamenii sfinţi - dar şi de savanţii moderni. Psihologii adoră să vorbească despre cunoaşterea sinelui, realizarea sinelui, a trăi clipă de clipă şi alte asemenea tâmpenii. Aceste idei absurde sunt lansate către noi ca şi cum ar fi ceva nou.

I.: Asta trebuie să fie plictisitor pentru tine, să răspunzi la aceleaşi întrebări vechi oriunde te duci.

U.G.: Eu am fost peste tot în lume, întâlnind şi vorbind cu oameni. Oamenii sunt exact la fel în toată lumea, întrebările nu variază niciodată. Dar eu nu sunt plictisit niciodată. Cum aş putea fi plictisit? Dacă aş fi fost vreun prost trăgând ceva foloase pentru mine din asta, căutând întrebări noi, mai bune şi diferite, atunci plictisul ar fi fost posibil. Dar eu nu caut nimic, deci plictiseala este imposibilă. Eşti plictisit? Nu ai cum să afli pentru tine însuţi.

I.: Eu sunt plictisit pentru că sunt mediocru, ca toţi oamenii. Mediocritatea mea face viaţa să pară atât de goală şi plictisitoare...

U.G.: Este foarte dificil să fii ca celălalt, să fii obişnuit. Mediocritatea necesită multă energie. Dar să fim noi înşine este foarte uşor. Nu trebuie să

faci nimic. Nici un efort nu este necesar. Nu trebuie să-ţi pui voinţa. Nu trebuie să faci nimic ca să fii tu însuţi. Dar ca să fii altceva decât ceea ce eşti, trebuie să faci multe lucruri. Plictiseala şi neliniştea pe care le simţi în tine există doar din cauză că tu crezi că trebuie să faci ceva mai interesant, mai plin de sens şi mai valoros decât ceea ce faci deja. Tu crezi că felul în care o duci acum este teribil de plictisitor şi că trebuie să existe ceva mai valoros, mai puternic şi mai entuziasmant de făcut. Şi toate acestea devin parte din cunoaşterea complexă pe care o ai despre tine însuţi. Cu cât ştii mai multe despre tine însuti, cu atât devine mai imposibil să fii umil şi sensibil. Cum poate exista umilinţa atâta timp cât ştii ceva?

I.: Ceva din mine consideră că este dificil să fii simplu faţă de toate astea. Pare să fie o frică de...

U.G.: Toate fricile duc în cele din urmă la frica de moarte, moartea fizică. Tu încerci să împingi frica de moarte departe în fundal ca să poţi continua. Atât timp cât eşti asuprit de frică, discuţia despre semnificaţia vieţii nu poate avea sens. De ce să pui întrebări şi de ce să mistifici viaţa? Eşti viu pentru că părinţii tăi au făcut sex - punct. Nu căuta o semnificaţie a vieţii. S-ar putea să nu existe semnificaţie a vieţii. S-ar putea ca viaţa să aibă propria ei semnificaţie pe care tu să nu o poţi cunoaşte vreodată. Evident, viaţa nu are semnificaţie pentru tine. Altfel nu ai fi aici să pui toate aceste întrebări. Tot ceea ce faci pare absolut fără sens, acesta este un fapt. Nu te preocupa de alţii. Lumea este o extensie a ta. Felul în care tu gândeşti, simţi şi experimentezi este exact acelaşi fel în care toţi ceilalţi din lume gândesc, simt şi experimentează. Ţelul poate fi diferit, dar mecanismul şi instrumentul pe care îl foloseşti ca să dobândeşti acel tel particular nu este câtuşi de puţin diferit de cel folosit ie alţii ca să~şi atingă scopurile lor. De ce ar exista vreun înţeles în a trăi? Din clipa în care un copil vine pe lume el este interesat de un singur lucru: supovietuire. Instinctul din copil de a se hrăni, de a supravieţui şi de a se reproduce pe sine pare a fi calea vieţii. Este viaţa exprimându-se pe sine. Nu-i pui tu un înţeles pe deasupra.

I.: Trăitul în sine nu pare a fi suficient. Noi avem aspiraţii şi ţeluri, noi simţim că trebuie să existe un mod de viaţă mai sănătos şi mai plin de sens.

U.G.: în loc să trăieşti, eşti obsedat de întrebarea „cum să trăiesc?". Această dilemă este pusă în noi de cultura noastră şi de aceea este responsabilă pentru multe din problemele noastre. Din cauză că eşti mort, nu trăieşti ceea ce numim viaţă, tu eşti preocupat doar de cum să trăieşti. Dacă reuşeşti să scapi de ideea de a trăi cumva o viaţă mai bună, mai nobilă şi mai plină de sens, vei înlocui acea idee cu o alta. Trebuie să priveşti în faţă faptul că nu ştii nimic despre viaţă sau despre viul ei.

I.: în ciuda faptului că nu suntem vii suntem înspăimântaţi de moarte.

U.G.: Corpul răspunde vieţii din jurul său, pulsul inimii, diversele procese fiziologice, agitaţia vieţii, toate indică prezenţa vieţii. Când aceste procese se opresc, atunci are loc ceea ce tu numeşti moarte clinică. Apoi vedem corpul desfăcându-se în elementele constituente, la rândul lor îmbrăcând noi şi diferite forme de viaţă. Dar această continuitate a vieţii în forme noi te consolează prea puţin, căci tu vrei să continui în forma prezentă, cu toate

calităţile şi defectele. Dacă îngropi corpul, viermii au parte de un ospăţ. Dacă îl arunci în apă, peştii vor avea ion ospăţ. Acea viaţă va continua indiferent ce ar fi. Insă tu nu vei fi acolo ca să experimentezi moartea. Există moarte doar în înţelesul clinic.

I.: Dacă nu trăiesc de fapt, dacă nu pot cunoaşte moartea, dacă de fapt nu-mi pasă de societate, dacă viaţa mea este chiar fără sens, dacă trudnica mea cunoaştere de sine este doar o expresie a ignoranţei, atunci ceea ce iau eu drept realitate este o proiecţie a propriei mele minţi...

U.G.: Unde este mintea despre care vorbeşti? Poţi să mi-o arăţi? Nu există mintea ta şi mintea mea. Mintea este peste tot, într-un fel ca şi aerul pe care îl respirăm. Există o sferă a gândului. Nu este a ta sau a mea. Este mereu acolo. Creierul tău funcţionează ca o antenă, culegând şi alegând ce semnal vrea să folosească. Asta este tot. Foloseşti semnalele în scopul comunicării.

Mai întâi, noi trebuie să comunicăm cu noi înşine, începem de copii numind totul o dată şi încă o dată. Comunicarea cu alţii este ceva mai complexă şi este următoarea. Problema, sau patologia dacă vrei, începe când comunici neîncetat cu tine însuţi „Sunt fericit... Sunt nefericit... Care este sensul vieţii?..' şi aşa mai departe. Dacă această neîncetată comunicare cu tine însuti nu este acolo, tu nu eşti acolo aşa cum te ştii şi te experimentezi. Când acel monolog interior nu mai este acolo, nevoia de a comunica cu alţii este absentă. Deci comunici cu alţii doar ca să menţii acea comunicare pe care o ai cu tine însuţi, monologul tău interior. Acest fel de comunicare este posibil numai dacă te sprijini pe vasta totalitatea gândurilor moştenite de om din generaţie in generatie. Omul, prin procesul de evoluţie, a învăţat să extragă din acest depozit gânduri mai rapide, mai subtile, mai rafinate decât restul animalelor. Ele au instincte puternice. Prin gândit omul s-a făcut capabil să supravieţuiască mai eficient decât celelalte specii. Această abilitate a gândului de a se adapta este blestemul omului.

I.: Fie că o pui pe seama societăţii genelor, evoluţiei sau influenţei stelelor, se reduce la acelaşi lucru: suntem toţi adânc condiţionaţi şi avem nevoie să ne eliberăm de această condiţionare pentru a funcţiona natural şi liber. Este evident nu-i aşa?

U.G.: Pentru mine nu este deloc evident. Pur şi simplu nu este posibil să fii fără condiţionare. Indiferent ce faci, eşti condiţionat. „Decondiţionarea" despre care vorbesc maeştrii spirituali este o treabă născocită. Noţiunea de a fi decondiţionat, noţiunea de decondiţionare este doar un alt articol de vânzare pe piaţa sfintei afaceri. Nu are validitate. Vei vedea. Tot ceea ce faci este condiţionat. A te deconditiona nu are sens. Tu trebuie să fii liber chiar de dorinţa de a te decondiţiona. Condiţionarea este inteligenţă, abilitatea de a răspunde adecvat mediului înconjurător. Aceasta n-are nici o legătură cu fanteziile, ideaţiile şi modurile tale de gândire, pe care de altfel le iei drept culmile inteligenţei tale.

I.: Dacă pătrunderea, cunoaşterea de sine şi decondiţionarea nu mă ajută să-mi rezolv dilema principală, atunci poate că mă ajută ştiinţa prin tehnicile de extindere a vieţii sau ingineria genetică...

U.G.: Nici măcar ingineria genetică de care savanţii simt atât de mândri nu este pentru beneficiul omenirii. Dacă savanţii reuşesc, tehnica ingineriei genetice va fi Înmânată statului. Statul o va folosi ca să controleze totul şi pe toţi. Spălarea creierului, care necesită secole, va fi depăşită. Printr-o simplă injecţie de substanţe prelucrate genetic în corp, statul va putea să transforme cetăţenii săi în soldaţi însetaţi de sânge, în birocraţi fără creier, sau în orice altceva doreşte.

I.: Poate că noi complicăm lucrurile. Poate că suntem toţi prea superficiali în gândire, poate că ne lipsesc viziunea largă şi amplitudinea mentală?

U.G.: Las-o baltă. În oricare caz, acţiunile tale trebuie să fie distructive asupra intereselor ultime ale omului, pentru că ele sunt născute din gândire, care este un lucru mort. Faptul că forţezi viaţa să se potrivească ideilor tale moarte şi asumpţiilor tale este dificultatea ta principală. Tot ceea ce reprezinţi, crezi, experimentezi şi aspiri este rezultatul gândului. Iar gândul este distructiv pentru că nu este altceva decât un mecanism protector, programat să-şi protejeze propriile interese cu orice preţ. Dar oare chiar există gânduri? Oare acum gândeşti? Nu ai cum să ştii.

I.: Dar este o sarcină supraomenească să înţelegi gândul, nu-i aşa? Toate religiile şi filozofiile importante au pus înaintea noastră o figură mai mult sau mai puţin supraumană care a transcens într-un fel lumea relativă - lumea gândului dacă vrei să-i spui aşa - şi a atins mari înălţimi. însă noi suntem oameni obişnuiţi, nu suntem capabili de acţiuni colosale, neînfricate, îndrăzneţe.

U.G.: Dacă eşti liber de ţelul supraomului „perfect", „bun" sau „religios cu adevărat", atunci ceea ce este natural în om începe să se exprime de la sine. Cultura ta religioasă şi seculară a pus în faţa ta bărbatul sau femeia ideală, fiinţa umană perfectă, şi apoi încearcă să toarne pe toată lumea în acea matriţă. Este imposibil. Natura este ocupată să creeze indivizi absolut unici, pe când cultura a adus cu sine o singură matriţă căreia toţi trebuie să se conformeze. Este ceva grotesc.

I.: Aşadar tu nu eşti un om perfect, aşa cum susţin unii?

U.G.: Aş fi vrut să ştiu, dar nu mă sinchisesc. Cui îi pasă? Eu nu am cum să aflu şi dacă aş afla, ar fi o tragedie pentru oameni. Ei m-ar face un model şi ar încerca să trăiască într-un anume fel, creând un dezastru pentru omenire. Avem destui guru, de ce să adăugăm încă unul?

I.: Vad că nu eşti un învăţător, un guru de vreun fel, atunci de ce vorbeşti cu noi? Nouă ni se pare că oferi o anumită instrucţie, că exprimi o învăţătură care poate fi de folos omenirii.

U.G.: Eu doar îmi cânt cântecul, apoi mă duc. Dacă cineva mă ascultă sau nu, nu-mi pasă. Eu nu iau în considerare nici o situaţie ipotetică. Dacă nimeni nu vine să vorbească cu mine, sunt în regulă. Crede-mă, vorbitul meu este doar incidental, nu urmăreşte să elibereze pe nimeni. Eu tot vin în această zonă de treizeci de ani. Dacă
voi nu aţi fi aici, poate m-aş uita la televizor, sau aş citii romane poliţiste - e acelaşi lucru. Eu nu vând nimic. Asta chiar aşa este. Eu pur şi simplu arăt că la ritmul cu care avansează ingineria genetică, tehnologia va ajunge în

mâinile sistemului politic spre a fi folosită pentru controlul complet şi subjugarea omului.

I.: Dacă pericolul este atât de iminent, atunci este urgent ca alţii să se „împiedice" de starea lor naturală, aşa cum spui ca ţi s-a întâmplat ţie, dacă nu pentru alt motiv atunci pentru acela de a dovedi existenţa unei alternative la totalitarismul genetic. Ai sprijini asta?

U.G.: Nu. Această stare naturală nu poate fi folosită in sprijinul cruciadei nimănui. Nici nu mă interesează să mă aşez ca arhetip sau profet pentru omenire. Nu sunt interesat să satisfac curiozitatea nimănui. Savanţii fac imense progrese în domeniile microbiologiei şi fiziologiei glandulare şi a creierului. Ei vor avea în curând suficientă fineţe în aceste domenii ca să înţeleagă mutaţia fiziologică ce a avut loc în mine, Personal nu pot face nici o afirmaţie definitivă, dar pot să spun că întreg mecanismul este un lucru automat. Interferenţa gândului nu mai există. Gândul are o valoare funcţională, nimic mai mult. El operează temporar în mine atunci când există o cerinţă din partea mediului înconjurător, dar nu poate să acţioneze în privinţa devenirii sau schimbării lucrurilor în mine. Acesta este energie, o energie care face ca funcţionarea în această lume să fie sănătoasă, să se realizeze uşor şi cu inteligenţă. Acum tu risipeşti acea energie încercând să fii altceva decât ceea ce eşti de fapt. Atunci vei avea o certitudine care nu-ţi poate fi transmisă de mine sau de altcineva.

Eu am descoperit pentru mine însumi şi prin mine însumi că ceea ce ni s-a spus despre libertate, iluminare şi Dumnezeu este fals. Nici o putere din lume nu poate atinge asta. Asta nu mă face pe mine superior. Nimic de genul acesta. Ca să te simţi superior sau inferior trebuie să te separi pe tine însuţi de lume. Eu nu privesc lumea ca ceva separat, aşa cum faci tu. Cunoaşterea pe care o am despre lume - fie despre lumea interioară, fie despre cea exterioară - vine în acţiune numai când există o cerinţă ca ea să vină în acţiune. Altfel pur şi simplu eu nu ştiu. Starea ta naturală este una de a-nu-şti.

I.: Tu nu faci afirmaţii speciale despre tine. Cei care te ascultă,, inclusiv eu însumi, simt o certitudine şi o autoritate în ceea ce spui. Indică asta că eşti într-adevăr un om liber?

U.G.: Cunoaşterea că tu eşti asta, că tu eşti aia, că eşti fericit, că eşti nefericit, că eşti un om realizat, că nu eşti un om realizat, este complet absentă în mine. Tu sau eu nu avem cum şti dacă suntem oameni liberi. Nimic nu-mi spune mie că sunt un om liber. În cazul tău, procesul de numire, vrerea de ceva, chestionarea etc. continuă iar şi iar, orice ar fi. În cazul meu, gândul funcţionează doar din cauza stimulurilor din afară. Chiar şi atunci răspunsul cunoaşterii este instantaneu, şi sunt iarăşi un mare semn de întrebare. Constanta cerinţă din partea ta de a experimenta acelaşi lucru iar şi iar, are ca rezultat gândire repetitivă, compulsivă. Eu nu văd vreo nevoie sau motiv ca procesul repetitiv să meargă neîncetat. În cazul meu nu există nimeni separat de această funcţionare, nimeni care să poată sta în spate şi să zică „Aceasta este realitatea". Nu există realitate. Realitatea ne este impusă de cultură, societate şi educaţie. Nu mă înţelege greşit. Gândul are o

valoare funcţională. Dacă nu acceptăm lumea aşa cum ne este impusă, vom ajunge la nebuni. Eu sunt nevoit să o accept ca un fapt relativ. De altfel nu există mod în care să experimentezi realitatea vreunui lucru. Gândul a creat realitatea corpului tău, a traiului tău, a somnului tău, a tuturor percepţiilor tale. Tu experimentezi această realitate prin intermediul cunoaşterii. Altfel nu există mod în care tu să ştii pentru tine însuţi că ai un corp, că eşti viu, că eşti treaz. Toate acestea sunt cunoaştere. Realitatea unui lucru este ceva ce nu poate fi experimentat de nimeni.

I.: Această discuţie a fost foarte interesantă. Îţi mulţumesc foarte mult.

U.G.: Mulţumesc.

CAPITOLUL V
Noi am creat această junglă umana

Interlocutor: îţi citeam cartea ieri, U.G., şi trebuie să mărturisesc că am avut sentimentul că în cele din urmă toate argumentele tale duc nu către speranţă, ci inevitabil către suferinţă şi disperare umană, Am dreptate?

U.G. Krishnamurti: în principiu, eu nu văd nici un viitor pentru om. Nu pentru că sunt un apocaliptic, ci mai degrabă pentru că orice este născut din diviziunea din om îl va distruge în cele din urmă pe el şi specia sa. Aşa că eu nu visez sau sper la o lume paşnică.

I.: Asta e din cauza inevitabilităţii violenţei?

U.G.: Din cauză că inevitabilitatea războiului este în voi. Războaiele militare din lume sunt o extensie a ceea ce se petrece în interiorul vostru tot timpul. De ce există un război desfăşurându-se în tine? Din cauză că tu cauţi pacea. Instrumentul pe care în foloseşti în încercarea de a fi în pace cu tine însuţi este război.

In om există deja pace. Nu trebuie să o cauţi. Organismul viu funcţionează într-un mod extraordinar de paşnic. Căutarea de către om a adevărului este născută din această aceeaşi căutare a păcii. El reuşeşte doar să tulbure şi să violeze pacea care este deja în corp. Prin urmare rămânem cu războiul din om şi cu războiul din afara omului. Este o extensie a aceluiaşi lucru.

Căutarea noastră pentru pace în lumea aceasta, fiind bazată pe război, va duce doar la război, la distrugerea omului.

I.: Multe filozofii, inclusiv marxismul, spun că războiul şi lupta sunt inevitabile.

U.G.: într-adevăr, sunt inevitabile. Marxiştii şi alţii lansează o teză care, prin luptă, devine antiteză şi aşa mai departe. Acestea sunt invenţii filozofice concepute să dea vieţii o coerenţă şi direcţie. Eu, pe de altă parte, susţin că viaţa s-ar putea sa fi început în mod arbitrar, s-ar putea să fi fost asamblată accidental. Efortul omului de a da vieţii direcţie poate duce doar la frustrare, căci viata nu are nici o direcţie.

Dar aceasta nu implica faptul că proiectilele sunt pe drum, că apocalipsa este după colţ, Instinctul de supravieţuire al omului este adânc înrădăcinat.

Ceea ce zic eu este că toată această vorbărie dulce despre pace, compasiune şi iubire nu a atins omul câtuşi de puţin. Este toată un nonsens.

Ceea ce ţine oamenii împreună este spaima. Spaima de distrugere reciprocă a avut o puternică şi străveche influenţă în om. Asta nu este, desigur, o garanţie. Nu ştiu.

I.: Acum problema este imens amplificată de faptul că tehnologiile noastre garantează extincţia tuturor formelor de viaţă, nu doar a omuluiîn caz ca războiul se dezlănţuie la nivelurile înalte.

U.G.: Ziua în care omul a simţit în el această conştienţă de sine, care I-a făcut să se simtă superior fiecărei specii de pe planetă, este ziua în care el a plecat pe drumul completei distrugeri de sine. Dacă omul este distrus, probabil că nimic nu este pierdut. Din nefericire, instrumentele de distrugere pe care a fost capabil să le dezvolte de-a lungul secolelor sunt tot mai multe şi mai teribile şi din ce în ce mai periculoase. El va lua cu sine totul când se va duce.

I.: De unde apare acest impuls primar ca el să fie stăpânul său şi al lumii?

U.G.: Geneza lui se află în ideea religioasă că omul este în centrul universului. De exemplu, evreii şi creştinii cred că totul a fost creat pentru folosul omului. De aceea omul nu mai este parte din natură. El a poluat, distrus şi ucis totul, toate în contul că vrea să fie în centrul universului, al creaţiei.

I.: Dar omul trebuie sa aibă un loc undeva, cu siguranţă, chiar daca nu în centrul creaţiei. Căderea reprezintă începutul nu sfârşitul omului.

U.G.: Doctrina Căderii este foarte folositoare pentru creştini, atâta tot; ea nu înseamnă nimic. Toată traditia creştină exploatează ideea păcatului iniţial până în pânzele albe, având ca rezultat masacre, râuri de sânge şi alte violente incredibile.

I.: Ei bine, filozofiile din Orient vorbesc despre un ,,centru nemişcat" care poate fi găsit prin meditaţie...

U.G.: Eu contest însăşi existenţa, însăşi ideea de sine, minte, sau psihic. Dacă accepţi conceptul de sine - şi este un concept - eşti gata să cauţi şi să acumulezi cunoaştere de sine. Dar niciodată nu contestăm ideea de sine, nu-i aşa?

I.: Care este şinele despre care vorbeşti tu?

U.G.: Tu eşti cel interesat de sine, nu eu. Orice ar fi, este cel mai important lucru pentru om atât timp cât este în viată.

I.: Exist, deci sunt. Asta e? Descartes?

U.G.: Tu nu ai pus niciodată la îndoială principala premisă de aici. Adică: eu gândesc, deci exist. Dacă nu gândeşti, nu-ţi trece prin cap niciodată că eşti viu sau mort. Dar, întrucât noi gândim tot timpul, însăşi naşterea gândului creează frică, iar din frică izvorăşte toată experienţa. Ambele lumi „interioară" şi „exterioară" pornesc dintr-un punct al gândului. Tot ce experimentezi este născut din gând. Deci tot ce experimentezi, sau ai putea experimenta, este o iluzie.

Absorbirea de sine în gând creează în om centrarea pe sine; asta este tot ce există acolo. Toate relaţiile bazate pe asta vor crea inevitabil suferinţă pentru om. Acestea
sunt relaţii imaginate. În ceea ce te priveşte pe tine, nu există relaţie. Şi totuşi societatea cere nu doar relaţii, ci şi relaţii permanente,

I.: Te-ai considera un existenţialist?

U.G.: Nu, să nu crezi că poţi pune etichete pe mine. Existenţialiştii vorbesc despre disperare şi absurd. Dar ei nu s-au luptat niciodată cu disperarea sau cu absurditatea. Disperarea este o abstracţie pentru ei.

I.: Dar cum rămâne cu angoasa? Naufragiul? Greaţa? Ce simţea Raskolnikov dacă nu disperare?

U.G: Acestea sunt concepte abstracte peste care ei au construit o structură filozofică uriaşă. Altceva nu există în aceste concepte. Când mă refer la activitatea centrată pe sine eu vorbesc despre un mecanism autonom, automat, care se autoperpetuează, cu totul diferit de ceea ce teoretizează ei.

I.: Vrei sa spui că şinele supravieţuieşte morţii?

U.G.: Nu. Nu se pune problema sinelui, deci cum poate să apară problema nemuririi, a ceea ce există dincolo?

I.: Ce este dincolo? Există un dincolo?

U.G.: Moartea este cea care creează imortalitatea. Cunoscutul creează necunoscutul. Timpul creează eternul. Gândul este cel care a creat starea fără-de-gânduri.

I.: De ce?

U.G.: Pentru că gândul în însăşi natura sa este de scurtă durată. Deci de fiecare dată când un gând este născut, tu eşti născut. Dar tu ai adăugat la asta nevoia permanentă de a experimenta aceleaşi lucruri iar şi iar, dând astfel gândului o falsă continuitate. Ca să experimentezi ceva, tu ai nevoie de cunoaştere. Cunoaşterea este întreaga moştenire a gândurilor omului, sentimentelor şi experienţelor, dată mai departe din generaţie în generaţie.

Exact aşa cum respirăm dintr-un fond comun de aer, noi ne însuşim şi folosim gânduri din sfera de gând înconjurătoare pentru a funcţiona în această lume. Asta-i tot. Insistenţa omului ca gândul să fie continuu se opune însăşi naturii gândului, care este de scurtă durată. Gândul a creat pentru el însuşi un destin separat; a reuşit să creeze pentru el însuşi o existenţă paralelă. Creând necunoscutul, acel „Dincolo", nemuritorul, el a creat pentru sine o cale de a continua. Nu există fără-de-timp, doar timp. Când gândul creează timp, un spaţiu este creat acolo; deci gândul este şi spaţiu. Gândul creează de asemenea materie; nu există gând, nu există materie. Gândul este o manifestare sau o expresie a vieţii, iar a face din el ion lucru separat, a-i atribui o viaţă a lui, şi apoi a-i îngădui să creeze un viitor al propriei sale continuităţi neîmpiedicate, este tragedia omului.

I.: Dar dacă gândul poate crea materie, cum explici fenomene precum cele în care Sai Baba produce ceasuri din vazduh ?

U.G.: Pur şi simplu nu este posibil. Sai Baba este un iluzionist. El producea [din aer] ceasuri elveţiene. Dar după ce guvernul indian a pus o taxă de import pe ceasurile elveţiene, a început curând după aceea să producă ceasuri indiene. Am văzut ieri la televizor un om care putea face să dispară un avion cu reacţie chiar în faţa ochilor tăi! Sai Baba face să apară un ceas; îl dă unui discipol onorat, iar el, Sai Baba, primeşte toate aclamaţiile şi aplauzele. Totul pare legitim, dar este o şarlaianie. Eu râd de astfel de lucruri. Tu cum poţi să le iei în serios?

I.: Bine, dar atunci ce iei tu în serios? Viaţa? Moartea? Viaţa extraterestră?

U.G.: Nu cred că genul acesta de viaţă există în altă parte, pe vreo altă planetă. Eu nu zic că nu ar putea exista viaţă pe alte planete, doar că nu ea este ca existenţa noastră de aici. Cugetarea ta la alte forme de viaţă şi la alte lumi este doar o dorinţă de extensie nelimitată în viitor şi în locuri depărtate. Gândul încearcă să-şi dea continuitate, iar speculatul despre viitor şi lumi nedescoperite este un mod convenabil de a o face' Lucrul de care poţi fi conştient este determinat de gânditul tău; punct.

I.: Toate acestea se apropie de ceea ce spune Krishnamurti. El spune că acumulata cunoaştere a omului devine tradiţie, asumându-şi o continuitate şi legitimitate proprie, hlu crezi?

U.G.: Nu. Nu văd cum ceea ce spun eu este măcar aproape de linia lui de gândire. El vorbeşte despre „conştienţă pasivă", călătorii ale descoperirii, transformări psihologice, deschide şcoli şi înfiinţează fundaţii. Aceste activităţi nu te eliberează, ci perpetuează mişcarea gândului şi tradiţia.

I.: Există libertate a gândului?... vreo libertate pentru om ?

U.G.: Nu, pentru om nu există libertate de acţiune. Eu nu vorbesc despre o filozofie a resemnării cataclismică, deterministă. Dar...

I.: Nu există cale de ieşire? Nici măcar prin contemplarea centrului meu? Nici macar prin meditaţie? Nici măcar prin trezirea energiei kundalini? Nici măcar prin cucerirea iluziei ?

U.G.: Nu. Poţi încerca tot felul de lucruri, dar acestea nu te vor ajuta cu nimic. Vei reuşi doar să creezi perturbaţii în corp, tulburând armonia care există deja acolo. Dacă produci halucinaţii şi schimbări metabolice nenaturale vei face rău corpului. Atâta tot. Nu poţi face nimic ca să schimbi asta, să schimbi direcţia.

I.: Nici măcar o radicală (chiar dacă temporară) rupere de tradiţie? Dacă ne-am putea divorţa acţiunile de gând, am putea probabil să acţionăm fără vină, fără a ne face griji de consecinţele acţiunilor noastre. Probabil că acţiunea ar fi liberă să facă lucruri noi, creative.

U.G.: In ce scop? Ca să îţi poţi descoperi forţele subterane? Realitatea indusă de gând nu poate fi negată; ea există.

I.: Unii savanţi şi unii vizionari insistă că există centri de energie subtilă în noi care pot fi deblocaţi prin anumite practici spirituale, inclusiv prin concentrarea mintii asupra nimicului.

U.G.: Ca să te concentrezi sau să te focalizezi pe un lucru trebuie să le blochezi pe celelalte. Concentrându-te pe ceea ce consideri a fi „nimic", tu te

retragi şi te separi pe tine însuţi din curgerea naturală a vieţii prin tine şi pe lângă tine. Tu eşti parte dintr-un câmp magnetic generalizat şi ceea ce te separă de alţii este gândul. Tu eşti preocupat doar de fericirea sau nefericirea ta, de filmul la care te uiti tu.

I.: Având în vedere ca fiecare dintre noi trăieşte într-o lume subiectivă, nu este oare inevitabil că nimeni nu vede lumea „obiectivă" aşa cum este ea de fapt? Când fiecare din noi se uita la, să zicem, masa de acolo, fiecare dintre noi vede ceva diferit. Aşa este cu toate obiectele.

U.G.: Masa nu este deloc un obiect.

Însuşi faptul că tu recunoşti masa ca masă este adevărata problemă. Nu contează, aşa cum pare că gândesc filozofii, că tu şi eu vedem un pic diferit scaunul şi deci interpretăm diferit.Nu contează nici dacă scaunul există atunci când eu ies din cameră. Filozofii vorbesc într-una despre asta. Este absurd. Tu vezi şi experimentezi lucrurile dintr-un punct de vedere diferit de al celorlalţi, asta-i tot. Tu crezi că ai o experienţă subiectivă a unui lucru obiectiv. Acolo nu există nimic - doar relativele date experimentale ale tale, „adevărul" tău. Nu există deloc adevăr obiectiv. Nu există nimic „în afara" sau independent de minţile noastre.

I.: Chiar şi în cazul celuilalt individ? Este existenta lui dependentă doar de activitatea mea mentală? Este soţia ta sau vecinul tău doar un fenomen infrapsihic?

U.G.: De vreme ce presupun că „eu" exist, el de asemenea există. Dar eu contest asta. Am eu vreun mijloc de a experimenta faptul existenţei mele? Eu nu am de fapt cum să aflu dacă sunt viu sau mort.

M-aş putea duce la un doctor care m-ar examina, mi-ar lua temperatura, pulsul, presiunea sângelui şi mi-ar spune că totul este normal. În acest sens tu eşti o fiinţă vie, animată, spre deosebire de obiectele neanimate din jurul tău. Dar de fapt nu ai cum să experimentezi pentru tine însuţi şi prin tine însuţi faptul că eşti o fiinţă vie.

I.: Ba sigur că poţi: dacă te tai sângerezi şi experimentezi durere; dacă te căsătoreşti, suferi [râsete]...

U.G.: Da, dar sunt două lucruri. Corpul este cel care simte durerea şi cunoaşterea este cea care îţi spune: „acesta este sânge", „aceasta este durere", „aceasta este încetarea durerii". Există durere, dar nu există nimeni acolo care simte durere. Nu există nimeni care vorbeşte acum.

Ceea ce spun acum nu-i o afirmaţie mistică. Vorbitul este o chestiune mecanică, ca un magnetofon. Întrebările tale scot afară anumite răspunsuri în mod automat. Orice ar fi aici, iese afară - asta-i tot. Dovadă că pui întrebări, răspunsurile sunt deja acolo.

I.: Cum rămâne cu iubirea, cu sentimentele adânci şi trainice şi cu răspunsurile profunde la frumuseţea naturii?

U.G.: In principiu, nu există nici o diferenţă- în ambele culturi primitivă sau modernă nu există pace.

I.: Deci mesajul tău este că omul nu poate fi în pace cu el însuşi. Asta vrei sa spui?

U.G.: Nu. Omul este deja în pace cu el însuşi. Ideea că există pace în altă parte, cândva în viitor, cauzează problema. Toate aceste experienţe religioase precum compasiunea, beatitudinea şi iubirea sunt parte din nesaţul după o pace non-existentă, care este distructivă păcii naturale deja existente în corp.

I.: Fără pace. Fără religie. Fără compasiune. Fără speranţă, Ce ne rămâne U.G. ?

U.G.: Nimic. Eu contest întreaga experienţă spirituală. Asta încerc să distrug.

I.: Dar cum rămâne cu frumoasele, anticele şi elaboratele ritualuri care formează o mare parte din experienţa noastră religioasă? Au ele vreun sens sau relevanţă în vieţile noastre?

U.G.: Omul a vrut dintotdeauna să se distreze cu un lucru sau altul. Ritualurile i-au furnizat distracţia necesară de-a lungul anilor, iar acum acestea au fost înlocuite de cinematografe, televiziuni, circuri, cuvântări ale lui J. Krishnamurti şi altele asemenea. Sunt multe. Fiecare încearcă să-şi vândă marca lui proprie de ţigări, propria lui marfa. Noi Ie vrem. Există cerere pentru aceste bunuri spirituale, de aceea cineva Ie vinde. Nimeni nu-mi poate vinde mie genul ăsta de marfă, pentru că nu sunt interesat de ea. Însă alţii pot fi.

I.: Da, dar tu de ce anume eşti interesat? Ce te face să continui să trăieşti?

U.G.: Orice. Orice se întâmplă pe moment este tot ceea ce există pentru mine.

I.: Nu-mi spune! Eşti cumva o persoană care trăieşte aici şi acum ?

U.G.: Nicidecum. Să explici în felul acesta este foarte greşit. Nu ştiu cum să explic.

Uite, eu am citit cărţi de science-fiction. De ce? Pentru că acolo există acţiune. Eu nu sunt deloc interesat de rezultat, doar de acţiunea în desfăşurare. Este ca striptisul. Ceea ce găsesc a fi interesant este dezbrăcatul, nu finalul. Cui îi pasă de final? Similar, toate zilele tale de ieri, toată cunoaşterea ta şi însuşi simţul sinelui tău sunt lucruri moarte ale trecutului. Aceste amintiri au foarte mult conţinut emoţional pentru tine, dar nu şi pentru mine. Eu sunt interesat doar de ceea ce se întâmplă chiar acum, nu mâine sau ieri.

I.: Fără amintirile de ieri încărcate emoţional şi fără promisiunea zilei mâine, există puţin loc pentru speranţă, nu crezi?

U.G.: Pentru mine nu există nici prezent, cu atât mai puţin viitor. Ceea ce există acolo este doar trecutul. Deci sintagma ta „aici şi acum" nu înseamnă nimic pentru mine. În acest moment există doar trecutul în acţiune.

Nu ştiu dacă m-am exprimat clar. Dacă eu te recunosc pe tine şi noi purtăm o conversaţie, este doar pentru că trecutul este în operare. Mă uit la nişte lucruri;
dacă eu recunosc şi numesc acele lucruri, trecutul este în operare. El proiectează ceea ce cunoaşte. Viitorul, deşi neimediat, este o continuitatea modificată a trecutului. Deci ce este acest „acum" despre care vorbeşti? Nu

există ceva precum „momentul de faţă". Acest moment nu este un lucru care poate fi capturat, experimentat, sau căruia i se poate da expresie. În clipa în care capturezi ceea ce crezi tu despre „acest moment" deja l-ai făcut parte din trecut.

Toate acestea implică faptul că noi nu atingem niciodată acelaşi loc în acelaşi timp şi spaţiu. Este ca situaţia a două magnetofoane într-o cameră, care~şi cântă unul altuia discuri vechi. Nu poţi să comunici nimic nimănui. Nu există deloc comunicare. Şi când acest fapt este înţeles foarte clar, nu mai există nevoia de comunicare.

I.: Ceea ce înseamnă că încercările omului de a prezice şi preîntâmpina viitorul sunt condamnate din start, nu-i aşa? Toată această vorbărie despre comunicarea informaţiei, împărtăşirea cunoaşterii şi interfaţare este pur nonsens?

U.G.: într-adevăr. Din acest motiv omul nu poate avea o reală libertate de acţiune. Tu preferi poate un gen de muzică sau un fel de mâncare, dar asta doar îţi reflectă propriul tău fundal şi propria ta cultură.

I.: Dacă ceea ce zici tu este adevărat, că nimeni nu are vreo libertate a acţiunii, orice ar fi ceea ce face cineva are o cauzăi, iar toate cauzele au o cauză ultimă.

U.G.: Alia! De ce presupui tu că toate trebuie să aibă un început, o cauză ultimă? Cauză-şi-efect poate fi un lucru întâmplător. Poate că evenimentele au loc pur şi simplu, pur şi simplu se întâmplă. Întreg procesul evoluţiei poate fi doar o altă întâmplare, un eveniment fără cauză. De ce trebuie să insişti că toate trebuie sa aibă un creator, că toate trebuie să fi izvorât dintr-o cauză ultimă?

I.: Cele mai recente dovezi ştiinţifice sugerează că totul a început cu un Big Bang. Chiar şi exploziile au o scânteie. Lucrurile nu explodează pur şi simplu...

U.G.: Aceasta este presupunerea ta. S-ar putea să nu existe aşa ceva precum Big Bang-ul. Ei folosesc acel termen în opoziţie cu conceptul de creaţie în stare stabilă. Deci acestea sunt două teorii care încearcă fiecare să se stabilească pe sine ca adevăr. Fiecare în competiţie cu cealaltă, încercând să se prezinte pe sine ca cea mai plauzibilă dintre cele două.

I.: Dar desigur acesta este modul în care noile idei sunt născute şi testate în interiorul unei comunităţi raţionale. A căuta adevăr şi cunoaştere este un lucru sănătos, nu unul patologic. Este un lucru bun în sine şi prin sine.

U.G.: Eu nu sunt împotriva metodei ştiinţifice ca atare. Ceea ce arăt eu este faptul că nu există căutare „pură" a cunoaşterii, sau cunoaştere de dragul cunoaşterii. Nu este atât de inocentă. Cunoaşterea este dorită, cea ştiinţifică sau de alt fel, pentru că dă putere. Iubirea este o invenţie de moment, folosită ca să înlocuiască puterea. Din moment ce ai eşuat în orice alt fel, prin orice alt canal, în a dobândi acea stare atotputernică de a fi, tu ai inventat ceea ce numeşti iubire.

I.: Deci iubirea este doar un alt nume pentru jocul puterii? Asta vrei să credem?

U.G.: Exact.

I.: Dar cum e cu genul de iubire pe care o practică Maica Teresa? Cum e cu compasiunea?

U.G,; Toate sunt născute din conştiinţa divizivă din oameni. Până la urmă aceştia ajung să anuleze însăşi cauza pentru care lucrează şi pentru care mor. Oamenii din jurul Maicii Teresa fac bani pe seama faimei ei. Tot ce îi interesează acum sunt banii, ştii tu, ca să continue munca ei. De ce ar trebuie instituţionalizate aceste lucruri? Vezi pe cineva în dureri, flămând. Răspunzi acelui om. De ce ar trebui institutionalizată reacţia aceasta? Când încercaţi să instituţionalizaţi generozitatea şi empatia, voi corupeţi acel sentiment, răspunsul imediat, care nu este doar gând sau emoţie meschină. Ceea ce contează este răspunsul imediat la situaţie.

I.: instituţionalizarea este încercarea de a lua o situaţie şi un răspuns şi a le face un răspuns continuu, predictibil. O singură faptă de bun samaritean devine un mod de a privi lucrurile şi de a le face, în general. lubeşte-ţi vecin ul devine un fapt când fiecare o face tot timpul, nu ca rezultat al actelor de compasiune izolate.

U.G.: Eu nu văd aceasta ca fiind compasiune. Acela este singurul lucru pe care îl poţi face într-o situaţie dată, şi cu asta basta. Animalele se ajută unele pe altele într-un grad surprinzător. Fiinţele umane se ajută mod natural între ele. Când însă instituţionalizarea mărgineşte acea sensibilitate naturală, eu zic că nu există compasiune. Toate evenimentele din viaţa mea sunt independente de toate celelalte evenimente. Nu există nimic în mine aliniindu-le sau instituţionalizându-le.

I.: De aceea ai refuzat hotărât ca ideile tale să fie propagate?

U.G.: În primul rând, eu nu am concepţii deloc. Vezi tu, ei au vrut ca eu să merg la o televiziune din Statele Unite. Ei au o emisiune, „Punct de vedere". Le-am spus: „Eu nu am nici un punct de vedere". Eu nu am nici un mesaj pentru omenire, după cum nu am nici zelul propovăduitorilor în mine.

Eu nu sunt un salvator al omenirii, sau altceva de genul acesta. Oamenii vin la mine. De ce vin, nu este treaba mea. Vin din liberă alegere şi proprie voinţă pentru că au auzit de mine sau din simplă curiozitate. Nu contează. O persoană poate veni aici dintr-un număr oarecare de motive. Mă consideră cumva diferit, o pasăre rară şi nu mă poate descifra sau încadra în ceea ce cunoaşte el. El povesteşte prietenilor săi, iar în curând şi ei sosesc la uşă. Eu nu le pot spune să dispară.

Îi invit înăuntru, ştiind foarte bine că nu pot face nimic pentru ei. Ce pot face pentru voi? „Intraţi, aşezaţi-vă, faceţi-vă confortabili", este tot ce pot spune. Unii oameni fac înregistrări ale conversaţiilor noastre. Este preocupa-rea lor, nu a mea. Este proprietatea lor, nu a mea.

Eu nu sunt interesat să pun aceste întrebări de care sunteti voi interesati. Eu nu am întrebări de nici un fel, cu excepţia celor care mă ajută să funcţionez în viaţa de zi cu zi: „Cât este ceasul?", „Unde este staţia de auto-buz?". Atât. Acestea sunt întrebări simple, necesare funcţionării într-o societate organizată. Altfel, niciodată nu am întrebări.

I.: Crezi că această societate este organizată?

U.G.: Ceea ce am creat noi este o junglă. Nu poţi supravieţui în această lume. Chiar şi atunci când vrei să culegi un fruct dintr-un pom, pomul aparţine cuiva sau societăţii. Aşa că trebuie să devii parte din societate [ca să poţi mânca]. De aceea spun mereu că lumea nu îşi datorează existenţa în nici un fel mie. Dacă vreau să mă bucur de avantajele societăţii organizate, trebuie să dau ceva societăţii. Această societate ne-a creat pe noi toţi. Societatea este întotdeauna interesată de stătu quo, de menţinerea propriei sale continuităţi.

I.: Nu societatea este cea care m-a creat pe mine. Un simplu act de poftă trupească m-a creat.

U.G.: Aceasta este adevărat. Dar pofta trupească este născută din gândirea acelui individ care este parte şi întreg al societăţii. Informaţia genetică, probabil situată în fiecare celulă a corpului, este şi ea transmisă mai departe şi constituie baza conştienţei. Societatea este interesată ca noi toti să contribuim la continuitatea societătii,
ca toţi să perpetuăm starea de fapt din prezent. Desigur, societatea va permite unele mici modificări, însă nimic mai mult.

Aşadar, cu ce contribuie la societate un om ca mine? Cu nimic. Deci cum pot eu să aştept ceva de la societate? Societatea în nici un caz nu-şi datorează existenţa mie. Pe de altă parte, ceea ce spun eu este o ameninţare pentru societate aşa cum este ea organizată în prezent. Modul în care eu gândesc, funcţionez şi operez este o ameninţare pentru prezenta societate. Dacă devin o ameninţare, această societate mă va lichida. Eu nu sunt interesat să devin un martir sau altceva. Asta nu mă interesează deloc. Deci dacă ei zic „Nu vorbi", în regulă, eu nu trebuie să vorbesc.

I.: Deci tu nu crezi în om, precum Krishnamurti?

U.G.: Nu, nu. Nici un pic, nici un pic.

Dacă ei se aşteaptă ca eu să fiu un martir care să le revitalizeze încrederea în ei înşişi, vor fi grav dezamăgiţi. Este problema lor, nu a mea. Dacă mă consideră un pericol pentru societate, ce pot face ei? M-ar putea tortura, aşa cum fac în ţările comuniste. Şi ce dacă? Aş continua eu să vorbesc împotriva statului atunci? Chiar nu ştiu ce aş face. Eu nu mă complac în situaţii ipotetice.

I.: Ai cumva o concepţie politică? Ai vreo concepţie politică despre societatea de aici? Crezi într-o formă anume de guvernare, iei partea cuiva în problemele politice?

U.G.: Am concepţii despre orice lucru blestemat, de la boală la divinitate, pentru că am acumulat această cunoaştere prin studii, călătorii, experienţă şi altele. Însă concepţiile mele nu sunt de mai mare însemnătate decât cele ale femeii care curăţă şi găteşte prin casa asta. De ce s-ar da vreo importanţă concepţiilor şi opiniilor mele?

Voi puteţi zice că sunt un om citit, iar ca rezultat al cititului, călătoriilor, conversaţiilor mele cu intelectuali, savanţi şi filozofi, am dreptul să-mi exprim ideile despre orice. Dar nimic din ceea ce zic sau cred eu nu este important. Înţelegeţi asta? Tot ce încerc să subliniez este că cunoaşterea de care sunteţi aşa mândri să o etalaţi nu merită nici măcar un scuipat.

I.: De ce a devenit cunoaşterea atât de importantă pentru noi?

U.G.: Pentru că îţi dă putere. Cum am spus la început, cunoaşterea este putere. Eu ştiu, tu nu ştii. Eu am experienţe religioase şi tu nu ai. Deci înseamnă a fi mai cu mot decât ceilalţi şi a te da mare.

I.: Trecutul tău cu Societatea Teozofică a contribuit în vreun fel la modul cum înţelegi viaţa? Ştii, toate aceste chestiuni astrale, hocus-pocus-ul doamnei Blavatsky, pederastia lui Leadbeater, scamatoriile circului teozofic...

U.G.: Ceea ce mi s-a întâmplat mie a fost nu datorită, ci în pofida acestora. Şi acesta-i un miracol. Eu chiar nu ştiu. Nu sunt un om al umilinţei sau ceva de genul acesta. Uitându-mă înapoi la situaţie, nu am cum să-ţi spun cum a fost. Tot ce ştiu este că sunt liber de trecutul meu şi mulţumesc cerului pentru asta.

I.: Spune-ne, ce crezi despre „înţeleptul care merge singur/. Krishnamurti, omul cu care ai „rupt-o".

U.G.: Cred că este un mare impostor. Asta am împotriva lui J. Krishnamurti. El nu a fost niciodată clar. Dacă îl întrebi de ce nu vorbeşte clar, răspunsul lui ar fi că orice ar spune devine o autoritate pentru sau contra lui. Dar această atitudine pe care a luat-o este o poziţie politică. În realitate, a devenit deja o figură de autoritate pentru sute şi mii de oameni.

I.: Şi asta este ceva ce tu nu vrei să devii...?

U.G.: Nu. Nu vreau să fiu asta. Niciodată. Pentru rnine, întreaga chestiune pute.

I.: Dar ocazia de a influenţa oamenii, de a schimba istoria...

U.G.: Nu, niciodată. Asta vă zic...

I.: Adică nu vrei să-ţi foloseşti puterea pe care acum o ai, sau respingi ideea, însuşi principiul de a avea putere asupra altora...?

U.G.: înţelegerea sau cunoaşterea a venit peste mine. Eu nu pot să o comunic, ce să mai vorbim de a o recomanda altora.

I.: Natural. Dacă cineva vrea să funcţioneze în afara întregului câmp corupt al jocurilor puterii, n~ar trebui să fie umil... ?

U.G.: Nu. Umilinţa este o artă pe care cineva o practică. Nu există umilinţă. Atâta timp cât tu ştii, nu există umilinţă. A şti şi umilinţa nu pot coexista.

Spunând asta eu nu dau o nouă definiţie a umilinţei. Eu cred că nu există ceva precum umilinţa. Eu pur şi simplu nu sunt în conflict cu societatea. Prin urmare, a crea opusul brutalităţii din lume - umilinţa - nu îmi trece prin minte. Societatea nu poate fi nimic altceva decât ceea ce este. Deci, de vreme ce nu există cerinţa de a
produce o schimbare în mine, nu există nici cerinţa corespunzătoare de a schimba societatea. Eu nu sunt un reformator. Nici nu sunt un revoluţionar. În realitate nu există revoluţie. Toate acestea sunt falsităţi. Este o altă marfă care să fie vândută la piaţă, spre a-i trage pe sfoară pe creduli.

I.: Cu alte cuvinte, nu există nici o deosebire între lumea lui Gandhi şi lumea lui Ho Şi Min, sau între valorile răspândite de Christos şi cele pentru care a luptat Lenin?

U.G.: Aşa este. Nici o deosebire.

I.: Spune-mi ceva. Krishnamurti mi-a spus într-o discuţie că întreaga lui viziune asupra lumii supravieţuieşte deoarece el priveşte viaţa dintr-un punct de vedere detaşat. El nu este primul care a spus asta. Mulţi mari oameni ai religiei şi artei au spus acelaşi lucru. Eşti de acord că vede cel mai clar acela care stă departe?

U.G.: J. Krishnamurti este cel care spune asta, sau adepţii lui?

I.: El susţine că nu are adepţi.

U.G.: în primul rând, eu nu am nici o viziune asupra lumii şi nici o structură a gândului care să te poată ajuta.

L: Dar ai creat probabil o structură a gândului care te ajută pe tine.

U.G.: Nimic nu mă ajută pe mine. Această certitudine pe care o am nu poate fi transmisă nimănui. In plus, această certitudine nu are nici o valoare.

I.: Cum ai ajuns la această certitudine?

U.G.: M-am împiedicat de ea. Vezi tu, creşterea şi educaţia mea au avut loc în Madras, într-un mediu asemănător cu cel care l-a produs pe J. Krishnamurti. Eu am fost înconjurat de oameni religioşi, de tot felul de oameni ciudaţi. Am realizat curând, că erau toţi nişte mincinoşi, ale căror vieţi se aflau la distanţe kilometrice de predici. Deci mediul nu merita să intre în preocupările mele. Eu ştiu totul despre aceşti salvatori, sfinţi şi înţelepţi. Toţi s-au amăgit pe ei înşişi şi au prostit pe toată lumea. Dar puteţi fi siguri că eu nu voi fi prostit de nimeni. Eu sunt în poziţia de a spune că toţi s-au înşelat.

„Schimbarea" - dacă acesta este cuvântul pe care vreţi sa-l folosiţi - care a avut loc în mine este un pur eveniment fiziologic, cu nici o încărcătură mistică sau spirituală. Oricine dă o culoare religioasă unui eveniment fizic ca acesta se înşeală pe sine şi înşeală întreaga omenire. Cu cât eşti mai deştept şi abil, cu atât vei avea mai mult succes în a convinge oamenii. Deci obţii putere de la oameni, apoi o proiectezi asupra altora. Iei extraordinară putere de la adepţii tăi, apoi o proiectezi înapoi asupra lor. Aşa că îţi dă iluzia că afectează pe toată lumea din jurul tău. Apoi vii cu vreo afirmaţie ridicolă că schimbarea ta a afectat întreaga conştiinţă umană. De fapt, nu are deloc conţinut psihologic sau social.

Nu că sunt eu antisocial. Am mai spus, eu nu sunt deloc în conflict cu societatea. Eu nu intenţionez să distrug toate templele sau bisericile, sau să ard vreo carte. Nimic de genul acesta. Omul nu poate fi nimic altceva decât ceea ce este. Orice ar fi el, va crea o societate care îl va oglindi.

I.: Da, dar cum ai dat peste o asemenea înţelepciune?

U.G.: Aha! Asta este întrebarea!

I.: Evident, nu o obţii stând sub un copac în lumina lunii...

U.G.: Nu, nu există nimic de obţinut...

I.: Eu mă refer nu la vreo împlinire romantică, ci la certitudinea pe care o posezi. Tu ai o certitudine. Simt că eu şi alţii nu o avem. Şi nici nu ştiu cum să o am.

U.G.: Trebuie să-ţi găseşti întrebarea ta principală, întrebarea mea principală a fost: „Există ceva în spatele abstracţiilor pe care oamenii sfinţi le aruncă spre mine? Există în realitate ceva precum iluminarea sau realizarea

de sine?" Eu nu am vrut sa am aceste întrebări. Pur şi simplu le aveam. Bineînţeles că a trebuit să experimentez. Am încercat multă vreme atât de multe lucruri, asta, aia, aialaltă. Apoi, într-o bună zi, afli că nu există nimic de aflat. Le respingi pe toate complet şi total. Această respingere nu este deloc o mişcare a gândului, nici o negare superficială. Ea nu este făcută ca să dobândeşti ceva.
precum nevoia de a dobândi ceva spiritual...

U.G.: Nu există nimic de dobândit. Nu există nimic de găsit sau de aflat. A înţelege că nu există nimic de înţeles este tot ceea ce există. Chiar şi aceasta e o afirmaţie dedusă. Cu alte cuvinte, nu există nimic de înţeles.

I.: Faptul că nu există nimic de înţeles este o certitudine pentru tine, dar nu şi pentru mine.

U.G.: Mai întâi de toate, tu nu ai foamea, setea de a afla răspunsul acelui lucru. Deci nu poţi face nimic în legătură cu acel lucru. Orice faci perpetuează acel lucru, îţi ţine foamea la distanţă. Ceea ce pare să mi se fi întâmplat mie este nu că foamea mea a fost satisfăcută cu firimituri de pâine sau cu o pâine întreagă, ci că acea foame nu a găsit un răspuns satisfăcător şi s-a ars pe sine. Toate aceste lucruri potolitoare de sete nu mi-au potolit setea. În cazul meu, setea s-a epuizat întrucâtva pe sine. Eu sunt un om epuizat - dar nu în sensul în care folosiţi voi acest cuvânt. Este cu totul un alt fel de epuizare.

Ceea ce acum este aici este ceva viu. Nu există nici o nevoie de comunicare. Nici o comunicare nu este posibilă la nici un nivel. Cerinţa de a şti, de a fi sigur, nu există aici deloc.

I.: Nu înţeleg...

U.G.: Este exact precum copacul de acolo. Ce vrei să faci cu copacii? Ei nici măcar nu sunt conştienţi că, dând umbră, pot fi folositori altor forme de viaţă... Asemenea
copacului, eu nu sunt niciodată conştient că pot fi de folos cuiva.

I.: Nu ai nici un sentiment simplu, onorabil precum afecţiunea pentru cineva, iubire sau chiar poftă trupească? Nu ai văzut o femeie frumoasă şi să doreşti să faci dragoste cu ea?

U.G.: Mişcarea dorinţei este atât de rapidă în tine, încât nu se opreşte. Există ceva - eu nu aş spune că e mai interesant sau mai atractiv - dar se schimbă, există o mişcare şi reclamă întreaga ta atenţie. Tot ce se întâmplă pe moment reclamă atenţia ta completă şi totală. În acea stare nu mai există două lucruri - cel care iubeşte şi cea iubită, urmăritorul şi urmărita. Ceea ce tu numeşti „o femeie frumoasă" (ceea ce este o idee) lasă locul la altceva. Apoi vine o vreme când nu o mai poţi iubi după moda veche.

I.: Vrei să spui că atunci când vezi o femeie frumoasă tu eşti total implicat, fără să fie nevoie să te implici?

U.G.: Gândul că ea este o femeie frumoasă nu există. Apoi, tu vezi ce îţi poate da o femeie frumoasă!? [Gândul] „ce pot să obţin de la această femeie" nu există în mine. Totul se mişcă neîncetat. În asta nu există nici un conţinut religios. Lasă religia. Noi vorbim despre femei frumoase. Ele te afectează într-un fel diferit, spui tu. Tu nu manifeşti obsesia sexului pe care

cei mai mulţi dintre noi o manifestăm atunci când suntem în compania femeilor frumoase. Cu toate acestea, eşti afectat. Eu sunt obsedat de femei frumoase şi de sex, şi vreau să reduc impactul pe care îl au asupra mea. Cum pot avea obiectivitate în această problemă, aşa cum pare că ai tu?

U.G.: Este prea mare deranjul să-ţi baţi capul cu asta. Te rog, aminteşte-ţi că...

I.: Nu crezi că un individ care a văzut lumina ar trebui să lumineze calea pentru ceilalţi? Nu ai un sentiment de responsabilitate faţă de confraţii tăi? Nu este de datoria ta să împărtăşeşti lumii adevărul „peste care ai dat"?

U.G.: Nicidecum. Nu am cum să îl transmit şi tu nu ai cum să-l înţelegi.

I.: Da, dar nu vrei să inspiri lumea din jurul tău?

U.G.: Inspiraţia este un lucru fără sens. Atât de multe lucruri şi oameni ne inspiră, însă acţiunile născute din inspiraţie sunt fără sens. Oamenii pierduţi, disperaţi creează o cerere pentru inspiraţie. Aşa că eu nu sunt interesat să inspir pe nimeni. Toate acţiunile inspirate vor distruge în cele din urmă atât omenirea cât şi pe voi. Acesta este un fapt!

I.: Există vreun mod de a preveni aceasta? Nu este viaţa singurul leac universal?

U.G.: Ce vrei să previi? În tine sunt născute iubirea şi ura. Mie nu-mi place să o spun aşa pentru că iubirea şi ura nu sunt capetele opuse ale aceluiaşi spectru; ele sunt unul şi acelaşi lucru. Ele sunt mai apropiate decât doi veri incestuoşi.

Dacă nu obţii ceea ce aştepţi de la aşa-numita iubire, ceea ce rămâne este ură. Poate nu vă place ca eu să folosesc cuvântul „ură", însă există apatie şi indiferenţă faţă de ceilalţi. Eu cred că iubirea şi ura sunt acelaşi lucru. Spun asta oamenilor oriunde mă duc, peste tot în lume.

I.: In fiecare an petreci patru luni în America, patru luni în India şi patru luni în Elveţia. Este periculos de apropiat de planurile obişnuite de călătorie ale lui Krishnamurti nu-i aşa? El are o rută aproape identică an de an.

U.G.: Eu nu ştiu de ce face el asta. Clima este responsabilă pentru mişcările mele. Când este cald în India, plec în Elveţia. Când se face prea frig în Elveţia, mă mut în California, după care mă întorc în India. Întreaga chestiune J. Krishnamurti nu mă interesează.

I.: Poate. Dar trebuie că ai observat întreaga chestiune foarte atent, deoarece ai participat la ea multă vreme. Toată lumea ştie de interesul tău din trecut faţă de J. Krishnamurti şi faptul că în cele din urmă ai rupt-o cu el.

U.G.: Odinioară el nu avea o organizaţie imensă, aşa cum are astăzi. Era o organizaţie mică, simplă, publicând câteva cărţi, atât. El călătorea puţin şi vorbea public, toate organizate neceremonios de nişte prieteni. Asta era tot. Dar acum este o firmă, o industrie în creştere ca oricare alta. Genul de organizaţie pe care îl are acum, cu proprietăţi în toată lumea, cu comitet administrator, tezaur de înregistrări audio, milioane de dolari, toate merg împotriva învăţăturii fundamentale, aceea că nu poţi organiza adevărul. Nu ar fi trebuit să construiască un imperiu în numele spiritualităţii.

I.: Ai întâlnit vreodată un „om-zeu" al Indiei? Ştii, cei faimoşi care fac un ban rapid în afacerea sfântă.

U.G.: Nu, nu am fost niciodată un vitrinist. Am întâlnit câţiva dintre ei pentru câteva minute în decursul călătoriilor mele, atât.

Ceea ce sunt a fost născut din propria mea luptă. Am învăţat totul despre mine prin mine. Şcolile laice şi cele spirituale mă iritau. De aceea „maeştrii" şi oamenii-zei nu prezintă nici un interes pentru mine. Noi i-am exportat în Statele Unite şi Europa. Ei îi mai au şi pe ai lor pe deasupra...

I.: Da, Pastorul Moon$_f$ Jim Jones, ticăloşi din belşug...

U.G.: Şi acum este un alt Jones: Da, Jones, „cel care dă" în sanscrită. Orice sfântă escrocherie este binevenită acolo, fie că vine din Indonezia, Japonia, India sau Nepal. Dacă ei devin suficient de populari în Vest, dacă fac furori, îi aducem înapoi în India. Este similar cu cazurile de femei care aduc înapoi sari-uri din Vest ca să le poarte aici. Ele plătesc de trei ori preţul de aici.

I.: Ai întâlnit vreodată în Elveţia pe Maharshi Yogi?

U.G.: Nu, niciodată. Nu ies din cameră. Nu sunt la curent cu ce se întâmplă aici în India. Nu-mi pasă de ziarele de aici, deci nu le citesc. Evenimentele curente din india nu mă interesează, să ştii, pentru că orice s-ar întâmpla aici nu are nici un efect real în lume. India nu este în poziţia de a influenţa lumea. Deşi nu există o cale sigură de a divide opiniile în spirituale, politice, sau de alt gen, poţi spune că aceasta este o opinie politică.

Cum ar putea India să influenţeze lumea? India nu are nici puterea şi nici statutul moral de a o face. Spiritualitatea despre care vorbiţi voi nu funcţionează de fapt în viaţa ţarii. Ar trebui să arăţi lumii că unitatea vieţii pe care ai predicat-o timp de secole operează în viaţa zilnică a ţării şi în vieţile indivizilor. Asta este dificil.

Nimeni nu este interesat de ceea ce India zice sau face. Ea nu are statutul necesar ca să afecteze evenimentele mondiale. Singurul lucru despre India care interesează pe restul lumii este întrebarea „Ce se va întâmpla cu milioanele şi milioanele de oameni ai ei? În ce direcţie, către ce tabără se va muta ea?" Nimic altceva.

I.: O religie precum marxismul este de ajutor? Are continut spiritual, în felul lui. Pare să privească într-un cadru de referinţă mai larg, mai puţin arhaic.

U.G.: Marxismul ca religie a eşuat. Chiar şi Maois- mul este mort. Până şi ţările marxiste caută acum un nou Dumnezeu. Ele şi-au pierdut încrederea în om şi încă o dată caută un nou Dumnezeu, o nouă biserică, o nouă Biblie şi preoţi noi. Căutarea după un alt fel de libertate este în curs.

I.: Dar hinduismul permite o mare libertate. Nu a fost niciodată o religie conservatoare precum creştinismul, islamul, sau marxismul.

U.G.: Singura diferenţă dintre Est şi Vest este diferenţa religiilor. Creştinismul nu a produs aşa caractere ciudate cum avem noi în această ţară. Aici religia este o chestiune individuală. Fiecare şi-a pus pe picioare propriul magazin şi vinde propria lui marfă. De aceea avem varietatea de aici, care nu există în Vest. Varietatea este partea cea mai atractivă a aşa-numitei noastre moşteniri.

Hinduismul nu este o religie. Este o combinaţie şi o confuzie de multe lucruri. De fapt cuvântul „hindu" vine dintr-un cuvânt non-sanscrit ieşit din

uz. Nu aveţi cum să ştiţi. Invadatorii arieni care au înfiinţat structura socială brahmanică au găsit că indienii nativi au o înfăţişare neagră şi au numit religia lor religia negrilor - a „hindu" -şilor. Erudiţiilor şi pandiţilor s-ar putea să nu le placă interpretarea mea, dar este corectă şi istorică.

Încă o dată, repet, hinduismul nu este o religie în sensul obişnuit; el este ca o stradă cu sute de prăvălii.

I.: Vrei să spui sex-shop-ul lui Rajneesh lângă buticul de conştienţă al lui J. Krishnamurti care este lângă prăvălia de meditaţie a lui Maharshi care este vis-a-vis de chioşcul de magie al lui Sai Baba, care este lângă...

U.G.: în principiu sunt toate la fel, exact la fel. Fiecare susţine că marfa lui este cea mai bună de pe piaţă. Unele produse, precum săpunul Pears, sunt pe piaţă de atât de mult timp încât lumea a început să le cunoască, să depindă de ele şi să ie considere superioare altor produse. Durabilitatea unui anume produs nu înseamnă foarte mult.

I.: Care este părerea ta despre industria divertismentului din India? Se spune că majoritatea adepţilor tăi provin din această industrie.

U.G.: Totul în tara asta este divertisment. Politicienii prosperă pe seama naivităţii oamenilor. Religiile prosperă pe seama credulităţii oamenilor. Să ştii, noi suntem nişte proşti blestemaţi.

I.: Cu aşa o părere despre omenire, trebuie că nu ai speranţe mari în privinţa viitorului rasei...

U.G.: Nu cred că se va întâmpla ceva bun pentru om, sau omului,

I.: Dar cu siguranţă progresul incredibil al tehnologiei, în special în Occident în ultima sută de ani este semn bun pentru om.

U.G.: Este adevărat. Dar acesta e datorat revoluţiei industriale. Naţiuni precum Rusia, America şi alte naţiuni din Vest au profitat de revoluţia industrială ca sâ împingă înainte tehnologia.

I.: Omenirea pare să fi făcut mai mult progres în ultima sută de ani decât a făcut în patru miliarde de ani.

U.G.: Exact asta spun şi eu. Datorită revoluţiei industriale schimbările se extind în lume. Cat de eficiente vor fi aceste schimbări ţine de fiecare să ghicească. Stăpânirea ştiinţei şi tehnologiei alunecă deja...

I.: Unde crezi că ne vor duce toate astea ?

U.G.: De ce ne-ar duce undeva? De ce? Pentru ce? „A progresa" înseamnă „a avansa în teritoriul inamicului" (nu se ştie de unde citează). Tu speri că progresul neînfrânat va aduce o soluţie problemelor noastre. Dacă ar fi fost atât evident, am fi putut la fel de bine să programăm computerele ca să vedem ce au ele de zis în privinţa viitorului şi destinelor noastre.

I.: Dar dacă nu suntem nimic mai mult decât suma totală a trecutului nostru, predicţia devine uşoară şi precisă...

U.G.: Aceasta nu ne-ar da nici o garanţie cu privire la unde ne-ar duce viitorul.

I.: Nu noi avem control asupra viitorului nostru.

U.G.: Ceva neaşteptat şi impredictibil se întâmplă şi întregul curs este dintr-o dată schimbat. Noi o luăm de bună că putem canaliza viaţa în direcţia în care dorim, dar nu există garanţie că vom reuşi. În realitate evenimentele sunt independente unele de altele. Noi creăm şi le punem împreună. Noi am creat structura filozofică a gândirii, dar nu înseamnă că există un tipar sau un scop pentru fiecare lucru. Nici nu înseamnă că totul este predeterminat.

I.: Dar speranţa? Cu siguranţă omul trăieşte cu speranţă.

U.G.: Omul a trăit întotdeauna în speranţă şi probabil că va muri în speranţă. În lumina imensei puteri distructive pe care o are acum sub comandă, el probabil va lua cu sine toate celelalte forme de viaţă atunci când va pieri. Acesta nu este cântecul meu de duca, dar când te uiţi realist la situaţia noastră acesta pare să fie destinul nostru, al tuturor, fie că ne place sau nu. Te înşeli dacă speri sau crezi că putem muta întreaga inerţie a istoriei umane pe un drum diferit. Avem nevoie să fim salvaţi de cei care promit că ne dau pe tavă împărăţia lui Christos.

I.: Cum poţi să te opreşti?

U.G.: „Cum" creează un alt salvator.

I.: Da, însă există o altă cale de a schimba cursul în afară de cea spirituală?

U.G.: în primul rând, vezi tu, a divide viaţa în materială şi spirituală nu are absolut nici un sens pentru mine. Toate aceste lături despre viaţa spirituală sunt născute din presupunerea că există un spirit care are o existenţă a sa independentă. Această presupunere nu are sens.

I.: Dar concepţia: corpul este distrus, dar spiritul trăieşte mai departe... ?

U.G.: Este doar o credinţă. Nu înseamnă absolut nimic. Eu nu am cum să-ti transmit această certitudine. Nu există nimic care să se înalte sau să se reîncarneze după ce eu mor. N-are nici un sens să speculezi asupra lumii de dincolo.

I.: Corpul însuşi pare a căuta un fel de imortalitate prin procreaţie.

U.G.: Aceasta este natura vieţii. Cerinţa de a supravieţui şi nevoia de a se reproduce pe sine sunt inerente naturii vieţii. Sexualitatea ta, urmaşii tăi, structura familiei tale şi atât de multe altele sunt o extensie a acestui imbold natural de bază de a supravieţui şi de a procrea.

I.: Deci când mori eşti sfârşit... ?

U.G.: Dacă, atunci când acest corp este îngropat, amintirile pe care le au oamenii despre mine sunt îngropate şi ele, acela va fi sfârşitul meu.

I.: Unii dintre adepţii tăi vor să-ţi împrăştie cenuşa...

U.G.: Pentru ce? Adesea oamenii mă întreabă: „Nu vei lăsa nici o instrucţiune despre cum să procedăm cu cadavrul tău?" Ce naiba! Cine vrea să lase vreo instrucţiune? Voi începe să put şi voi deveni o neplăcere pentru societate... Nu este problema mea, ci a societăţii. Eu sunt deja în iad. Nu am nevoie să mor ca să ajung acolo.

I.: Ai o familie undeva, nu ?

U.G.: Fiicele mele, amândouă, sunt în Hyderabad. Unul dintre fii mei, Vasant, a murit recent de cancer. Celălalt, Kumar, este mai tânăr şi a fost născut în America. Acum este inginer electronist acolo. Îl văd ocazional când vizitez SUA. Nu prea sunt în contact cu familia. Ei vin şi mă vizitează uneori. Atât. Între noi fie spus, nu am legături emoţionale cu ei sau cu altcineva. Nici măcar cu Valentine, bătrâna doamnă elveţiancă împreună cu care am locuit în ultimii douăzeci de ani. Nu cred că am legături emoţionale cu nimeni.

I.: Ai avut vreodată vreo legătură emoţională cu cineva?

U.G.: Nu ştiu. Probabil că nu am avut, nici chiar cu soţia mea cu care am trăit douăzeci de ani. Eu chiar nu ştiu ce fel de legături ar trebui să aibe cineva.

I.: Nu ai avut niciodată vreun sentiment copleşitor pentru o altă persoană bărbat sau femeie?

U.G.: Ceea ce m-a obsedat cel mai tare a fost să aflu răspunsul la întrebarea mea. Era lucrul predominant pentru mine. Ce era în spatele abstracţiilor pe care oamenii, inclusiv J. Krishnamurti, le aruncau spre mine. Dacă nu există nimic, cum de au creat toată această discordie în lume? Eu înţelegeam că te poţi păcăli pe tine însuţi şi pe alţii, însă voiam un răspuns. Nu am găsit un răspuns. Întrebarea doar s-a ars pe sine.

Aceasta nu înseamnă că sunt iluminat, sau că cunosc Adevărul. Cei care au pretins asemenea lucruri s-au prostit pe ei înşişi şi pe alţii. Ei toţi sunt în eroare. Nu că eu aş fi superior lor sau ceva de genul acesta; doar că ei fac afirmaţii care nu au nici o bază reală. Aceasta a fost şi este certitudinea mea. Nu există putere în lume care să mă poată face să accept ceva. Prin urmare, eu nu sunt în conflict cu structura puterii din lume. Eu nu sunt interesat să iau nimic de la nimeni.

I.: Noi vedem la tine un fel de distanţare şi dezinteres. Nu ai fost nici măcar dus de val de ceva, să zicem, de o femeie frumoasă, un apus frumos sau o piesă muzicală frumoasă? Nimic nu te-a făcut să te prăbuşeşti total, sau să vrei să te îndepărtezi de toate? Nu ştiu unde...

U.G.: Orice am fost sau nu am fost eu, nu am fost niciodată un romantic. Toate acestea sunt romantism pentru mine. Romantismul nu este realitatea mea. Nimic nu m-a făcut şi nici nu mă va face vreodată să nu fiu cu picioarele pe pământ. Nu că aş fi opusul, un om al raţiunii. Elementul raţiunii este cel ce s-a revoltat în mine împotriva lui însuşi. Nu sunt anti-raţional sau iraţional, doar neraţional. Tu poţi presupune un sens raţional celor ce spun

sau fac eu, dar este treaba ta, nu a mea. Eu nu sunt interesat de căutarea, fantezia sau evadarea nimănui...

I.: Ar putea sa fie mai mult decât romantism. Ar putea să fie abandonare de sine, o nebună, frenetică, sau o terifiantă, magnifică experienţă spirituală sau sexuală.

U.G.: Aici nu există nici o experienţă. Deci, cum pot exista aceste experienţe dramatice şi nebune? Eu nu am cum să mă separ pe mine însumi de evenimente; eu şi evenimentul suntem unul şi acelaşi lucru. Sunt sigur că nu vrei să spun lucruri crude în ceea ce priveşte sexul. Este doar o eliberare de tensiune. Eu nu romantizez deloc în legătură cu astfel de chestiuni. Cum i-am spus o dată nevestei mele: „Nu-mi vorbi mie de iubire şi intimitate; ceea ce ne ţine împreună este sexul. Problema este că eu dintr-un motiv oarecare nu pot face sex cu o altă femeie. Aceasta este problema mea. Eu nu am cum să mă eliberez de această problemă." Nu ştiu dacă înţelegi toate acestea. Toată această vorbărie despre iubire nu a însemnat niciodată nimic pentru mine. Âsta este sfârşitul acestei obsesii cu sexul.

I.: Dar la un moment dat ai făcut dragoste cu o altă femeie...

U.G.: Da, dar aceea a fost o situaţie creată de mine. Nu aş spune că am fost sedus. Nu are importanţă dacă cineva seduce pe altcineva sau este el însuşi sedus. Faptul este că ai făcut-o. Nu acea persoană este responsabilă. Eu însumi am fost responsabil. Un fel straniu de auto- erotism a fost implicat în acea situaţie.

I.: Cum poţi spune asta?

U.G.: Eu foloseam acea persoană. Este un lucru groaznic să foloseşti pe cineva ca să obţii plăcere. Fie că foloseşti o idee, un drog, o persoană sau altceva, nu poţi avea plăcere fără a folosi ceva. Asta m-a revoltat. De ce râdeţi? Asta este viaţa mea, aşa cum e.

Pe mine nu mă interesează să folosesc, să influenţez sau să schimb pe nîmeni. Aceasta este o afirmaţie despre ce sunt eu, despre felul cum am trăit, nimic mai mult. Aceasta nu va fi de nici o extraordinară valoare pentru omenire şi nu ar trebui păstrată pentru posteritate. Eu nu cred în posteritate. Eu nu am învăţătură. Nu este nimic de păstrat. Învăţăturile implică ceva care poate fi folosit ca să produci o schimbare. Îmi pare rău... Aici nu există învăţătură, doar câteva propoziţii nelegate, incoerente. Ceea ce există este numai interpretarea voastră a cuvântului vorbit sau scris, nimic altceva. Răspunsurile pe care le obţineţi sunt ale voastre. Ele sunt proprietatea voastră, nu a mea. Din acest motiv nu există acum şi nu va fi niciodată nici un fel de copyright asupra a ceea ce spun. Eu nu revendic nimic.

I.: Spune-mi, U.G., cum a fost copilăria ta?

U.G.: Mama mea a murit când eu aveam şapte zile. Bunicii din partea mamei au avut grijă de mine. Bunicul meu a fost teozof. Era un om bogat şi îmbiba o puternică atmosferă religioasă în casă. Deci, în acest sens, J.Krishnamurti a fost de asemenea parte din fundalul meu. Ei aveau poza lui pe fiecare perete; nu-1 puteam evita. Eu nu m-am dus la el ca să caut ceva. El era doar o parte din fundalul meu. Anormal ar fi fost să nu mă fi dus să-l

văd niciodată. Problema mea era să mă eliberez de întregul meu trecut care mă strangula. Atât.

I.: Unde ai crescut?

U.G.: în mare parte în Madras, la Societatea Teozofică. Am mers la Universitatea din Madras. Am trăit o bună parte din anii mei formativi printre teozofi.

I.: Ţi-au provocat dezgust de la bun început?

U.G.: Chiar de la început, într-un fel. Dar am continuat să am grijă de mine însumi. Eu vroiam atât de mult să mă eliberez de trecutul meu. Am încercat atât de tare. După ce J. Krishnamurti a întors spatele întregii chestiuni, am rupt-o şi eu până urmă cu teozofii.

I.: Ai amintiri cu Annie Besant?

U.G.: Ah, da! A fost o femeie remarcabilă. Am întâlnit-o pe când aveam paisprezece ani. Îmi amintesc elocvenţa ei. Bunicul meu a fost foarte apropiat de Annie Besant. Ea a fost o instituţie de binefacere. Cred că India are toate motivele să-i fie recunoscătoare, în mai multe privinţe. Însă generaţia actuală nu cunoaşte nimic despre ea. Nu cunoaşte prea multe nici despre Gandhi. E greu să spui câţi oameni îşi mai amintesc acum de el. Filmul acesta nou va provoca probabil interes asupra vieţii lui.

I.: Ce gândeşti despre convingerile lui Gandhi?

U.G.: Vrei opinia mea. O spun deschis. Dintr-un motiv sau altul nu l-am plăcut niciodată. Probabil din cauza fundalului meu teozof. Mai înainte de orice, el a fost un amestec de sfânt şi politician. Cred că a fost singurul om dintre mulţi alţii care chiar a încercat să-şi modeleze viaţa după ceea ce a proclamat că crede. Poate că a eşuat - a eşuat în opinia mea - dar faptul că a încercat să trăiască potrivit modelului pe care-l avea în minte, îl face un tip interesant. Mulţi alţii pe lângă el au fost esenţiali în câştigarea libertăţii Indiei. El a lăsat ţara cu nimic. Este un lucru sentimental să ţii discursuri despre el în fiecare an de ziua lui. El şi adepţii lui au vorbit neîncetat, dar, aşa cum arată şi filmul cel nou, el a folosit violenţa de la început până la sfârşit.

I.: Dar poţi spune asta şi despre Christos, Buddha .:., Mahomed. Cei care vin după un mare învăţător sunt cei ce aplică greşit învăţătura sa...

U.G.: Nu-i poţi absolvi pe fondatorii şi lideri religiilor. Învăţăturile tuturor acelor învăţători şi salvatori ai omenirii au avut ca rezultat doar violenţa. Toţi au vorbit despre pace şi iubire, în vreme ce discipolii lor practicau violenţa.

Este ceva ciudat în toată treaba asta. Această distanţă dintre cuvânt şi faptă a fost ceea ce mi-a semnalat mie din timp că ceva este în neregulă. Am simţit că învăţăturile sunt greşite, dar îmi lipsea certitudinea. Nu am avut cum să-i înlătur, să îi scot complet în afara conştiinţei mele. Nu eram pregătit să accept pe nici unul dintre ei din raţiuni sentimentale. Chiar şi atunci când eforturile mele de a scăpa de ei au rezultat în episoade de conştientă a lui Christos sau Buddha, am fost totuşi nemulţumit. /
Am ştiut că trebuie să fie ceva greşit undeva. Aceasta a fost problema mea reală.

I.: Tu respingi lucrurile bazate pe sentiment sau pe raţiune. Ce rămâne?

U.G.: Este precum un om care călăreşte un tigru şi este azvârlit de pe el. Tigrul, menţinându-şi inerţia, merge mai departe - s-a dus. Asta-i tot. Nu mai poţi face nimic cu tigrul. Aşa că niciodată nu va mai trebui să te temi că vei întâlni sau călări un tigru. S-a terminat. S-a dus.

Aşa că eu gândesc că nu prea are rost ca eu să fac ceva în societate - aceasta are propria ei inerţie. Orice ai încerca să faci, te va scufunda pe tine şi va adăuga inerţie ei. Cine le-a dat mandat acestor oameni să saleze omenirea? Compasiunea şi iubirea sunt două din şiretlicurile lor.

I.: L-ai întâlnit vreodată pe bătrânul şi ciudatul teozof Leadbeater în timpul perioadei tale teozofice?

U.G.: Da, l-am întâlnit. Şi el a fost parte din fundalul meu. Nu m-a impresionat niciodată prea mult. Sunt conştient că au existat zvonuri că a fost homosexual. Pentru mine nu are importanţă. Sexul este o parte din viaţă. Homosexualitate, lesbianism, heterosexualitate sunt la fel. Eu nu am nici o atitudine morală. Societatea, care a creat toţi aceşti sociopaţi, a inventat moralitatea pentru a se proteja pe sine de ei. Eu nu mă bag în aşa ceva. Societatea a creat „sfinţii" şi „păcătoşii". Eu nu-i admit ca fiind astfel.

Pentru mine pot exista erori, greşeli, slăbiciuni, dar nu păcat. Eu personal nu văd nici un motiv pentru care ar trebui să ne deranjăm cu Biblia, Coranul sau Dhamrna- pada. Avem o instituţie politică cu codul său civil şi codul penal. Acestea ar trebui să fie suficiente ca să descurce problemele.

CAPITOLUL VI
Corpul ca un creuzet

U.G. Krishnamurti: Tu funcţionezi cu un număr mare de presupuneri. Prima ta presupunere este că toate fiinţele umane sunt exact la fel. Eu spun încă o dată că doi indivizi nu sunt la fel niciodată. Încercarea ta de a găsi cel mai mare divizor comun este sortită eşecului.

Interlocutor: Ca oameni de ştiinţă noi vrem sa aflăm dacă există o unicitate în spatele aparentei similitudini dintre oameni. Noi suntem interesaţi de excepţii şi neasemănările dintre oameni. Yoghinii şi oamenii religioşi par a ne oferi cazuri de reală excepţîonalitate şi unicitate. Vrem să-i studiem, pe ei şi pe tine.

U.G.: Oare nu aveţi alt mod de a afla în afară de acela de a vă duce la aceşti yoghini şi pretendenţi care îşi etalează mărfurile în piaţă? Cei de mâna a doua s-ar putea să se supună investigaţiei voastre, dar adevăratul McCoy, dacă exista unul, nu se va supune niciodată testelor voastre. Aceasta va fi o foarte mare problemă pentru voi. Nu-l poţi face pe un J. Krishnamurti, un Sai Baba, sau un Muktananda să coopereze. Din cei pe care-i poţi face să joace rolul de porc de Guineea poţi găsi o duzină la preţ de nimic.

I.: Dar atunci cum sa încercăm să aflăm bazele transformării in terioare ?

U.G.: Nu ştiu. Aş sugera, totuşi, să nu daţi crezare revendicărilor acestor oameni. Totul trebuie testat.

I.: Acesta şi este scopul: încercăm să găsim un mod de a testa credibilitatea lor pe baze ştiinţifice.

U.G.: Mă tem că faceţi o greşeală îngrozitoare chiar prin faptul că cochetaţi cu ideea de a acorda vreo consideraţie revendicărilor acestor oameni. Totul trebuie testat.

I.: Singurul lucru la care trebuie să muncim este statistica şi datele despre ceea ce numim „normal", nimic mai mult.

U.G.: Răspunsurile la această problemă, ca şi răspunsurile la toate problemele tale, trebuie să vină de la tine, nu de la aceşti yoghini şi meditatori. Este posibil că faci o greşeală imensă. Asta le spun şi psihologilor din Occident. Nu ai o relaţie obiectivă cu datele şi cunoaşterea pe care le culegi. Interpretarea ta constantă a datelor înseamnă că eşti implicat în ceea ce studiezi; nu există o entitate separată. Interpretatorul este de cea mai mare importanţă,

I.: Dar, desigur, este posibil şi necesar să studiem omul...

U.G.: El trebuie mai întâi să se înţeleagă pe sine. Oare te vor ajuta în această privinţă datele şi cunoaşterea - şi teoriile pe care le extragi din ele? Din punctul de vedere al cunoaşterii, nu există posibilitatea de a te înţelege pe tine însuţi. Computerul nu se întreabă niciodată „Cum funcţionez?" A te înţelege într-adevăr pe tine însuţi necesită nu simpla acumulare de date, ci un salt cuantic. Îmi place să folosesc exemplul fizicii newtoniene. În interiorul cadrului newtonian, lucrurile merg într-un anumit fel. În cele din urmă vine un alt savant care este în stare să abandoneze prezumţiile newtoniene şi în consecinţă este capabil să perceapă o dimensiune a fizicii complet nouă. Întocmai cum principiile newtoniene devin până la urmă o cămaşă de forţă ce sugrumă gândirea creativă, tot astfel datele tale despre unicitatea umană îţi blochează privirea proaspătă la lucruri, inclusiv la tine însuti.

Îmi place să folosesc exemplul lui Picasso. El a avut aceeaşi problemă: vroia să meargă în teritorii noi, să găsească tehnici noi. El a reuşit o străpungere şi în cele din urmă a devenit un model pentru alţii. Artişti foarte ieftini îi imită acum stilul. Deci, într-o zi, fizica einsteiniană va trebui să lase locul unui nou sistem de cunoaştere. Eu susţin că natura încearcă să creeze indivizi unici de fiecare dată când ceva este creat. Natura nu pare a folosi nimic ca model. Odată ce a perfectat un individ unic, acel individ este azvârlit afară din procesul evoluţionist şi mai departe nu mai prezintă interes pentru natură.

Din acest motiv ceea ce sunt eu, ceea ce zic eu, nu poate fi copiat de un altul. Prin urmare, fiind imposibil de transmis, nu are valoare socială. Natura nu are nevoie de mine, şi nici societatea. Folosind modelele lui Iisus, Buddha sau Krishna noi am distrus posibilitatea naturii de a produce indivizi unici. Cei care îti recomandă să uiti de propria ta unicitate naturală şi să fii ca altcineva, indiferent cât de sfântă ar fi acea persoană, te pun pe un drum greşit. Este ca orbul conducând pe un alt orb.

Când îi priveşti pe aceşti yoghini şi sfinţi, primul pas greşit pe care îl faci este să încerci să raportezi modul cum funcţionează ei Ia modul cum funcţionezi tu. Ceea ce descriu ei s-ar putea să nu aibă legătură în nici un fel

cu modul în care funcţionezi tu. Unicitatea nu este ceva ce poate fi scos dintr-o fabrică. Societatea este interesată numai de stătus quo şi a venit cu aceşti aşa-numiţi indivizi speciali pentru ca tu să ai modele de urmat. Tu vrei să fii ca acel individ - ca sfântul, salvatorul sau revoluţionarul - dar este o imposibilitate. Societatea ta, care este interesată doar de a produce copii ale modelelor acceptate, este ameninţată de adevărata individualitate deoarece aceasta îi ameninţă propria ei continuitate. O persoană cu adevărat unică, neavând un punct de referinţă în cultură, nu va şti niciodată ca este unică.

I.: Dar nu este posibil ca însăşi prezenţa unei persoane unice, un individ complet înflorit, să poată fi de ajutor altora, nu în sensul de a servi drept model, ci în posibilitatea de a declanşa o schimbare şi unicitate în alţii?

U.G.: Eu zic că nu. Deoarece individul unic nu se poate reproduce pe sine fizic sau spiritual, natura renunţă la el ca nefolositor. Natura este interesată numai de reproducere şi din când în când să scoată câte un „monstru" sau specimen unic. Acest specimen, nefiind capabil să se reproducă, a terminat-o cu evoluţia, şi nu este interesat să facă din el însuşi un model pentru alţii. Asta este tot ceea ce zic.

I.: Nu simţi că acea răbufnire a unicităţii în natură este înflorirea unicităţii pentru individ?

U.G.: Aceasta se întâmplă indivizilor care, printr-un fel de şansă sau accident, reuşesc să se elibereze de povara întregului trecut. Dacă întreaga cunoaştere şi experienţă colectivă este aruncată afară, ceea ce rămâne este o stare primordială şi primitivă fără primitivitate. Un astfel de individ nu este de nici un folos societăţii. Ca un copac umbros, acest individ poate da umbră, dar nu poate fi conştient niciodată că face asta. Dacă stai sub un copac, o nucă de cocos s-ar putea să-ţi cadă în cap; aici este implicat un pericol. Din acest motiv societatea se poate simţi amenintată de acest individ. Societatea, structurată aşa cum este, nu poate folosi această persoană la nimic.

Eu nu cred în lokasamgraha, ajutarea lumii, compasiune pentru lumea în suferinţă, în ridicarea unei părţi din greaua karma a lumii şi tot acest gen de lucruri. Nimeni nu m-a pus pe mine salvatorul omenirii.

I.: Vrei să spui că nici o abordare ştiinţifică, nici o abordare yoghin sau meditativă nu poate avea vreo legătură cu unicitatea şi libertatea despre care vorbeşti?

U.G.: O să-ţi spun o poveste legat de asta. În tinereţe am făcut yoga în Himalaya timp de şapte ani cu Sivananda Saraswati. Nu a fost de ajutor, aşa că am abandonat-o.

După „calamitatea" mea în 1967 am simţit că trupul meu nu va putea îndura imensele izbucniri de energie care aveau loc în mine. Aşa că m-am sfătuit cu un prieten, Sri Desikachar, care era profesor de yoga. El a spus „Nu ştiu dacă îţi pot fi de vreun ajutor. Poate că tatăl meu (Krishnamacharya) te-ar putea ajuta”. Aşa că am practicat nişte tehnici yoga pentru o a doua oară. Dar curând am descoperit pentru mine însumi că întreaga yoga merge împotriva felului natural în care funcţionează corpul. Am încercat să discut asta cu ei. Dar ce am zis eu nu s-a potrivit cu Yoga Sutra a lui Patanjali, aşa că nu am

putut comunica. Până la urmă, i-am anunţat că încetez practica yoga. Odată ce organismul s-a eliberat de strânsoarea gândului, tot ceea ce ai face ca să aduci pace şi armonie va crea numai dizarmonie şi violenţă. Este ca folosirea războiului ca să creezi pace într-o lume paşnică. Când căutarea însăşi ia sfârşit, ia sfârşit cu un Big Bang. Atunci pacea este ceva ce nu poate fi practicat sau predat.

I.: Nu cred că noi suntem chiar interesaţi de un aşa Big Bang. Noi vrem puţină înţelepciune, puţină seninătate.

U.G.: Aşa deci, un om flămând este satisfăcut cu câteva firimituri aruncate lui! Curând va vrea o paine întreagă şi i se va promite asta de către sfinţii furnizori de pe piaţă. Nu se pune problema de a-ţi satisface foamea. Foamea trebuie să se ardă pe sine fără săturarea. Foamea - şi căutarea ce o atrage după sine - aceasta este problema.

[1] Vezi Patanjali, Yoga Sutra, trad. Walfcr 7I„ Herald, Bucureşti, 2006 - n.trad..

Dacă abandonezi fictivele modele de sfinţi şi oameni sfinţi, rămâi cu ordinea biologică naturală. Structura separativă a gândului, care a fost introdusă în conştiinţa omului cu multă vreme în urmă, a creat lumea violentă, şi probabil va împinge omul şi restul vieţuitoarelor de pe planetă la un pas de extincţie. Dar biologic fiecare celulă ştie să evite modelele şi speranţele, şi pur şi simplu, din pure motive de supravieţuire, cooperează cu celula de lângă ea. Din groaza de anihilare, omul (ca şi celulele din corp) va învăţa să coopereze, şi nicidecum din iubire sau compasiune.

I.: Dincolo de cooperarea biologică şi de înflorirea individualităţii nu există vreun lucru transcendental încercând să răzbată ...?

U.G.: Nu cred. Este cât se poate de individualist, nu în sensul obişnuit definit de cultură, ci într-un fel diferit. Controlul corpului prin gând a distrus posibilitatea ca oamenii să se dezvolte în oameni compleţi. Te poţi dispensa de noţiunea, atât de răspândită acum, că conştiinţa poate ajuta la apariţia unei schimbări calitative în tine. Natura încearcă să creeze indivizi unici. Potenţialul este deja în tine. Dar undeva, în cursul sau, omenirea a luat-o pe drumul greşit şi nu pare să existe vreo cale de ieşire.

I.: în legătură cu înflorirea individului, întrebarea care se pune iarăşi este: „De ce nu eu?".

U.G.: Las-o baltă, nu ai nici o şansă. Nu poţi face nimic. Eu nu ştiu ce să te sfătuiesc. Eşti blocat. Poate geneticienii şi microbiologii vor veni cu răspunsuri ... Eu te pot asigura că afacerea sfântă nu te va ajuta deloc. În plus, dacă statul pune mâna pe mijloacele de a face inginerie genetică, el le va folosi ca să îndepărteze ultimele rămăşiţe de libertate umană. Acela chiar va fi sfârşitul.

Este posibil să foloseşti, iarăşi, analogia cu computerul. Ele, computerele, au devenit atât de sofisticate acum, încât gândesc şi se auto-corectează. Am putea, într-o zi, doar să le băgăm în priză şi să urmăm sfatul lor. Dacă ţi-ai putea lăsa corpul să funcţioneze ca un computer, ai pricepe. Extraordinara inteligenţă a organismului biologic este tot ceea ce este necesar pentru un

trai bun, dar noi interferăm tot timpul, prin intermediul gândului, cu operaţiile sale naturale. Computerul tău corporal „natural" este deja matriţat, programat şi pornit. Tu nu trebuie să faci nimic. Noi ne aflăm la o mare depărtare de această condiţie primară. Cumva, vezi tu, ceva te loveşte ca un trăsnet şi arde totul acolo. Acest om nu este nici păcătos, nici sfânt; el este mult în afara cadrului societătii.

I.: Deci tot ce putem practica, dacă acesta este cuvântul potrivit, este non-interferenţa?

U.G.: încercarea de a nu sta în cale implică faptul că aştepţi ca ceva minunat să se întâmple. Asemenea aşteptare blochează posibilitatea ca ceva să se întâmple. Îţi spun toate acestea din propria mea experienţă. Patruzeci şi nouă de ani am căutat un om pe nume „U.G." întreaga cultură m-a pus pe un drum greşit. Am încercat învăţătorii morţi la fel de bine ca pe cei vii. Până la urmă am realizat că această căutare era zadarnică, că „inamicul eram eu". Acum întreaga cunoaştere, şi căutarea pe care aceasta o genera, a fost complet aruncată afară din sistemul meu.

I.: Şi nu simţi nici o obligaţie de a-i ajuta pe alţii să înţeleagă acest lucru ...?

U.G.: Aceasta nu-i o marfă de vânzare, domnule! Este pur şi simplu absenţa falsei cerinţe care a fost pusă acolo de către societate şi cultură. Cerinţa de a te schimba pe tine şi cerinţa de a schimba lumea sunt scoase împreună afară din sistem. Eu nu sunt nici antisocial, nici recunoscător societătii. Nu simt nici o sfântă datorie să joc un rol sau să-mi ajut tovarăşii. Toate lucrurile de genul acesta sunt prostii.

I.: Prin urmare, a vrea să schimbi lumea, indiferent cât de nobil ar simţi-o cineva, este o activitate egoistă, centrată pe sine. Asta vrei să spui ?

U.G.: Omul care încearcă să se elibereze pe sine de lume sau de ceea ce el numeşte „rău" este cel mai egotist dintre oameni. Percepţia zguduitoare care în final îţi trece prin minte este că nu există aşa ceva precum „ego"! Această înţelegere spulberă totul cu o imensă forţă atunci când te loveşte. Nu este o experienţa ce poate fi împărtăşită altcuiva. Nu este deloc o experienţă. Este o calamitate în care experienţa şi experimentatorul iau sfârşit. Un om aflat într-o asemenea stare nu evadează din realitate şi nu are tendinţe romantice. El nu nutreşte noţiuni umaniste despre salvarea lumii, căci el ştie că orice se face în acest sens doar îi adaugă inerţie. El ştie că nu există nimic ce poţi face.

I.: Dar trebuie să continuăm să trăim şi să acţionăm. Cum putem concepe o acţiune care nu adaugă inerţie haosului societătii ?

U.G. : Acesta este doar un alt concept. Acţiunile tale şi consecinţele acelor acţiuni formează un singur eveniment. Gândirea logică, cauză-efect, este cea care impune o succesiune de evenimente. Apariţia dintr-o dată a luminii şi comutarea întrerupătorului care o „precede" sunt de fapt un singur lucru, nu două. Ele ţi se înfăţişează ca două sau mai multe evenimente deoarece timpul a creat un interval între ele. Însă timpul şi spaţiul, separat de ideile de „timp" şi de „spaţiu", nu există deloc.

Crearea şi distrugerea au loc simultan. Naşterea şi moartea gândului se întâmplă simultan. De aceea eu insist că nu există moarte. Nici măcar corpul nu moare; îşi poate schimba forma, dar nu încetează de tot. Deoarece moartea de fapt nu există, este imposibil ca tu să o experimentezi. Ceea ce experimentezi este vidul şi goliciunea pe care le simţi la dispariţia corpului cuiva. Că veni vorba, moartea nu poate fi niciodată experimentată, nici naşterea. In starea ta naturală, când corpului i se permite să funcţioneze fără interferenţa gândului, naşterea şi moartea se petrec tot timpul.

I.: In starea aceasta naturală despre care vorbeşti, există entităţi psihologice, personalităţi, ego-uri$_f$ sau identitate în vreun fel?

U.G.: Nu există persoane şi nici spaţiu înăuntru pentru crearea unui sine. Ceea ce rămâne, după ce continuitatea gândului e spulberată, este o serie de interacţiuni independente, dezarticulate. Ceea ce se întâmplă în mediul din jurul meu, se întâmplă în mine. Nu există diviziune. Când armura ce o porţi în jurul tău este lepădată, vei găsi o senzitivitate extraordinară a simţurilor care răspund fazelor lunii, trecerii anotimpurilor şi mişcărilor altor planete. Pur şi simplu nu există aici, în mine, nici o existenţă în ea însăşi, separată - doar pulsaţia vieţii, ca o meduză.

I.: Poţi să descrii puţin procesul recurent de moarte prin care treci?

U.G.: Acesta, bineînţeles, nu poate fi descris. Dar pot să menţionez că în această stare de moarte, respiraţia obişnuită se opreşte complet şi corpul este capabil să „respire" prin alte mijloace fiziologice. Printre numeroşii medici cu care am discutat acest fenomen ciudat, numai doctorul Leboyer, un expert în naşterea copiilor[2], mi-a dat un fel de explicaţie. El spune că nou-născuţii au un mod similar de a respira. Asta a fost probabil ceea ce însemna la originea sa cuvântul pranayama. Corpul trece prin procesul morţii zilnic, atât de des încât, de fapt, de fiecare dată când se reînnoieşte pe sine îi este dată o concesiune pe un termen mai lung.

[2] Vezi Frederick Leboyer, Naştere fără violenţă, trad. Amalia Roşu Laurenţiu, Ed. Herald, Bucureşti, 2009 — n.trad-

Dacă, într-o zi, nu se poate reînnoi pe sine, este terminat şi transportat cu dricul la grămada de cenuşă.

Acest proces de moarte este yoga, nu sutele de posturi şi exerciţii de respiraţie. Când procesul gândului încetează să se mai despice în două, corpul trece prin moarte clinică. Mai întâi moartea trebuie să aibă loc, apoi yoga începe. *Yoga este de fapt abilitatea corpului de a se reîntoarce din starea de moarte clinică.* Aceasta se presupune a se fi întâmplat câtorva oameni, precum Sri Ramakrishna şi Sri Ramana Maharshi. Eu nu am fost de faţă şi nu am interesul sau resursele să aflu dacă este aşa. Această yoga a reînnoirii este un lucru extraordinar. Dacă observi un copil nou-născut, ai vedea felul cum îşi mişcă şi articulează întreg corpul, totul într-un ritm natural. După ce respiraţia şi bătăile inimii aproape că se opresc, într-un fel sau altul corpul începe să se „întoarcă înapoi". Aparenţa ca de cadavru a corpului - rigiditatea, răceala, culoarea închisă a pielii - încep să dispară. Corpul se încălzeşte şi începe să se mişte, iar metabolismul, inclusiv pulsul, se

ridică. Dacă voi, din curiozitate ştiinţifică, vreţi să mă testaţi, pe mine nu mă interesează. Eu doar fac o afirmaţie, nu vând o marfă.

Prin urmare, este mai mult ca Tai-Chi-ul chinezesc decât ca Yoga asana clasică. Mişcările şi posturile pe care le execută corpul atunci când rupe rigiditatea rămasă din procesul de moarte, sunt frumoase, mişcări gratioase ca cele ale unui nou născut. Yoghinii prescriu acum sava-sana, postura cadavrului, după executarea unor posturi în mişcare. Aceasta este pe dos. Incepi yoga ca un cadavru... (pagina lipsa!) ...

... ceva ca un al doilea suflu. Yoghinii încearcă să obţină acest al doilea suflu prin practica variatelor tehnici. La fel şi alergătorii. Dacă observi un alergător, vei vedea că ei trebuie să treacă de un „prag" de epuizare şi lipsa de respiraţie. Odată trecuţi de acel „prag", ei aleargă pe un suflu secundar. Uneori aşa este şi pentru mine. Dar chiar şi asta trece, şi până la urmă respiraţia se opreşte de tot şi corpul sare peste plămâni, respirând doar cu pulsul corpului. Câteodată, când nu este nimeni cu care să vorbesc, stau şi las aceste lucruri ciudate să se întâmple.

I.: Medicii din Occident nu au încercat să descrie schimbările glandulare care însoţesc procesul morţii?

U.G.: Da, dar există prea puţină înţelegere a acestui proces în analele medicinei occidentale. Un articol scris de Dr. Paul Lynn din Statele Unite subliniază diferenţa în modul în care glanda timus funcţionează la mine. Însă sunt alte glande care sunt şi ele afectate - glanda pineală, glanda pituitară şi altele. Glanda pineală, care controlează toată mişcarea, respiraţia şi coordonarea corpului, este foarte afectată. Atunci când structura separativă a gândului moare, aceste glande şi centrii nervoşi preiau funcţionarea organismului. Este un proces dureros, căci strânsoarea gândului asupra acestor glande şi centri este puternică şi trebuie să fie „arsă". Aceasta poate fi experimentată de un individ. Arderea sau „ionizarea" necesită energie şi spaţiu ca să aibă loc. Din acest motiv limitele corpului sunt atinse şi energia scapără în toate direcţiile. Conţinerea în corp a acelei energii dă durere, cu toate că nu există experimentator al durerii.

Acest dureros proces de moarte este ceva ce nimeni - nici măcar cel mai ardent practicant religios sau yoghin - nu vrea. Este un lucru foarte dureros. Nu este rezultatul voinţei, ci rezultatul îmbulzelii accidentale a atomilor.

Cum se potrivesc toate acestea în structura voastră ştiinţifică, eu nu ştiu. Savanţii care lucrează în acest domeniu sunt interesati de aceste schimbări, dacă sunt des-
crise în termeni fiziologici şi nu mistici. Aceşti savanţi preconizează acest tip de om ca fiind produsul final al evoluţiei biologice, nu supermanul science-fiction-ului sau fiinţele supra-spirituale. Natura este interesată numai de a crea un organism care poate răspunde complet şi inteligent la stimuli şi care se poate reproduce. Atât. Acest corp este capabil de percepţii şi senzaţii extraordinare. Este o minunăţie. Nu ştiu cine l-a creat.

În prezent, savanţii din domeniul evoluţiei cred că actuala rasă umană pe care o avem pe pământ a evoluat probabil dintr-o specie degenerată. Mutaţia care a dat mai departe conştienţă de sine trebuie să fi avut loc într-o

specie degenerată. De aceea le-am zăpăcit pe toate. Ţine de fiecare să ghicească dacă poate schimba întreaga chestiune.

I.: Este posibil ca un supravieţuitor al acestui proces al morţii, un mutant de vreun fel, să schimbe cursul destinului uman, ca să zicem aşa?

U.G.: Afirmaţiile pe care le fac ei nu au în realitate nici o bază, pentru că ei vorbesc despre afectarea întregii conştiente umane. Eu cred că conştienta umană în totalitatea ei este un lucru extrem de puternic, având o inerţie puternică. Nu cred că ei îşi dau seama despre ce vorbesc. Totalitatea conştiinţei umane este un lucru formidabil. Singura conştiinţă pe care o cunosc ei este cea creată de gând. Conştiinţa gândului omului poate fi afectată doar prin propagandă, persuasiune sau droguri. Orice schimbare din aceste surse este doar în interiorul vechiului câmp şi, de aceea, inutilă. Ce putem schimba? Este necesară schimbarea? Pentru ce? Eu nu ştiu.

I.: Pare că un anumit sol este necesar pentru creşterea acestui gen de mutanţi pe care-l descrii. Noi suntem toţi crescuţi în sol sterp, mediocru şi nehrănitor. Nu ar ajuta un alt sol?

U.G.: Senzitivitatea este încă acolo, în ciuda solului sărac. Întregul plan este acolo, ca în planta care stă acolo. Dacă nu o uzi şi hrăneşti, aceasta moare. Nimic nu este pierdut pentru omenire. Nu încerca să dezvolţi noi compoziţii de sol. Asta am făcut cu copacii şi plantele, şi acum poluăm întreaga planetă. La fel se va întâmpla cu încercarea de a cultiva o rasă umană mai bună.

I.: Din felul în care o descrii tu, trebuie că are loc o schimbare radicală în sursa identităţii cuiva după colapsarea structurii separative. Există un sine care rămâne după „explozie"? Este „eu "~ul doar în creier?

U.G.: Nu există „eu". „Eu" este doar pronumele la persoana I singular. Totalitatea gândurilor, sentimentelor, experienţelor şi speranţelor omenirii constituie „eu"-ul. Este un produs al trecutului. Acel „eu" este un simbol al totalităţii conştienţei umane. De fapt, acolo nu există o entitate psihologică separată, discretă, doar cuvântul „eu". La fel există numai cuvântul „minte", însă nu există mintea ta şi mintea mea. Deci cuvântul „minte" ne-a creat pe noi toţi pentru simplul motiv că are nevoie de noi ca să-şi menţină continuitatea. Structura separaţi vă a ceea ce noi numim „mintea" a viciat mecanismul natural de supravieţuire al corpului în asemenea grad încât societatea noastră a împins acest corp până la limita de toleranţă. Bomba cu hidrogen este o extensie a poliţistului angajat să mă protejeze pe mine şi proprietatea mea. Nu mai este posibil să tragi o linie între cele două. Însă supravieţuirea structurii separative garantează distrugerea în cele din urmă a organismului fizic.

I.: De ce cuvintele tale nu declanşează un fel de acţiune radicală în noi ... ?

U.G.: Oportunitatea care ar fi putut să existe este deja pierdută din cauză că orice a fost spus aici a fost deja luat în posesie de către tine şi a devenit parte din vechiul tău câmp. Aşa-zisa ta senzitivitate faţă de ceea ce a fost spus nu merge foarte adânc. Tot ceea ce a constituit un obstacol înainte, a rămas încă în tine. De fapt, a fost chiar întărit de această conversaţie. Şinele

va folosi orice ca să se perpetueze; nimic nu este sacru. Dacă chiar mergi foarte adânc şi demolezi ceea ce este acolo, o faci numai în ideea şi cu scopul de a construi o nouă suprastructură.

I.: De ce presupui asta?

U.G.: Pentru că aşa merg lucrurile.

I.: Să presupunem că eu sunt serios în asta şi aflu cumva...

U.G.: Fără presupuneri, te rog! Ce mi s-a întâmplat mie a fost acauzal; doar s-a întâmplat. In pofida tuturor eforturilor, luptelor şi intenţiilor mele, acest lucru mi s-a întâmplat mie, şi acesta este miracolul miracolelor. Nu poţi face ca asta să se întâmple. Nu se supune duplicării deoarece când te loveşte, te loveşte într-un timp şi loc neatins de viaţă niciodată înainte. Nu este deloc o experienţă şi, prin urmare, nu poate fi comunicată sau transmisă. Nu este ceva ce poţi împărtăşi. Este o pasăre rară, atât. Tot ce poţi face este să o pui într-un muzeu şi să te uiţi la ea, dar niciodată nu o poţi duplica sau împărtăşi.

I.: Este un lucru înfricoşător să te gândeşti la a trăi fără un centru, un sine, un punct de referinţă ...

U.G.: Punctul de referinţă, „eu"-ul, nu poate fi eliminat prin vreun act de voinţă din partea ta. În ultimă analiză, el este programul tău genetic predeterminat, „scenariul" tău. A fi liber de acest mizerabil destin genetic, a arunca „scenariul", necesită un curaj extraordinar. Trebuie să dai totul la o parte ca să afli. Problema ta nu este cum să afli ceva de la cineva, ci cum să respingi tot ce este oferit de oricine altcineva. De fapt, nu există un „cum". Asta necesită o valoare care vine înaintea curajului, căci existenţa ei implică apariţia a ceva mare - a imposibilului. Nici o cultivare, fie a umilinţei, fie a curajului, nu va fi de nici un folos. Nu există nimic ce poţi face, întrucât acest lucru este din toată fiinţa unui om, pe când orice faci tu este fragmentar, parţial. Trebuie să fii total lipsit de ajutor ...

Când stau aici şi ochii mei sunt deschişi, întreaga mea fiinţă este ochii mei. Este o formidabilă vedere periferică, cu totul trecând. Te uiţi atât de intens şi nedistrat încât ochii nu clipesc şi nu rămâne loc pentru un „eu" care se uită. Totul se uită la mine, nu viceversa. Aşa cum este cu ochii, aşa este şi cu celelalte simţuri, fiecare are o lucrare proprie, independentă. Răspunsul senzorial, care este tot ce există, nu e modificat, cenzurat, sau coordonat, ci lăsat în pace să vibreze în corp. Există un fel de coordonare care apare atunci când organismul trebuie să funcţioneze pentru supravieţuire şi pentru operaţii mecanice eficiente. Este permisă doar atâta coordonare câtă este esenţială pentru a răspunde unei situaţii. Apoi lucrurile cad înapoi în ritmul lor dezmembrat, independent.

Nu interpreta ceea ce zic eu aici ca „fericire", „beatitudine" sau „iluminare". Este de fapt o stare înfricoşătoare, tulburătoare. Nu are nimic de a face cu aşa-numitele experienţe mistice sau transcendentale. Eu nu văd absolut nici uri motiv pentru care sa-i fie dată vreo direcţie religioasă sau spirituală. Eu nu descriu nimic altceva decât o simplă funcţionare fiziologică a organismului uman. Deşi toate acestea nu sunt separate de natură, ele nu

se vor preta niciodată unui studiu al naturii sau unei forme ştiinţifice de a cunoaşte.

I.: Prin urmare trebuie să respingi totul?

U.G: Nu să respingi. Lucrul pe care îl respingi, dar şi respingerea însăşi, nu au nici o relevanţă faţă de modul real în care funcţionează organismul. Când acest fapt este văzut clar, nu rămâne nimic de respins sau de renunţat. Tu eşti pregătit să respingi doar ca sa obţii ceva, atât. Upanişadele tale spun că trebuie să fie obiectul celor mai dragi şi înalte dorinţe ale tale. Dar eu accentuez, dimpotrivă, dorinţa însăşi trebuie să se sfârşească. Căutarea însăşi, indiferent cât de nobilă ai crede tu că este, este ceea ce te distrage. Uită de dorinţele mărunte pe care ai fost sfătuit să le controlezi. Dacă dorinţa dorinţelor este dispersată, celelalte nu au nici o importanţă.

I.: Presupui cumva că întrucât ceea ce ţi s-a întâmplat ţie nu poate fi analizat total ştiinţific, evenimentele obişnuiter, oamenii şi lucrurile nu pot fi analizate complet ştiinţific?

U.G.: Cu siguranţă, nu. În acel cadru totul este valid, relativ valid. Dar „realitatea" pe care tu vrei să o studiezi este asamblată de psihic sau sine, iar eu le neg hotărât pe amândouă. De aceea căutarea ta a realităţii, a autenticităţii psihologice şi a realizării de sine este fără sens pentru mine. Acestea sunt produsele unor oameni înfricoşaţi. Metoda ştiinţifică, nu şinele, îţi dă un punct de referinţă prin care ai putea măsura adevărul sau falsitatea a ceea ce spun.

Uite, eu am încercat totul ca să găsesc un răspuns la obsesia mea arzătoare „Există ceva precum iluminarea sau au fost cu toţii prostiţi de abstracţii?" Acea cumplită frustrare şi acel complet eşec de a răspunde acestei întrebări a creat intensitate. Prima treime din viaţa mea s-a petrecut în India în jurul teozofilor, J, Krishnamurti, yoghini, oameni sfinţi, înţelepţi, Ramana Maharshi, Ordinul Ramakrishna - pe scurt, toate asocierile de care ar putea beneficia un om interesat de chestiunile spirituale.

Am descoperit pentru mine însumi că totul era închipuire, că nu exista nimic în asta. Total deziluzionat de toată tradiţia religioasă a Orientului şi a Occidentului, m-am afundat în psihologia modernă, în ştiinţă şi în orice fel de material pe care lumea mi-l putea oferi. Am descoperit pentru mine însumi că toată ideea de spirit sau psihic era falsa. Când am făcut experienţe cu lumea materială şi am studiat-o, am fost surprins să aflu că nu există materie deloc. Negând temelia lucrurilor spirituale şi materiale, nu mi-a mai rămas nici o cale de ieşire. Am început să merg în derivă, incapabil să găsesc un răspuns din vreo sursă. Apoi, într-o zi, zădărnicia a ceea ce făceam m-a trăsnit clar, iar întrebarea care m-a obsedat aproape întreaga viaţă a fost arsă, apoi a dispărut. După aceea nu au mai existat întrebări. Setea s-a ars pe sine fără a fi vreodată satisfăcută. Nu răspunsurile, ci sfârşitul întrebărilor este lucrul important. Chiar dacă totul a fost ars, tăciunii încinşi rămân să se exprime într-un ritm natural. Ce impact ar putea avea această expresie asupra societăţii din jurul meu nu este grija mea.

Cuprins

In loc de cuvânt înainte

Capitolul I
Certitudinea care spulberă totul

Capitolul II
Speranţa este pentru mâine, nu pentru azi

Capitolul III
A-nu-şti este starea ta naturală

Capitolul IV
Nu există nimic de înţeles

Capitolul V
Noi am creat această junglă umană

Capitolul VI
Corpul ca un creuzet